

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 8. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

Črna in bela

Velika vloga nevezanih držav

Dineš Sing je odgovarjal
na vprašanja poslancev
indijskega parlamenta

NEW DELHI, 2. dec. (AP) — Namestnik indijskega zunanjega ministra Dineš Sing je včeraj visoko ocenil dejavnost neangajiranih držav. Ko je odgovarjal na vprašanja poslancev v spodnjem domu indijskega parlamenta, je poudaril veliko vlogo neangajiranih držav pri ohranjanju miru na svetu. Za zgled je navedel svetovno konferenco o trgovini in razvoju in ženevsko konferenco o razorožitvi. Neangajirane države so začele te akcije po njihovi prvi konferenci v Beogradu, je dodal Dineš Sing. Beograjska konferenca neangajiranih držav je potrdila pozitivne spremembe na svetu s stališčem, da je treba v razmerah, kakršne vladajo v atomski dobi, reševati poglobljene svetovne probleme na mirnem načinu.

Neangajirane države so veliko prispevale k procesu dekolonizacije, je nadaljeval Dineš Sing. Mnoge dežele v Afriki in v drugih delih sveta so dosegle neodvisnost in nobena izmed njih se ni priključila vojaškemu paketu ali se zapletla v politiko hladne vojne.

V odgovoru na vprašanje, ali je bilo mogoče v času od beograjske konference neangajiranih pa do danes uresničiti njene sklepe, je Sing dejal, da pomeni deklaracija beograjske konference zbir pojmovanj o raznih problemih in da vsebuje prejšnjo poglobljeno načelo kot pa praktične ukrepe. V tem kontekstu je težko presoditi, v kolikšni meri so bili ti sklepi realizirani — je rekel Dineš Sing.

Mičunović pri Rusku

WASHINGTON, 2. decembra (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v ZDA Veljko Mičunović je včeraj obiskal državne sekretarja ZDA Deana Ruska, s katerim se je zadržal v daljšem razgovoru.

Bahadur Šastri prihaja v Britanijo

Indijski premier prihaja prvič v neko evropsko državo

LONDON, 2. dec. (Tanjug). Indijski premier Lal Bahadur Šastri pride jutri na enotedenski obisk v Britanijo. Pričakujejo, da se bo s premierom Wilsonom in drugimi vladnimi funkcionarji pogovarjal o mednarodnih problemih in o gospodarskih in vojaških pomoči Indiji.

V Londonu pričakuje prvi obisk indijskega premiera s posebnim zanimanjem. Velika Britanija je prva evropska država, ki jo bo obiskal Šastri. Ze julija, takoj po konferenci Commonwealtha, ki se je Šastri ni udeležil, ga je tedanji britanski premier Home povabil na obisk v London. Vabilo je ostalo odprto in je zdaj dobrodošlo novi laburistični vladi, ki ima tako priložnost, da realizira svojo željo po okrepljeni političnega in gospodarskega sodelovanja z Indijo, eno najpomembnejših članic Commonwealtha. Tu gre predvsem za gospodarsko in vojaško pomoč Indiji. Britanija je nedavno odobrila Indiji posojilo v znesku 4,7 milijona funtov (za zgraditev treh regat) in je izrazila pripravljenost, da pomaga pri realizaciji celotnega načrta o povečanju indijske mornarice, kar bo veljalo okoli 13 milijonov funtov. Prav tako je Britanija pripravljena pomagati Indiji pri razvijanju njene podmorniške flote.

Odnosi med Italijo in Kitajsko

RIM, 2. decembra (AFP). Italija in LR Kitajska sta podskali sporazum o izmenjavi stalnih trgovinskih predstavnikov, katerih funkcije bodo imele diplomatski status. Vest o tem sta objavila v današnjih prvih izdajah lista »Unita« in »Avanti«.

Italijansko-kitajski sporazum, ki bo začel veljati s prvim januarjem 1965, določa tudi, da bodo v Rimu odprli dopisništvo kitajskega časopisnega agencije Hsinhua, v Pekingu pa dopisništvo italijanske časopisne agencije ANSA.

Tvegana igra de Gaulla

Ali se mu bo splačalo, da je sprejel Čombeja?

POSEBNI DOPIS ZA »DELO«

PARIZ, 2. dec. (Po telefonu) — Francoska javnost različno ocenjuje včerajšnje de Gaullovo potezo, ko je sprejel na razgovore Molza Čombeja. Eni menijo, da je to za generalov ugled v Afriki zelo nevarno, drugi pa mislijo, da se tveganje izplača.

Generalova okolica vztraja pri tem, da je bil razgovor med de Gaullom in Čombejem določen že konec septembra in to na željo Leopoldville. To naj bi pomenilo, da sedanji dogodek v Stanleyville — belgijska vojaška intervencija s padalci in ameriška vojaška podpora Čombeju — nikakor niso vplivali na včerajšnje razgovore. Francija uradno ni podprla takšnih akcij, ni jih pa tudi posebej obsodila. Javna tajnost je, da ima Pariz zveze s kongoskimi uporniki. Druga stvar pa je, da je propaganda na strani ožgorenih belcev.

Sprejeti Čombeja, v katerem vidi Afrika utelešenje vsega slabega za neodvisnost mladih držav črnega kontinenta, pomeni javno kljubovati razpoloženju, ki vlada v prestolnici svetlega sveta. Zato je de Gaulle dolgo razmišljal, preden je ugodil želji.

Francija za reorganizacijo NATO

Francoski obrambni minister: v mirnem času ni njena takšna zveza

PARIZ, 2. dec. (AP, AFP). Francoski obrambni minister Pierre Messmer je včeraj v parlamentarni debati o proračunu francoskih atomskih sil zahteval nekatere spremembe v organizaciji NATO. Dejal je, da bi Francija morala okrepitev stike s svojimi evropskimi sosedi.

»Po našem mnenju ni nujno, da je suverena država v mirnem času organsko vključena v kakšno zvezo. Koristno je iskati nove metode. Naša obveznost je, da si prizadevamo doseči tesnejše stike z našimi evropskimi sosedi.« Francoska vlada daje v okviru te koncepcije prednost lastni obrambni politiki. »Vsem je znana naša privrženost Atlantski zvezi, vsem pa morajo biti znane tudi naše kritične pripombe k administrativni in vojaški organizaciji NATO, v kateri so potrebne spremembe.«

Po vestih iz New Yorka bo grški obrambni minister Garafalias razpravljal z ameriškim sekretarjem za obrambo McNamaram o vprašanjih strategije in vojaških problemih jugovzhodnega Sredozemlja. Po Garafaliasovem mnenju bi se morala koncepcija o obrambi jugovzhodnega Sredozemlja nekoliko spremeniti. O svojih glediščih bo Grčija obvestila NATO na sestanku v Parizu 12. decembra.

NA ENEM OD 49 KM ASFALTNEGA TRAKU — Jadranska magistrala, ki je pred dnevom republike podaljšala svoj asfaltni trak prek Črne gore od Kolašina do Bijelega polja, ni pomembna samo za razvijajoči se turizem, ampak tudi za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj Črne gore, ki ob tej prometni žili razvija svojo mlado industrijo.

To je spoznal tudi sam Čombe in se podal v Pariz.

V prilog druge teze pa v Parizu že dolgo poudarjajo, da je treba računati z neuspehom povsod, kjerkoli se vmešajo Amerikanci, Vietnamci in za to najboljši dokaz. Posledica tega je tudi razpoloženje, ki se je pokazalo nasproti de Gaullu v Latinski Ameriki.

Zakaj je tako? Uradni Pariz meni, da je glavni razlog v tem, da Francija nimamo nobenih kolonizatorskih namer, nobenega posebnega in neposrednega gospodarskega interesa, česar o ZDA ne bi bilo mogoče reči. To tezo pa izpodbijajo opazovalci z navajanjem intervencije v Gabonu.

Kar pa zadeva tretjo tezo, je o njej prevladna razpoloženja, pogosto razglabljajo. Pri tem se je sklopivala tudi na odnose z drugimi državami, na primer na priznanje Kitajske ali na dobre odnose s Španijo. Pri tem poudarjajo kot veljavni misli, da se Francija ne vmešava v notranje zadeve drugih suverenih držav.

Kar pa zadeva tretjo tezo, je o njej prevladna razpoloženja, pogosto razglabljajo. Pri tem se je sklopivala tudi na odnose z drugimi državami, na primer na priznanje Kitajske ali na dobre odnose s Španijo. Pri tem poudarjajo kot veljavni misli, da se Francija ne vmešava v notranje zadeve drugih suverenih držav.

Kar pa zadeva tretjo tezo, je o njej prevladna razpoloženja, pogosto razglabljajo. Pri tem se je sklopivala tudi na odnose z drugimi državami, na primer na priznanje Kitajske ali na dobre odnose s Španijo. Pri tem poudarjajo kot veljavni misli, da se Francija ne vmešava v notranje zadeve drugih suverenih držav.

Kar pa zadeva tretjo tezo, je o njej prevladna razpoloženja, pogosto razglabljajo. Pri tem se je sklopivala tudi na odnose z drugimi državami, na primer na priznanje Kitajske ali na dobre odnose s Španijo. Pri tem poudarjajo kot veljavni misli, da se Francija ne vmešava v notranje zadeve drugih suverenih držav.

• Nadaljevanje na zadnji strani

Jugoslavija za sklic VS o Kongu

Pričakujejo, da bo naša delegacija sodelovala na tej seji

NEW YORK, 2. decembra. (Tanjug). Jugoslavija in Afganistan sta se pridruživši zahtevi 14 afriških držav, da je treba sklicati sejo Varnostnega sveta, ki naj razpravlja o belgijsko-ameriški intervenciji v Kongu. Pričakujejo, da se bo te zahteve pridružil še več neangajiranih držav. Oskladi so razpoloženi, če se na seji predstavniiki nevezanih držav.

V New Yorku sočujajo, da bo več dežel, ki so podpisale skupno zahtevo, hotelo sodelovati na seji Varnostnega sveta. Pričakujejo, da bo tudi jugoslovanski ambasador Danilo Lekić zahteval, da se Jugoslavija udeleži razprave.

Agencija Reuter poroča, sklicujoč se na diplomatske kroge, da bo sestank Varstvenega sveta že danes.

Bonn „teče v prazno“

Erhard poganja mehanizem bomske diplomacije

BONN, 2. dec. (Tanjug). Vprašanje kmetijske politike v okviru Evropske gospodarske skupnosti, novica o nameri Velike Britanije, da umakne ali pa reducirajo svoj vojaški kontingent na Renu, in težave z načrtom o ustanovitvi multilateralnih jedrskih sil NATO — vse to je poglavalno v tek mehanizem bomske diplomacije, ki že dlje časa čuti, da vteče v prazno.

Po vrsti neuspešnih obiskov in razgovorih v Washingtonu se bomski politiki zdaj odpravljajo oziroma so se že odpravili v Bruselj, Rim, Pariz in London, v upanju, da bodo tam kaj dosegli. V Bruslju, kjer debatiirajo o kmetijskih pridelkih v okviru EGS, sta bomska ministra Schwarz in Schmickler prispele z Erhardovo privolitvijo v žepu, da Zvezna republika zniža cene pšenice od 475 na 440 mark za tona, in sicer od 1. julija 1967. Tako je po daljšem omahovanju kancelar Erhard naposled — čeprav le deloma — popustil pod pritiskom predsednika de Gaulla, ki terja, da do 15. decembra sprejmejo dokončni sklep o izenačenju cen kmetijskih pridelkov v EGS. Zato pa bo morala državna blagajna Zvezne republike v prihodnjih dveh letih izplačati nemškemu kmetijskim proizvajalcem kot odškodnino 1,1 milijarde mark. Toda po prvih vestih iz Bruslja ostali partnerji v EGS niso posebno vneto sprejeli te bomske ponudbe.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

PRIZNANJE NAPREDNEMU TISKU SLOVENIJE — Sekretar CK ZKS Miha Marinko je sinoči v imenu predsednika republike izročil časopisnemu podjetju DELO red zasluge za narod z zlato zvezdo. Na sliki: Jože Smole, glavni urednik DELA, sprejema visoko odlikovanje.

Visoko odlikovanje za DELO

Sekretar CK ZKS Miha Marinko je v imenu predsednika republike izročil uredništvu DELA red zasluge za narod z zlato zvezdo

LJUBLJANA, 2. decembra — »Zavedamo se, da velja to visoko in pomembno priznanje vsem, ki so od prve številke Ljudske pravice do danes gradili in razvijali napredni tisk na Slovenskem«, je izjavil glavni urednik Dela Jože Smole potem, ko mu je sekretar CK ZKS Miha Marinko izročil red zasluge za narod z zlato zvezdo, s katerim je odlikoval Delo predsednik republike Josip Broz Tito.

Intimne svečanosti ob izročitvi visokega odlikovanja v prostorih uredništva Dela so se udeležili tudi predsednik glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšič, predsednik republiškega izvršnega sveta Viktor Avbelj, predsednik ideološke komisije CK ZKS Stane Kavčič, organizacijski sekretar CK ZKS Albert Jakopič, član izvršnega komiteja CK ZKS Boris Zherl, podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Kimovec-Ziga, podpredsednik republiškega izvršnega sveta Beno Zupancič, sekretar glavnega odbora SZDL Slovenije Vitja Rode, republiški sekretar za informacije Milan Bučar, skupščinski sekretar za informacije Ivan Sinkovec, predsednik Komisije za politično in idejno vzgojno delo SZDL Slovenije Marjan Javornik in številni drugi predstavniki javnosti.

Sekretar CK ZKS Miha Marinko, ki je izročil odlikovanje v imenu predsednika republike, je poudaril, da je Delo dobilo to priznanje kot nadaljevalec tradicije Ljudske pravice, ki je prvič izšla pred tridesetimi leti, za uspešno delovanje pri razvijanju socialističnih družbenih odnosov ter delavskega in družbenega samoupravljanja, za krepitve bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov ter za aktivno udeležbo v mednarodnem delavskem in naprednem gibanju. Jože Smole se je zahvalil za visoko priznanje, ki ni samo priznanje Delu, temveč vsem prvim urednikom in sodelavcem Ljudske pravice, tistim, ki so pred vojno izdajali partizanski in napredni tisk, tistim, ki so v narodno osvobodilnem boju organizirali partizanski tisk, grafičarji in kurirji, ki so ga v najtežavnejših pogojih nosili med ljudstvo, vsem tistim, ki

••• Nadaljevanje na zadnji strani

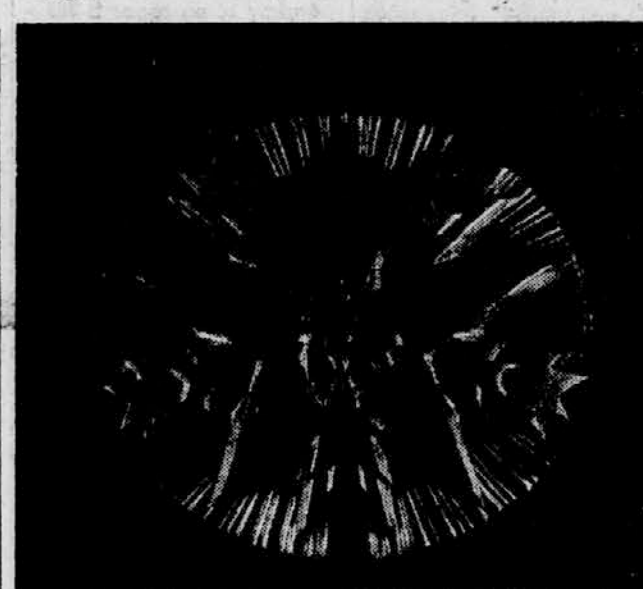
Nat Tien zahteva, naj Huong odstopi

V Washingtonu so odložili odločitev glede Južnega Vietnama

SAJGON, 2. decembra. Po vesteh agencije AP je vrhovni južnovietnamski budistični duhovnik Tié Nat Tien danes zahteval, da vlada premiera Tran Van Huonga odstopi. Vse budistično gibanje v južnem Vietnamu je mobilizirano za odpor proti vladi. V prihodnjih dneh se utegne zgoditi kaj novega — je dejal Tié Nat Tien in dodal, da niso izključene nove demonstracije.

V boju proti sejojskemu režimu je osvobodilno gibanje Vietkong doseglo nov pomemben uspeh. Osvobodilec enote so včeraj napadle pokrajinski sedež v pokrajini Bin Tuan, 180 kilometrov od Sajgona. Pri tem napadu je bil ubit pokrajinski načelnik. Vlade sile so imele hude izgube v vojaških in orožjih. Kakor poroča Tanjug iz Washingtona, se veleposlanik ZDA v Sajgonu Taylor pogovarja s predsednikom Johnsonom, z Ruskom, McNamaram.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

RED ZASLUGE ZA NAROD Z ZLATO ZVEZDO

Wilsonova napotnica

Britanski premier potuje v Washington

LONDON, 2. dec. (Po telefonu). V zadnjih dneh je križala funta zameglila celo vrsto vprašanj, ki tarejo Britanijo in atlantske zaveznike, o katerih se bo britanski premier Harold Wilson pogovarjal s predsednikom Johnsonom in njegovimi sodelavci, ko bo prihodnji teden obiskal Washington.

Operacija funta je bila uspešna, toda bolnik še ni ozdravel. Okrevanje bo dolgo in mučno, posebno ker ga bodo spremljale še druge težave politične narave. Dopolnil britanskega dnevnika »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona, da visoke ameriške osebnosti govorijo, da Wilson ne bi smel biti preveč nepopustljiv na washingtonskih razgovorih. Predstavniki State Departmenta so baje v zadregi in se hudejejo na politično laburistične vlade do atomskih multilateralnih sil (MLSS). Menijo si, da razumejo britansko politiko do tega vprašanja, saj jim jo je obrazložil britanski zunanji minister Gordon Walker med svojim nedavnim obiskom v Washingtonu. Amerikanci pravijo, da je bilo njegovo stališče takrat »spodbudno«. Toda Wilson je pred dobrim tednom v parlamentu brez ovinkov napadel MLSS.

Da bi nekoliko zgledili nesoglasja in morda opozorili Wilsona na to, naj ne bo v

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Juan Peron v Južni Ameriki

Priletel je v Brazilijo, kjer pa ne sme ostati — Preplah v Argentini

RIO DE JANEIRO, 2. dec. (AP). Špansko letalo, s katerim je bivši argentinski predsednik Juan Peron davi odletel iz Madrida v Montevideo, je danes pristalo na letališču v Rio de Janeiro. Komendant vojaške baze na mednarodnem letališču Galeo je izjavil, da ne bodo dovolili, da letalo nadaljuje pot, dokler Peron ne opusti svojega načrta in se vrne v Madrid z drugim letalom.

Peron je nameraval iz Montevidea odpotovati »akoj naprej« v Paragvaj, ki naj bi bil njegova prva etapa na poti v Argentino. Iz Buenos Airesa in Montevidea sporočajo hkrati, da argentinske in urugvajске oblasti niso dovolile španskemu letalu pristati v teh dveh državah, medtem ko paragvajski krogi izjavljajo, da ne bodo dovolili Peronu priti v Paragvaj.

Ker ni govorilo, če se bo Peron smel vrniti v Španijo,

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Z delom k standardu

Ena najpomembnejših nalog je gotovo priprava učinkovitih ukrepov za rast rednih osebnih dohodkov in hitrejši razvoj družbenih služb.

Takšna usmeritev izvršnega sveta ima učinkovito oporo v zvezni resoluciji o osnovnih ekonomskih političnih ciljih v naslednjih letih, v skupščinskih razpravah in stališčih, kakor tudi v stališčih Zveze komunistov, Socialistične zveze in sindikatov. Takšno usmeritev podpirajo tudi občani, proizvajalci in potrošniki, saj ustreza njihovim elementarnim težnjam in zahtevam, ki so jih uveljavili v javnih razpravah. Po vsem tem je upravičeno pričakovati, da bodo občani, proizvajalci in potrošniki povečali svojo aktivnost ter s svojo strani pripomogli k stalnemu naraščanju osebnega in družbenega standarda.

Pri uresničevanju stališč izvršnega sveta imajo komune in gospodarske organizacije še posebno pomembno vlogo. »Delo« je pred dobrim mesecem zapisalo, da postaja komunizem razširjeno torišče boja za dvig življenjske ravni, osebne potrošnje in družbenega standarda, zato je potrebno izoblikovati v komuni razširjeno politiko osebnega in družbenega standarda, pri čemer morajo imeti občani odločilno vlogo. Obveznost občinskih skupščin — in ne samo njih — je, da zagotovijo ustreznejšo delitev sredstev in večjo skladnost v gospodarskem in družbenem razvoju znotraj komune. V zvezi z uresničevanjem te naloge bo nujno ustvarjati vse več pogojev za razvoj in učinkovito delovanje vrste družbenih služb, od katerih sta odvisna tako uspešno zadovoljevanje potreb občanov kakor tudi ustvarjanje potrebnih pogojev za povečevanje njihovih delovnih sposobnosti. Pomemben delež k čim učinkovitejšemu planiranju ključnih potreb in ukrepov v komuni naj bi skupno z občani prispevale krajevne skupnosti.

Izrednega pomena za stalno rast življenjskega standarda je delovanje gospodarskih organizacij, kjer bo eno osnovnih težišč za uresničevanje začrtanih smernic. Tudi v teh organizacijah bo nujno spremeniti razmerja v delitvi sredstev in povečati delež osebnih dohodkov, kakor tudi zagotoviti njihovo realno rast s stalnim povečevanjem produktivnosti. Tega ne bo mogoče doseči brez povečanja vlaganj zlasti v razvoj tistih družbenih služb, ki najbolj neposredno vplivajo na gospodarsko rast in zagotavljanje njeno intenzivnost. Zato bodo morali biti samoupravni organi, delovni kolektivi in njihove družbene organizacije še posebej zainteresirani za povečano vlaganje sredstev v raziskovalno delo, strokovno izobraževanje in v razvoj družbenih služb, vključno s prehrano itd., kar lahko pospešuje delovne sposobnosti in produktivnost zaposlenih.

PAVLE ZRIMSEK

Izbira izmed več kandidatov

Novosti v spremenjenem zakonu o volitvah

Pred nedavnimi je zvezna skupščina sprejela spremembe in dopolnitve zakona o volitvah zveznih poslancev. Čeprav so bile sprejemane in dopolnjene samo nekatere določbe tega zakona in te spremembe in dopolnitve ne posegajo v temelje volilnega sistema, gre vendar za nekatere pomembne novosti. Poročevalec v skupščini je najvažnejše med njimi okarakteriziral kot novosti, ki odpirajo večje možnosti izbire več kandidatov pri volitvah poslancev zveznega zbora. Ker se bližajo novim volitvam — v začetku prihodnjega leta bomo volili polovico članov občinskih, republiških in zvezne skupščine namesto tistih, ki jim poteče dvestoletna mandatna doba —, so te spremembe volilnega sistema tudi aktualne in je prav, da si jih malo bližje ogledamo.

Katere spremembe nam odpirajo večje možnosti izbire med več kandidati pri volitvah zveznih poslancev? To nam pokažejo predvsem spremembe, ki urejajo volitve poslancev zveznega zbora v občinski skupščini.

Ustava izhaja pri izgraditvi volilnega sistema iz občine-komune, iz katere izhajajo skupščine vseh drugih družbeno-političnih skupnosti, t.j. okrajne, republiške, zvezne, skupščine. Poslanec okrajne, republiške in zvezne skupščine volijo zato občinske skupščine, ker so občine temelj naše politične ureditve. Te volitve so poslednje volitve in imajo pomen delegacije. Zato govorimo o delegaciji občinske skupščine v okrajno, republiško in zvezno skupščino. Vendar ustava na drugi strani zahteva, da morajo biti v občinski skupščini posredno ne izvoljeni poslanci republiške in zvezne zbora nato tudi neposredno od občanov z neposrednimi volitvami na voliščih.

Pred spremembami je dajal volilni zakon velik poudarek posrednim volitvam poslancev zveznega zbora v občinski skupščini. Če bi zbori volivcev predlagali tudi več kandidatov za poslance zveznega zbora, bi med več kandidati izbrala dostikrat samo občinska skupščina. Na neposredne volitve bi prišel praviloma le en kandidat, ki ga je izbrala občinska skupščina s tem, da je dobil večino glasov vseh njenih odbornikov. Res bi tudi pri dosežanju določbah volilnega zakona lahko volitvi na neposrednih volitvah izbrali med več kandidati, če bi izmed več predlaganih kandidatov nobeden ne dobil večine glasov vseh odbornikov občinske skupščine, vendar je bila samo ta možnost v praksi premajhna, da bi v zaostri meri spodbujala k predlaganju več kandidatov.

	v 1. občinski skupščini	v 2. občinski skupščini	v 3. občinski skupščini
1. kandidat	50 glasov	48 glasov	52 glasov
2. kandidat	30 glasov	33 glasov	32 glasov
3. kandidat	10 glasov	7 glasov	6 glasov

Po prejšnjih predpisih bi bil v tem primeru izvoljen v občinski skupščini volilne enote samo 1. kandidat (ker ima v vsaki občinski skupščini večino glasov vseh odbornikov in s tem izkjučuje vse druge sokandidatke). Po novih predpisih pa bi bila izvoljena 1. in 2. kandidat (ker kandidat z večino glasov v vseh občinskih skupščinah ne izkjučuje sokandidatke, ki ima v vsaki občinski skupščini najmanj tretjino glasov vseh odbornikov).

V primeru, da noben kandidat ne dobi v volilni enoti, ki obsega le eno občino, večine glasov vseh članov občinske skupščine, glasujejo po novih volilnih predpisih občani neposredno za vsakega kandidata, ki bi dobil najmanj tretjino glasov odbornikov občinske skupščine. Če pa bi v volilni enoti, ki obsega več občin, noben kandidat ne dobil večine glasov vseh odbornikov v vsaki občinski skupščini, potem bodo občani volili vsakega kandidata, ki bi dobil vsaj tretjino glasov odbornikov v vsaki občinski skupščini ali pa v najmanj dveh občinskih skupščinah večino glasov v drugih pa najmanj četrtino.

Novo določbo o volitvah poslancev zveznega zbora v občinski skupščini so nam to prej pokazale, da v bodoče ne bodo več v pretežni meri samo občinske skupščine v položaju, da bi lahko glasovale za več predlaganih kandidatov v volilni enoti, ampak da bo do lahko v veliki meri izbrali tudi volivci neposredno med več kandidati, če so predlagano več kandidatov. To

Dr. KOSTJA KONVALINKA
Nadaljevanje prihodnjic

Svet osnovne šole FRANA LEVSTIKA v Ljubljani razpisuje prosta delovna mesta za:

UCUNOVODIO

ogoj: sposoben voditi dvostavno književodstvo; nastop službe najpozneje 1. januarja 1965. Osebnih dohodki po dogovoru. Sprejemno tudi pokojenica.

ADMINISTRATORJA

ogoj: skrajšan delovni časovni dopoldanski urah) ogoj: obvladovanje stroještva in administrativnega poslovanja; nastop službe najpozneje s 1. januarjem 1965. Osebnih dohodki po dogovoru. Sprejemno tudi pokojenica.

UCITELJA

ogoj: varstvenega oddelka ogoj: opravljen strokovni izpit in vsaj petletna praksa; nastop službe 1. februarja 1965. Osebnih dohodki po pravilniku. Kandidati naj vložijo ponudbe v upravi osnovne šole z dokumentacijo o izobrazbi in opisom doseženega službovanja. Razpis velja do zasedbe. Šola nima stanovanj. Posebna navodila dobe kandidati v upravi šole.

11410

NA MADŽARSKO BODO IZVOZILI 200 VAGONOV — Madžarski vlakovski pregledniki so na subotiski železniški postaji pregledali 20 vagonov, ki so jih izdelali v subotškem podjetju »Bratstvo«; na Madžarsko pa jih je kot prvo pošiljko od skupno 200 vagonov — kolikor jih bodo dobavili do konca leta — prodalo ljubljansko podjetje »Metalika«.

Pred osmim kongresom ZKJ

Različna pot industrije in kmetijstva

Iz poročila o delu CK ZKJ in centralne revizijske komisije ZKJ

Krepitev naše ekonomske moči in pomembne spremembe v gospodarski in družbeni strukturi so tesno povezane s hitrim razvojem industrije v preteklih letih. Kljub nihanju in padanju stopnje rasti v letih 1961 in 1962, je bila industrijska proizvodnja leta 1963 za 73% večja kot leta 1958 — oziroma za 92% večja kot leta 1957.

Letos kaže, da se bo proizvodnja povečala za 16%, kar pomeni, da so v naši industriji takšni proizvodno-tehnični potenciali, ki omogočajo še nadaljnje povečanje proizvodnje.

Industrija: dvakrat večji družbeni proizvod

Število zaposlenih v industriji je bilo lani večje za 26%, v primerjavi z letom 1958, medtem ko so družbeni proizvod in osnovna sredstva v tem obdobju narasla za približno dvakrat. To pa kaže, da se je uveljavila usmeritev na intenzifikacijo industrijske proizvodnje. Osnovna sredstva zaposlenega so se povečala v vsem družbenem gospodarstvu lani za približno 50% v primerjavi z letom 1952, v industriji pa za približno 60%. Vrednost osnovnih sredstev na zaposlenega je bila lani 3,2 milijona dinarjev, leta 1952 pa 2 milijona dinarjev. Delež industrijske proizvodnje v celotni proizvodnji v obdobju med obema kongresoma se je lahko večal tudi zaradi gradnje novih kapacitet in boljšanja tehnične opreme ter tehnologije dela. Zelo hiter in neomakoven razvoj industrije pa je povzročil nekatere probleme pri usklajevanju razvoja posameznih industrijskih panog in gospodarskih dejavnosti. Proizvodnja elektroenergije in črne metalurgije je n.p. zaostajala za razvojem kapacitet predelovalne industrije.

Investicije in standard ljudi

Ne moremo pa biti zadovoljni niti z gibanjem niti z usmeritvijo investicij. Čeprav ne, pa nismo povečevanje investicij, se je v zadnjih letih močno uveljavilo. Glavni vzrok si so v tem, ker so največkrat o investicijskih odločitvah faktorji izven gospodarstva, brez vpliva neposrednih proizvajalcev in njihovih organov. To pa je povzročilo vrsto negativnih posledic, ki se kažejo v strukturi investicij, v njihovi nezadostni racionalnosti, v zaostrovanju problemov neuskladenega razvoja bazične in predelovalne industrije, v tendencah k ekstenzivnemu gospodarjenju itd.; vse to pa je oteževalo

Zabeleženo »Svilanit« za turizem

Na nedavnem posvetovanju turističnih delavcev v Kamniku so povedali tale primer: Podjetje »Svilanit« daje v vsak varilec svojega blaga, ki ga pošlje v inozemstvo, tudi levo turističnega prospekta Velike planine.

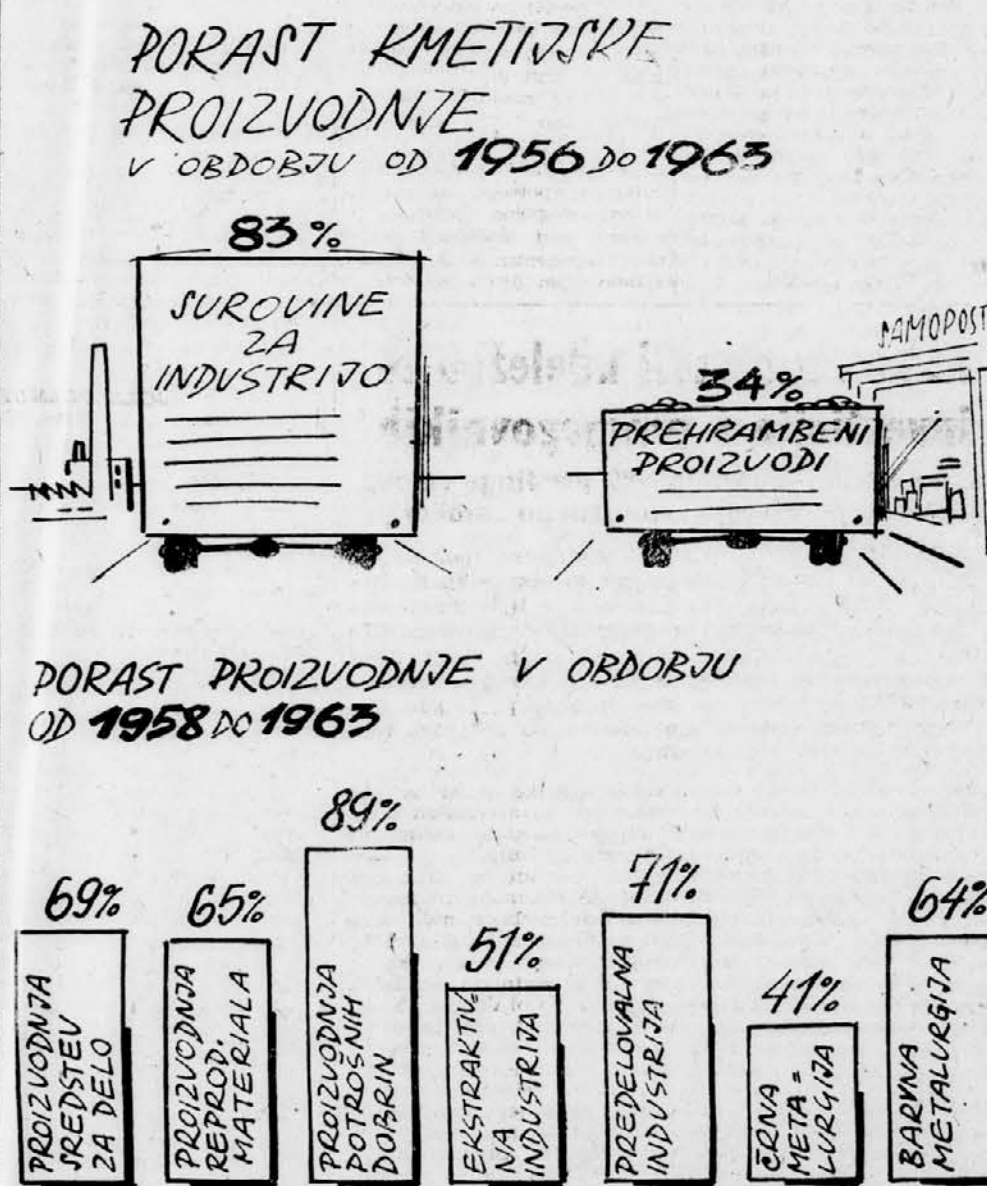
Videti je, da je delo kolektivno podjetje »Svilanit« spoznal osnovno, na kateri se lahko razvija turistično gospodarstvo v vsem svojem obsegu. Spoznal je, da je delovanje vseh čim bolj vodil v skupnem uspehu, se pravi k povečanju turističnega prometa in deviznemu prilivu. Naj bi primer »Svilanit« ne ostal osamljen. Najboljše namreč je samo trdica dobre volje obrabi brez posebnega napora prečesjen uspeh.

N. I.

je. Tudi za kmetijstvo je sicer značilen splošen napredok, vendar so značilne tudi iz leta v leto velike oscilacije, ki povzročajo resne motnje v vsem gospodarstvu. Če vzamemo proizvodnjo v letih 1955 in 1956 kot osnovo, potem je kmetijska proizvodnja od leta 1957 do 1961 povprečno bila večja za 29,5%, v letu 1962 — za 31,4%, lani pa je bila večja za 41,8%. V primerjavi z letom 1958 pa je bila kmetijska proizvodnja lani večja samo za 31%.

Oscilacije so značilne za vse kmetijske panoge. Toda za proizvodnjo družbenih pasetev je značilna dinamična rast in ta posvetla se čedalje bolj uveljavljajo kot veliki proizvodiljak. Indeks njihove

Kljub vsemu pa je kmetijstvo lani poslovalo industriji za 83% več surovin, prebivalstvu pa 34% več živil kot leta 1956. Investicije v kmetijstvu lani so bile za 91 odstotkov večje kot leta 1958, toda neugoden finančni udinek investicij zavira uspešnejše napredovanje in razširitev te gospodarske panoge.

Varujmo se popolnega predpisovanja Zaradi togega neživiljenjskega predpisa ne vidijo človeka

V času usklajevanja zakonov, statutov, normativnih aktov in sploh kakršnihkoli predpisov z ustavo so ljudje v pisarnah v dilemi, kaj in kako predpisati. Precej je takih, ki se zavzemajo za popolno predpisovanje, češ da se tako vnaprej izognejo vsem nesporazumom. Kako je to zmotno in včasih naravnost strašno, je te dni v »Politiki« opisal reporter Dušan Savhovic.

OD NASEGA BEOGRADSKEGA DOPISNIKA

Javnosti je prikazal primer paralizirane »rinajstvene« Stepana Buc' roviča, ki je pet let nepremično leži v bolnišnici sobi respiratornega centra v Beogradu; diha, govori in živi le s pomočjo zdravniških aparatov. Življenje bi mu olajšal voziček z ugrajenim električnim respiratorjem, toda za to, kar je Stepan edini tak bolnik v Jugoslaviji, nobena zdravstvena ustanova nima takega vozička.

Na Danskem, kjer imajo takih bolnikov 22, imajo tudi takšne vozičke in bolniki s pomočjo enega samega pomočnika lahko obiskujejo kino, gledališče in koncerte, potujejo na počitnice in sploh — živijo. Stepan doslej ni mogel upati na kaj podobnega, niti na najkrajši sprehod po dvorišču klinike. Ko je poslušal željo doživeti zimo, je prošil očeta, naj gre ven, naredi iz snega kepo in mu jo prinese v paralizirane roke. Tega otroka ljudje, ki dajejo življenje s predpisi, ni

nečemu, točki, paragrafu, pa nobenemu zakonu naše države. Pričačovali bi, da bo s tem soglasja tudi republikanski zbor za socialno zavarovanje. Pa ni. V socialnem zavarovanju, kot pač v zavarovanju, je vse navedeno predpisano, tako navedeno, kot da smo v Jugoslaviji sami spekulativski ljudje, ki bi mogli zaupati. Republikanski zbor za socialno zavarovanje je sporočil, da so pritožbe na odločitev kolektivnega zavoda neutemeljene, ker da je odločitev tega zavoda pravilna in po zakonu, zasnovana na temelju 15. in 24. člena pravilnika o indikacijah, standardih za materiale itd.

Členi in pravilniki so po membranju od človeka in načel družbe. Potem se je nekdo spomnil, da bi bil voziček lahko osnovno sredstvo klinike. Toda klinika, so dejali pristojni tovariši, ne more pogrešati teh sredstev za nakup vozička, kot varčuje (?) kot varčuje socialno zavarovanje. Nekoga je bilo po vsem tem javnem obravnavanju s tem vendarle sram. Klinika bo kupila voziček. Dobila je potrebne devize. Ta primer malega Stepana je zelo zelo podoben primeru delavske družine v Hrestniku, ki se je zgodil pred

Veliko vprašanj o novih pokojninah

Vseh teženj za razširitev pravic ne bo moč realizirati

Naši bralci se zelo pogosto obračajo na uredništvo s pismi, da bi zvedeli razne podrobnosti o spremembah pokojninskega zavarovanja. Na dosti teh vprašanj — zlasti gre za različne izračune pokojnine posameznika — v okviru sedanjih priprav na sprejem zakona, ni moč odgovoriti. Skušali pa bomo pojasniti nekatere stališča o tistih poglavjih zakona, za katera v pisnih najbolj pogosto sprašujejo.

Beneficinar staž je ena od novosti, ki se bo širše uveljavila v pokojninskem sistemu. V bistvu gre za to, da se da večje zavarovalne pravice tistim delovnim ljudem, ki so na svojem delovnem mestu izpostavljeni izrazitim težavnim okoliščinam, ki tu delovno mesto skrajša delo, ki tu delovno mesto skrajša delo, ki tu delovno mesto skrajša delo.

Razprava v skupščinskih odborih o tem poglavju zakona je opozorila na to, da bi bilo v temeljnem zakonu težavno do podrobnosti določiti, kdo in na osnovi kakšnih kriterijev naj bi bil deležen te prednosti in tudi za koliko naj se za posameznika delovna mesta skrajša delo. Od tod težnja številnih poslancev, da naj bi temeljni zakon dal res samo osnovna določila, kako naj se enotno vrednotijo kriteriji in kako naj bi delovne organizacije s posebnim prispevkom dopoljevali svoj delež za prednosti, ki jih daje beneficinar staž, vsa druga določila pa naj bi do podrobnosti izdelali in vnesli v svojo zakonodajo v republikah.

Če sodimo po nekaterih priporočilih bralcev o tem, komu vse in kakaj naj se prizna pravica do beneficinarne staža, lahko zaključimo, da so ljudje nekoč napak razumeli smotno, ki naj bi jih imelo določilo o skrajšani delovni dobi. Predvsem nekateri v prispevkih dokazujejo in utemeljujejo upravičenost do skrajšane delovne dobe

tako, da v celoti poljubijo poklici, ki naj bi mu bila ta prednost dodeljena. Vendar ni bila celotna vseh razprav ta stvar mišljena tako. Povsod poudarjajo in tako bo vneseno tudi v zakonodajo, bodisi zvezno ali republikano, da bo prednost beneficinarne staža veljala le za določena delovna mesta. S smotri zakona pa se tudi ne sklada razmeroma močan pritisk tistega dela zaposlenih, ki skušajo dokazovati, da je utemeljeno, če beneficinarne pravice simboliziramo. Vredilo zakona je, naj bi ta pravica veljala res samo za tiste, ki delajo na takih delovnih mestih, kjer z vsimi ukrepi smotne higijenske in tehnične zaščite ni moč odpraviti kvarnih posledic za zdravje in kjer ni moč izrednega težavnega posla s takimi ali drugačnimi tehničnimi izpopolnitvami olajšati. Iz tega je jasno razvidno, da pokojninska zakonodaja podpira skrb družbe in prizadevanja zdravstvene službe in službe socialnega zavarovanja za ureditev čimboljših delovnih pogojev. Res samo v izjemnih primerih, kjer tega ob najboljši bolji in tehnični dosežkih ni moč doseči, tam štiti delavca z določilom o skrajšani delovni dobi.

Iz istih pozicij bodo nedvomno na ta problem gledale tudi delovne organizacije, saj jih k temu sili tudi ekonomika. Večje dajatve, ki bodo namreč potrebne za kritje pravic zaposlenih iz naslova beneficinarne staža, bodo namreč padle v breme delovnih kolektivov, ki bodo morali dati za zavarovanje ustrezen večji prispevek. To je nujno potrebno, ker je ves pokojninski sistem zasnovan

na enakem letu. Delavka tamkajšnje Steklarne je imela težak porod, pri katerem je otrok utrpel možganske poškodbe, tako da ni bilo upanja, da bi si opomogel. Roditelj s'a nenehno bedela pri njem, sta izmenoma prihajala z dela. Oče je obupal in napravil samomor. Mati pa je morala delati 8 ur, ker v predpisih socialnega zavarovanja tak primer ni bil predviden in torej ni bilo možnosti olajšav, da bi mati za 4-urno delo lahko prejela polno plačo. Vendar je, čeprav brez ustreznih pravnih osnov, delavski svet Steklarne izglasoval, da prejema mati tega otroka za 4-urno zaposlitev polno plačo.

Kaj vse lahko naredi strogo, pravično, nadrobno predpisovanje in kaj vse se bo lahko še zgodilo, če bomo vztrajali pri takem popolnem predpisovanju, ki sploh ne more biti popolno. Življenje gre svojo pot in prinaša ne predvidene spremembe v vrstah in številih bolnih v zdravstveni, v tehnični itd. Ali lahko je kdo živi v prepričanju, da lahko zakon v popolnosti misli na vse ljudi? Da lahko neki pravilnik, pri peti zakonu, uredi vse primere, ki se pripetijo v življenju?

VICTOR SIRC

Izvoz hrastniške steklarne presegele milijon dolarjev

S pošiljko steklenih izdelkov, ki so jo odpravili pred dnevom republike, so v Hrestniški steklarni presegli milijon dolarjev, ki ga jim je dal izvoz v prvi enajstih mesecih letošnjega leta. Tako so v omenjenem razdobju za 28 odstotkov presegli izvozni plan za letošnje leto. Medtem ko so lani v vsem letu prodali v tujino za 719.000 dolarjev blaga, računajo, da bodo prihodnje leto ob 8-odstotnem povečanju fizičnega obsega proizvodnje — s čimer bodo dosegli 4201 milijon dinarjev bruto proizvodnje — izvozili za milijon 140 tisoč dolarjev steklenih izdelkov. Treba je omeniti, da prodajo nad 97 odstotkov vsega izvoženega blaga na območja konveribilnih valut.

Promet gostinstva v turistični sezoni

Po podatkih zavoda SRS za statistiko je dosegel promet gostinstva Slovenije v tretjem letošnjem četrtletju, torej v turistični sezoni, 15.96 milijarde din naproti 12.77 milijarde v lanskem in 9.95 milijarde v predlanskem tretjem četrtletju. To povečanje, ki znaša naproti lanskemu letu 25 odstotkov, naproti predlanskemu pa celo 60 odstotkov, kaže na razen znanega, zvišanja gostinskih cen. Primerjava s tretjim četrtletjem leta 1962 nam pove, da se je predvsem zaradi porazitve najbolj povečal promet s hrano, namreč od 3.55 milijarde dinarjev v tretjem četrtletju predlanskega leta na 6.16 milijarde v letošnjem tretjem četrtletju ali za 72 odstotkov. Seveda je količinsko povečanje mnogo manjše. Tako se je na primer količinski promet z vinom v primerjavi s tretjim četrtletjem 1962, torej v dveh letih, povečal le za 19 odstotkov, promet s pivom za 37 odstotkov, promet z žganimi pijačami za 9 in z brezalkoholnimi pijačami za 16 odstotkov. Zanimivi so v tem oziru količinski podatki naproti lanskemu tretjemu četrtletju, ki nam povedo, da se je promet s pivom povečal za 10 odst., promet z vinom le za 3 odstotke, zmanjšal pa se je promet z žganimi pijačami za 4 odstotke in prometi z brezalkoholnimi pijačami za 3 odstotke, ker 180 gostinstvo prejirane zasluge prav pri pijačah.

Prizadevanja za usmeritev prometa v luko Bar

Ta dni je bilo v Beogradu posvetovanje med predstavniki gospodarskih zbornic Srbije in Crne gore, avtotransportnih in spedijskih podjetij in velikega industrijskega podjetja, na katerem so razpravljali o tem, kako usmerjati promet na novo luko Bar, ki ima zdaj 1200 m urejene obale za pristajanje velikih ladij s potrebno mehanizacijo in 26.000 kv. metrov zaprtega skladišnega prostora. Po zgraditvi dela Jadranske magistrale od Kolašina do Bijelopolja bo transport blaga s kamioni precej olajšan, medtem ko so slabe ceste skozi Crno goro doslej močno oteževalo prevoz. Prihodnje leto bo izročena prometna tuda normalizirana proga Titograd-Nikišić, tako da bo pri prevozu v relaciji z Barom odpadlo prekladanje blaga z ožkotirnih na normalnotirne vagonne in obratno. Zda je promet burske luke še skromen in cenijo, da bo do konca leta znašal okrog 160.000 ton. Usmeritev prometa na basko luko pa precej ovirajo veliki stroški prevoza s kamioni. Po podatkih tovarniških kablov v Svetozarevu zvezno stroški prevoza z železnico od Svetozareva do Reke 7000 din za tono, s kamioni do Bara pa 11.000 din. Na posvetovanju so tudi povedali, da bodo avtotransportna podjetja Srbije in Crne gore, ki prevajajo blago do Bara, prihodnje leto skupaj z basko luko nabavila okrog 600 težkih kamionov s priklopniki.

Priprave za gradnjo hidroelektrarne v Djerdaju

Za začetek gradnje hidroelektrarne v Djerdaju že zdaj pripravljajo gradbišče s potrebnimi številnimi objekti. Za prvo silo postavljajo na samem gradbišču dizelsko električni agregat z zmogljivostjo 1700 kilovotov, ki bo začel obravovati že sredi decembra. Ta agregat pa bo dočkal le za začetne potrebe. Zato gradnjo že zdaj 110.000 voltni daljnovod od Bora do Sipa ob Donavi v dolžini okrog 100 km, ki bo postavljen do začetka prihodnjega leta, po zgraditvi hidroelektrarne pa bo služil za prenos dela proizvedene električne energije v vzhodni del Srbije. Na gradbišču so se začela tudi dela za postavitev raznih objektov. Prvo od dvotovarnih betonske mehanice bo skupaj z laboratorijem in separacijo agregatov (180 kubikov na uro), s tesarskim obratom in mehanično delavnico postavili do začetka maja, drugo tako tovarno pa v letu 1966.

Obrtno podjetje

»SLOGA« — Moste pri Komendi

razpisuje po sklepu delavskega sveta JAVNO LICITACIJO za prodajo

tovarnega AVTOMOBILA TAM — 3 tone,

ki je zelo dobro ohranjen in vozen.

Licitacija bo 8. decembra 1. 1964 v upravi podjetja. Do 12. ure za družbene organizacije, po 12. uri pa za zasebnike. 11322

Novice

LJUBLJANA: primerjalni večer slovenske poezije v romanskih jezikih. — Društvo književnih prevajalcev Slovenije v Ljubljani bo priredilo v petek, dne 4. decembra, v Tomšičevi ulici 12 nenavaden literarni večer: mimo originalnih tekstov bodo recitali iste pesmi v francoskem, italijanskem, španskem, deloma pa tudi v latin-skem prevodu. Tako se bo nudila poslušalcem redka pri-ložnost, da primerjajo prevode istih lirskih tekstov v več jezikov. Na večer so vabljeni tudi mečlani družstva.

ZAGREB: priznanje za naš dokumentarni film — Na festivalu kratkih filmov v Toursu v Franciji, ki se je končal te dni, je dobil kratki dokumentarni film režiserja Krsta Skanate »Tam, kjer se neha zakon« posebno pri-znanje ocenjevalne komisije. Letos so na tem festivalu prvič nagradili jugoslovanski film. Zagreb film pa je s tem letos že dvajseti nagrajen.

REKA: natečaj italijanske literarne revije — Italijan-ska književna revija »Tutti gli uomini di Pistoie« je inici-ator sodelovanja med italijanskimi in jugoslovanskimi književniki. Te dni je razpisala tretji mednarodni natečaj za književnike, v katerem posebej vabi k sodelovanju ju-goslovanske pisce. Razpis velja za poezijo in prozo, trajal pa bo do konca junija prihodnjega leta. Jugoslovanski književniki so sodelovali na drugem natečaju in dosegli opazen uspeh. Prvo nagrado je dobil Giacomo Scotti z Reke za povest Moj oče. Revija je eno izmed svojih šte-vilk posvetila izključno jugoslovanski književnosti.

NOVI SAD: Križeva dela v madžarščini — Po izdaji knjig Iva Andrića založbi Forum iz Novega Sada in Evro-pa iz Budimpešte nadaljuje uspešno sodelovanje. Skupaj bodo izdali izbrana dela Miroslava Križeva v madžarščini. V šestih zvezkih bodo izšla naslednja dela: Vrnitev Filipa Latinovića, Gledanje, Izlet v Rusijo, Studije, Spomini, Zastave ter zbirka novel in pesmi.

CRIKVENICA: najboljša pesem Crikvenici — Za naj-boljšo pesem na natečaju s pesem Crikvenici 64 je občin-stvo po dvodnevnem pretresanju v hotelu Internacional razglasilo Pesem Crikvenici, ki jo je uglasbil Marjan Margetič. Natečaj je razpisalo turistično društvo Crikve-nica, da bi s tem tudi s pesmijo popularizirali v domo-vini in tujini to naše znano turistično središče.

V NOVI DOLENJSKI GALERIJ V NOVEM MESTU so kot prvo odprli manjšo retrospektivno razstavo del najstarejšega dolenskega slikarja, belokranjske-ga rojaka profesorja Mihe Kambiča. Na razstavi lah-ko sledimo njegovo razvojno pot od prvih, nekoliko secesijskih akademskih študij do zrelega slikovitega poustvarjanja narave, zgrajenega na dobri tradiciji, ki so jo začeli naši impresionisti. Dolenjska galerija se je s to prireditvijo oddolžila v imenu vse naše kulturne javnosti resnemu, tiheemu, vendar vztraj-nemu likovnemu delavcu na dolga leta odmaknjem, a prelepem belokranjskem koščku naše domo-vine. Na sliki: Miha Kambič na začetku poti (»Avto-portrete«) in danes.

DUNAJ: predavanja Vladimira Kralja in Ljuzeta Fili-pića — Na povabilo avstrijskega društva za literaturo sta profesor ljubljanske akademije za gledališko in filmsko umetnost Vladimir Kralj in upravnik Mestnega gledališča Ljuzeta Filičić predavala o problemih sodobne dramatur-gije s stališča slovenskega gledališča. Prisotni so preda-vanja zelo ugodno sprejeli.

OBERHAUSEN: Vukotičeva risanka »Pot k sosedu« bo dobila naslednika — Naš mojster risanja filma Dušan Vukotič iz Zagreba je minulemu festivalu poklonil svojo tri minute trajajočo risanko »Pot k sosedu« in dosegel navdušen sprejem. Vukotič je bil dal novo pobudo, in sicer predlaga, naj bi vsak naslednji prvi nagrajenec na risani film izdelal risanko na isto idejo — »Pot k sosedu« kot otvoritveni film za naslednji festival. Vukotičevo po-budo je sprejel nagrajenec Witold Giersz, poljski režiser, ki je lani dobil prvo nagrado za svojo risanko »Rdeče in črno«. Giersz izdeluje s svojimi sodelavci filmskega stu-dia v Varšavi kratek otvoritveni film za 21. februar 1965, ko se bo začel festival kratkih filmov — XI. po vrsti.

Pogled na platno

PLAMEN NA ULICAH: angleški barvni film, ki se realno letava rasnega problema — Oče, navdušen, zelo aktiven laborist, predsednik sindikata v pohištvnem obr-atu, se odločno bori za poštenje vsi svet, tudi zoper rasno diskriminacijo. A zdaj se zgodi, da se mu lastna želja bu-ji v temnopolega učitelja. Navzkrižje med očetovimi po-litičnimi ravnanji in dejanskim, vsakdanjim, intimnim srečanjem z življenjem pa končno, preprosto človeško spo-znanje in razganjanje je glavni motiv tega, sicer povsem kon-krnega (skoraj malce plosko oblikovanega) angleškega fil-ma. V resnici je pošteno angažiran in tudi realno pogojen. Formalno ne eksperimentira, tudi ne zapleta rasne proble-matike v kakšne ekskluzivne izpovedne sfere, a nemara je prav enostavna življenjska njegova največja odlika. Na koncu si mora gledalec pogledati v lastni obraz: taki smo, eno oznanjamo, a koikokrat čisto drugače sprejme-mo, ko nas zadenemo.

Nove knjige

GUSTAV SCHALK: Pripovedke o rimskih bogovih in junakih — Prevod in uvodna beseda Jože Dolenc. Opre-mila Nadja Furlan. Zemljevid narisala Dragica Kragelj. Izdala Mladinska knjiga v zbirki Kultura.

GRIGOR VITEZ: Pravljica o glinasti ptici — Zbirka pravljic. Prevodel Jože Šmit. Ilustriral in opremil Jože Čuhna. Izdala Mladinska knjiga v zbirki Cicibanova knjiž-nica.

GUSTAV KRLEČ: Leseni bicikel — Otroške pesmi. Prevodel Mile Klopčič. Uvodna beseda Dragutin Tadija-nović. Ilustriral Vilko Gliha — Solan. Izšlo v sodelovanju založbe Mladinska knjiga — Ljubljana, Kočo Racin — Skop-je, Naša dečka — Zagreb, Savremena škola — Beograd. Urejuje uredniški odbor: Kristina Brenkova, Uglješa Kr-sić, Vasil Kunoški, Andjelka Martić. Tiskalna tiskarna ZGP Mladinska knjiga v Ljubljani.

DRAGOTIN KETICE: Švilja in škarjice — Pravljica. Ilustrirala Jelka Reichmann. Izšlo v knjižnici Zvezdica.

VASA POPOVIĆ: O dečku nesrečniku — Pesem. Ilustri-rala Nataša Todorović. Prevodel Severin Sali. Izšlo v knjižnici Zvezdica.

BRATA GRIMM: Rdeča kapica — Pravljica. Ilustri-rala Marica Kraljeva. Prevodel Fran Albreht. Izšlo v knjiž-nici Zvezdica.

KOZICEK GOLICEK — ljudska pravljica v prireditbi M. Moguš. Ilustriral Edo Murtić. Prevodel Eia Peroci. Izšlo v knjižnici Zvezdica.

HVALEZNI MEDVED — koroška ljudska pravljica v prireditbi Kristine Brenkove. Ilustriral Jože Centa. Izšlo v knjižnici Zvezdica. In jo skupno izdajajo založbe Ma-dinska knjiga — Ljubljana, Forum — Novi Sad, Kočo Ra-cin — Skopje, Naša dečka — Zagreb, Rilindja — Pristina in Savremena škola — Beograd. Vse našteje zvezke Zvez-dice je našla naša barvni ilustraciji tiskarna ZGP Mladinska knjiga v Ljubljani.

Med knjigami

M. Marenšek: Inkvizitor

Po grozljivem naslovu in še grozljivejšem ovitku, pobar-vanem z značilno polemič-nimi barvami, ki se jih od Hila-berja sem drži do ločene aso-ciacije, pričakuje v novem romanu Mimi Malenškove (iz-dala založba Lipa, Koper, 1964 — oprema Mitja Race) ustrezen literarno upodobitev našega rekatolizatorskega sko-fa Tomaža Hrena. Ker po drugi strani vendarle že po-znamo drugačne Hrenove predstavitve (Sperans), smo potemtakem že od začetka do knjiže za spoznanje polemič-ne razpoloženi. Vendar po-vejmo brž: za ta del se nam ni treba kaj bati; široko ro-mansirana panorama prikaže škofa v čisto drugačni luči: od rojstva in njegovih lutrov-skih let in nihanj, preko ne-ke ljubezni, ki pomaga ob poslušanju patra Kanizija pridig iz lutrova napraviti kasnejšega škofa, pa mimo hipotetičnih, literarno svo-bodno zasnovanih in popisanih notranjih navodnosti, ki pa se navzven nikoli ne spravi-žejo v inkvizitorsko besne-nje, do že pravih narod-nostnih spodbud, ki Hrena ženejo, da skuša obnoviti slo-vensko knjižo in strnit ozem-lje ljubljanske škofije. Pred-nami se oblikuje torej podoba, ki je vse prej kot inkvi-zitorska: prizanesljiva do skrajnih meja svoje zgodovins-ke vloge, navznoter rahla, na trenutke celo mila, ne-omajna v spoznanjih smotrni in trdo preizkušena v doseza-nju svojih ciljev. — Ko po skoraj 700 obsežnih stran-neh branja takó knjigo odlo-žimo, se začudimo vprašamo, ali ni za naslovom pomoto-ma izostala vprašaj — Inkvi-zitor — ? In ali ne bi mora-la tega vprašaja upoštevati tudi oprema?

Večni problem vseh zgo-dovinskih belestrističnih besedil, pa tudi teorije, ki se z njimi ukvarja, je razmerje med zgodovinskim in literarnim; med zgodovinsko dogmatiko in dejstvi in umetniško svobo-do oz. nesvobodo v razširja-nju in uporabi teh dejstev. Dnevniško poročilo ne more k temu doprinesti nič odlo-čilno novega, zapise lahko le dojem o takšnem razmerju, kakor ga ponuja nova knjiga. — Že zunanji obseg romana preči z nečim, kar se v naši prouki pogosto pojavlja kot ena značilnih, razmeroma stalnih kapitalnih napak z nezmožnostjo in s tem ne-smotnostjo zajetega gradiva in ustreznih popisov. Spošto-

vanje vzbuja pri laiku (mogo-če je to spoštovanje neosno-vano, o tem ne bom sodil) množina zgodovinskih podro-bnosti, potem prodor, ki ga je avtorica napravila v mate-riialno kulturo 16. in 17. sto-letja, pa tudi ustrezna stina (žal ne toliko slovnična) uga-šenost stavka; toda predvsem prvega je toliko in večkrat tako osamljeno vnesenega v roman, da pogosto pomenja neprimerno obremenitev. Av-torica si sicer prizadeva, da gradivo ne bi ostalo pri su-šem poročanju, murveč ga skuša anekdotično poživiti, a se s tem seveda ni od daleč ne izogne poglavitni nevarno-sti — obsežnim zastranitvam, ki sicer v končni posledici kolikor toliko niansirajo Hre-nov položaj, a po literarni plati tekst nabreknejo, spravi-jo s tira in kompozicijsko razmajejo. — Ob tem se ne-hote spomnim značilnih po-zitivističnih zgodovinskih te-kestop, recimo dr. Franceta Kidriča monografije o Pre-šernu, kjer je z neznanostjo potpepljivostjo in domisel-nostjo nabranega neznanost-veliko gradiva, ki je z osred-nim vprašanjem pogosto so-rodno šele v petem ali še-tmem kolenu in ki je samo na sebi lahko zelo zanimivo, pa h končni razrešitvi oziro-ma opredelitvi centralnega vprašanja bore malo dopri-nese. Ob zametkih klisejzari-ja v obravnavanju psiholo-ških situacij (kliseji so sicer dobri, a reprodukciji je pre-več) je posledica jasna: zgo-dovinsko gradivo in pisatelji-čina imaginacija se nista uspela docela stopiti v eno; pogosto živita nekako ločeno drugo od drugega: sem in tja sicer doživita trenutke božje združbe, hip nato pa sta se že pripravljena ločiti ali ži-veti kvečjemu še v konkubi-natu. Razpoteženi konec oditaje na kupu vse te mož-nosti.

Tako smo v neustreznih opre-mi in pod ne čisto pri-mernim naslovom dobili zgo-dovinski roman, ki je inte-lektualno razmeroma bogat, v fragmentirano obliko-va in v rekonstrukciji Hre-novega razvoja primerno uspešen ter sprejemljiv, žal pa skoraj za polovico pred-olj, v odvečni polovici utr-juje gostobesednost in ponav-ljaven, v sestavi (kompozici-ji) ne docela smotrni in fak-tografsko preoblen. — Teht-nica, ki noče potegniti ne na eno ne na drugo stran.

MATJAZ KMEČ

Televizija

Neresno, tokrat tudi mučno

Nedeljska predstava Mla-dinskega TV kluba si je iz-brala v bistvu sila pomembno in perečo temo: medsebojno poznavanje, stiki in sodelova-nje jugoslovanske mladine, če lahko nagrajemo quizu, na katerem so sodelovali skupi-ne iz vseh naših republik, prisodimo tako misleno izo-dišče. Gledalci pred televizij-skimi zasloni so si bržkone zopet živo predstavljali, kol-i-ko tehnični vprašanj bi si utegnili drug drugemu zastavi-že po povprečno razgledani, razgibani in zavzeti mladinci o vsem mogočem, kar kot problem sestavlja to premalo pozornosti vzbujajočo proble-matiko, pa če jo začnemo istati kar pri slabem medse-bojnem poznavanju zgodovins-ke preteklosti in tudi druž-beno politične, gospodarske in kulturne sedanosti naših narodov. Kako zanimivo bi bilo zatorej — če tudi le pri-ložnostno improvizirano — ugotovljati, koliko nastopajo-či vedo recimo o velikih mo-žeh drugih jugoslovanskih narodov, o gospodarskih uspe-kih in težavah svojih in dru-gih republik, o pravah in čudeh našega človeka na naj-različnejših koncih države in podobnem; o vsem tem in še marsičem kot pogoj za resnično medčloveško razume-

vanje, spoštovanje in ne na-zadnje upoštevanje.

Quiz je je medtem vneto ubiral po uleznih, utečenih in sladkobno iluzionističnih poteh popevkarstva, vmes pa od tekmovalne točke do točke, ene laže in bolj formalistič-ne zastavljene od druge. Sku-pine so si seveda kljub temu nabirale zmagovalne točke. Skoraj do zadnjega je vodila črnogorska gruica mladincev, čeprav je konferenjske vesko-zi namigoval, da odločilna preizkušnja šele pride. Tega vrhunskega dogodka pa gle-dalci pred zasloni nismo do-čakali, kajti tik za tem, ko je slovenska ekipa začela voditi na tabeli z eno točke razlike, je moral tisti konferenjski občinstvu nadaljevanje quiza — kratko malo zmajkalo predvidnega časa. Nadve radi verjamejo, da je bilo tako, čeprav tega organizacij-oddaje ne gre odpustiti. Pre-pričani pa smo še, da je bila s tem, ko so oddajo sklenili po trenutku, ki je začela vo-diti domača skupina, ki je seveda tudi zmagala, storjena nakazani problematiki med-vedja usluga. Neresna in na-vedena obravnava — neresen in mučen zaključek.

JOZE SNOJ

DRUŠTVENA RAZSTAVA SLOVENSKE LIKOVNE UMETNOSTI — Odprta je v prostorih ljubljanske Moderne in Mestne galerije. — Na sliki: Gorazd Sotler, »Dvojica«, 1964.

Likovna umetnost

Razstave po komunah?

Prvi korak v občini Moste-Polje: razstava domačih umetnikov

V sredo zvečer so v avli Vzgojno-varstvenega zavoda Angele Ocepeč odprli razsta-vo likovnih umetnikov, ki ži-vijo v občini Ljubljana Mo-ste-Polje. Razstavljajo sedem slikarjev, grafikov in kipar-jev: Vida Fakin, Aleks Hor-vat, Andrej Herman, Jože Tr-pin, Stane Kumar, Aladar Za-hariš in Izidor Urbančič. Čeprav so pokazali vsega 18 slik in grafik ter 4 plastike, nudi razstava zanimiv vpogled v delovanje močanskih likovnikov v zadnjem času.

Vida Fakin razstavlja tri različice svojih znanih »Ko-zolceve«. Vendar je pokazala tudi novost: »Kresni večer« je izpeljanka, ki nakazuje opuščanje razmeroma trdne-ga oprijemanja snovi in dokaj svobodno, vendar vseskozi di-sciplinirano predstavlja do-bre možnosti razvijanja teme v nov, likovno-idejno višje razvite celote.

Andrej Herman je eden na-ših redkih dobrih risarjev stripov. Zdal prvič razstavlja. Pokazal je dve dokaj izbruš-e-ni litografiji, ki ne glede na pomenovane močno izdajata surrealistične vplive, nekoliko nedoločeno intimno poveza-ne s svetom znanstvene fanta-stike, ki tako rada nastopa v stripih.

Iščeno ekspresivnost z raz-meroma lepo ugašanim barv-nim svetom začetno pri »H-božičku« Aleksa Horvata, medtem ko je njegova majh-na »Kompozicija manj zna-čilno, bolj bledo delo v dveh barvah in čisto abstraktne smeri.

Montažno podjetje
»ZARJA« - Kamrik
obrat »INSTALACIJE«

sprejme
v zaposlitev:

VOJDO priprave dela
za vodovodno instalacijo
in centralno ogrevanje

Pogoji: strojni ali grad-beni tehniki s primerno prakso.

Razpis velja do zasedbe
delovnega mesta.

11448

Stane Kumar je bil z neka-terimi elementi svojega si-karstva svojčas predstavnik neke milejše oblike surreali-zma pri nas. Zdal je v dveh oljih in dveh grafičnih neka-kega se obrnil: nekoliko upa-slo, vendar bogato barvno lestvico, v oljih malce kuliso naporejanje mas in kompo-ziranje figure v nenavadno prizorišče.

Tože Trpin je pokazal, kako je mogoče ne ravno izčiščeno oljno zamisel (»Pričakovanje«) funkcionalno in estetsko dekorativno učinkovito pre-nesti v štirinasto grafiko, ki je hkrati tudi bolj kom-pomirana.

Izidor Urbančič se vedno slika svoje nekoliko fantastič-ne pravilice v svetovih, ki so sestavljeni iz dekorativnih elementov domače ljudske umetnosti, dobrih želja in sanjarij, uživanja v nena-vadni, učinkoviti, nekoliko pa-tinirani barvi lestvici in sploh vsega tistega, česar ne-oprijemljivega tkanja, ki ga človek težko izrazi in si ga se posebej pri drugih prav tako težko predstavlja.

Edini kipar je Aladar Za-hariš: pokazal je novo tema-tiko — namesto nekdanjih »Školjke« zdaj »Kurenta«. Svo-jevstna predelava znane te-me v svet ploskev in obri-

sov, ki delujejo grafično ter je z neznatnim poseganjem v vse tri prostorske razsežno-sti in zlasti z materialom — varjeno železo — delujejo plastično.

Razstava pa je pomembna morda bolj kot likovno doživetje se zato, ker je to prvi korak k razvijanju likovnega življenja izven centra, v ob-robnih mestnih komunah. Gre navsezadnje za to, da bi približali umetnost, živo, na-stajajočo umetnost širšim plastem naših delovnih ljudi, ki so, po večini pa — upaj-mo — bodo konzumenti li-kovne umetnosti. Po drugi strani pa lahko prav na ta-kih in podobnih razstavah vi-dimo tudi novejša dela naših likovnikov, dela, ki po večini ne bi prodrla mimo nekoliko po enem kalupu umerjenih sodb uradnih izbirišnih komi-sij naših razstavnih ustanov.

Gotovo je to tudi dragocena spodbuda za same razstav-ljajve, ki so tako pridobili možnost »konfrontiranja« in vsaj majhno spodbudo za nadaljevalno delo. In ne nazadnje tudi opozorilo vodstvu občine, da v zadovoljivi meri moralno in materialno podpira v svoji sredi živče likovne umetni-ke, ki mu s takimi razstavami lahko sproti predlagajo rezul-tate svojih naporov.

J. MESESNEL

Priprave za festival „Kurirček“

V Mariboru so v polnem teku priprave za festival »Kurirček«, ki ga bodo pri-re-dili v počastitev dneva JLA. Ta tradicionalna prireditve ima namena popularizirati do-bro mladinsko knjižno pred-vsem s tematično narodno-osvobodilnega boja in revolu-cije. Prireditve se bodo zvršile od 16. do 19. decembra. Festival se bo začel 16. de-cembra s srednješkolsko pri-reditvijo v počastitev dneva JLA. Na ta dan bodo v študijski knjižnici odprli razsta-vo novjših mladinskih knjig. Dne 16. in 17. decembra bodo v mariborskem okraju in na primorskem literarni nastopi jugoslovanskih književnikov. Prav tako bo 18. in 19. de-

cembra plenum izvedencev za mladinsko literaturo, mladinskih pisateljev in pedagogov iz vse države. Razpravljali bo-do o nekaterih prečih proble-mih mladinske književno-sti. V slovenskem narodnem gledališču bo gostovala mla-dinsko gledališka. Prireditve festivala »Kurirček« bodo za-ključili 19. decembra v unio-ksični dvorani s prireditvijo »Šest republik za pionirje«. Ob tej priložnosti bodo po-delili tudi nagrade. V Mariboru z velikim zanimanjem pričakujejo ta festival, saj je se vsem živo v spominu lani-ski festival, ki je v vsakem pogledu odlično uspel.

M. KOS

Glasbeni dogodki

Večer slovenskih novitet

(Spored koncerta, ki je bil pretekli petek v Filharmo-niji: Osterc, suita za 8 instrumentov; Svara, Impro-viso, tema e variazioni za fagot solo; Kogoj, Dve fugi za klavir; Magdič, Apeiron za harfo in komorni an-sambel; Merku, Phyllobolia; Petrič, Mozaiki za klarinet in ansambel; Šivic, Nocturno za alt-saksofon in klavir; Ramovš, Apel za rog in ansambel. Izvajalci: Pavel Ši-vice, Marjan Lipovšek, Srečko Korošič in ansambel »Slavko Osterc« z dirigentom Ivom Petričem.)

Jedro koncerta so tvorila slovenska dela, ki so bila prvič izvedena na »Jugoslovanski glasbeni tribuna« v Opat-lji. Gre torej za dela, ki pred-stavljajo v slovenski glasbi stično najnaprednejšo smer; za dela, ki so pisana v stilu, ki šele nastaja in ki ga ko-maj lahko opredelimo. Zato je vsako mnenje o teh delih še bolj subjektivno kot o drugih. Vendar pa kljub te-mu mislim, da je mnenja treba izrečati. Ne kot edino-veljavne sodbe, ampak kot prispevek k razočevanju si-tuacije, kot doprinos k disku-siji o možnostih in pravilno-sti namena.

Najmlajši komponist več-er je bil Josip Magdič, ki je šele pred kratkim končal študij. V svojem delu je upo-ra-bil klasično A—B—A obliko s tem, da je melodično A rako-va obrnitev prvega. Tako se skladba odvija v enem sa-mem toku, od začetka do vi-ška in spet nazaj v začetno razpoloženje. Ta shema je ne-koliko škoda, vendar ostaja v tem toku tudi neka zraz-vojenost v smeri napetosti in po-puščenja. Delo v celoti ne ka-že se dovolj sproščeno in su-periornega obvladovanja teh-nike, vendar pa je treba po-udariti, da so mlademu av-torju dodekafonska sredstva že docela samoumevna in na-posreden izraz jezika.

Z najavnejšim komponistom več-er so pisani Petričev »Mo-zaike«. Mozaika je pikturali-zna, tonska sponkna in instrumen-tov so razkrajeni daleč preko običajnih meja, ritem je je redko vezan v takte in je ob-čajno svoboden v okviru do-ločenega trajanja blokov. Vertikalni odnosi so docela ukinkjeni, ostaja le še istocas-no potekanje linij, ki je edi-ni temelj, zaradi katerega se nimamo opravič za aleatoriko. V tem pogledu gre Petriču se-veda priznanje, da je prvi uvedel v slovensko tvmnost neke novejša izrazno-techni-ne pridobitve sodobne glasbe.

Vendar pa mislim, da Petri-ču ni uspelo ta sredstva do-volj organizirati, ne v kom-pozicijskem, ne v izraznem smislu. Ni mu uspelo dati jim vlogo sredstev v osnov-nem pomenu besede. Tako ostaja celotna avtorska man-jerja preveč sama sebi namen; zanimiva, nova tonska silka, ki pa je uporabljena brez ekvivalentnih psiholoških dispo-zicij in zato ostaja tudi brez pravega psihološkega učinka na poslušalca.

Ramovš je »Apela« zgradil na kontrastu med spevnostjo roga in razgibanostjo ostalih instrumentov. Kljub temu, da je pri rogu linija najbolj jas-na in da je melodično ostalih glasov večkrat punktualno deljena, pa je vendar v celot-nem delu poudarek na liniji. Pri tem pa so važni tudi od-nosi med linijami (seveda je delo pisano v dodekafonski tehniki). Ritm je deloma taktično vezan, deloma v svo-bodnih blokih. Ramovšev stil ni skrajno avantgarden, je pa prebisen. Delo je odraz skla-dateljevega organskega razvo-ja, splošnosti z določenimi iz-zraznimi sredstvi in želje po izražanju s prav takimi sredstvi.

Od solističnih del bi ome-nil predvsem Merkujevo »Phyllobolia«, zbirko sedmih kratkih skladb, posvečenih sedmim skladateljem prija-teljem. Delo trajaja v celoti štiri minute in pol in gre to-rej za aforiščne, skicirane, v punktualni tehniki pisane karakterizacije oseb. Učinku-je predvsem originalnost ide-je, ki je tokrat še posebej prišla do izraza, ker je pla-nist P. Šivic napovedoval na-slove. V ostalem pa se mi zdi najbolj učinkovita — tako kot pri nekaterih Schönbergovih in Weberovih delih — be-žnost tonske silke, ki obtuje le nakazuje in pušča poslu-šalca prosto pč, da si ga zgradi do kraja.

KRISTJAN UKMAR

Danes izide
48. številka

ILUSTRIRANE
REVIE

50 MINUT VOJNE — Borbeni spomini mariborske ga letalca Sava Poljanca, ki je branil beogradske nebo ob nemškem napadu aprila 1941 in postal pilot v vsajaj slovaškega ljudstva legendarni pilot.

ASKERCEV MEJNIK V BLAZEVI PRIREDBI — Koroški pesnik Blaž Maver izpod Pece meni, da Askere nekaterih pesmi ni najbolje zapel, pa ga se začel popravljaljati...

USODNI SKOK — Enajsti skok s padalom bi bil usoden. Šele novi Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Kam-niku bo povrnil Hedo Ivnikovo v življenje in ji zadržal nov cilj.

LEPOTA NE POTUJE S KARAVANO — V seriji »Po poteh dežele egiptovske« govori naš dopisnik s kamero o egiptovskem žensstvu.

KARIKATURISTI Z DIPLOMO — Prikaz nekaterih znamenitih karikaturistov s stolpcev svetovnega tiska.

Nadaljuje se fejtton o Sorgeju, največjem obveš-čevalcu vseh časov in začenja novi roman »Osv-ojitev Don Pedra«.

»ROG« — tovarna transportnih sredstev in izdelkov precizne mehanike, LJUBLJANA, TRUBARJEVA CESTA ST. 72

sprejme takoj:

ŠOFERJA C-kategorije

Ponudbe pošljite gornjemu naslovu. 11317

Ian de Hartog

Inšpektor

13. nadaljevanje

Peter se je spomnil nostalgčnih in bole-čih podob, o katerih je pripovedoval Jim, hkrati pa je v spominu slisal Thorensa, kako je zaklical: »Saj so jo sterilizirali.« Skril je obraz med dlani. Le zakaj ni ubil Thorensa kot steklega psa? Morda zato ne, ker prej sploh ni še nikoli pomislil na to, da je človek med vojno tako nizko padel. Med vojno je videl naciste in kvizlinge na delu, na rokavih svojih židovskih sosedov je videl Davidovo zvezdo, slisal je tovarnjake, ki so drveli v noč in jih odvažali, slisal je slabotne klise slovesa, ki so se izgubljali v nočni tišini. Že pred Thorensonom je spoznal, da gre za celo gene-racijo, za njegovo generacijo. Preganjanci Zi-dov in on sam, ki je poslušal njihove krike v nočni tišini, so bili sodobni, pripadniki iste skupnosti. Njegove misli so segle v daljno preteklost: predstavljati si je lepo poletno jutro, prijeten gozd neke v Nemčiji ter Tho-rensa, ki se pelje na kolese, za njim pa tista pes, »Njegovi prvi kole« — je pomislil Peter in se spomnil svojega prvega kanuja in tistega dne, ko je z njimi veslali po začaranih obre-

jih močvirja za rodno vasjo. Dva dečka sta zalehla hkrati svojo življenjsko pot, eden na biciklu, drugi v kanuju, na koncu pa sta se srečala v zombardirani hiši londonske četr-ti, le za dolžino revolverske cevi vsakebi.

Peter je še vedno zrl v blatno vodo in opa-zoval plitka, ki si je dal toliko opravka okrog bežečih valov. Nenadoma ga je obšla misel, želja, da bi kaj storil, nekaj, kar bi bilo vredno besede; nekaj, kar sicer ne bi razrešilo velikih problemov današnjega dne, pa vendar nekaj takega, kar bi vsaj v malem popravilo nesmi-sle, ki so jih zagrešili njegovi vrstniki. Nena-doma je začutil, da stoji nekdo zraven njega. Bila je Anna Heid.

»Od kod pa prihajate?« je vprašal in sku-sal skriti svoje začudenje in ganotje.

»Prav sedaj sem bila v sosednji hiši,« je de-jala. Njen glas je bil mladosten.

»In ste naju slisali?«

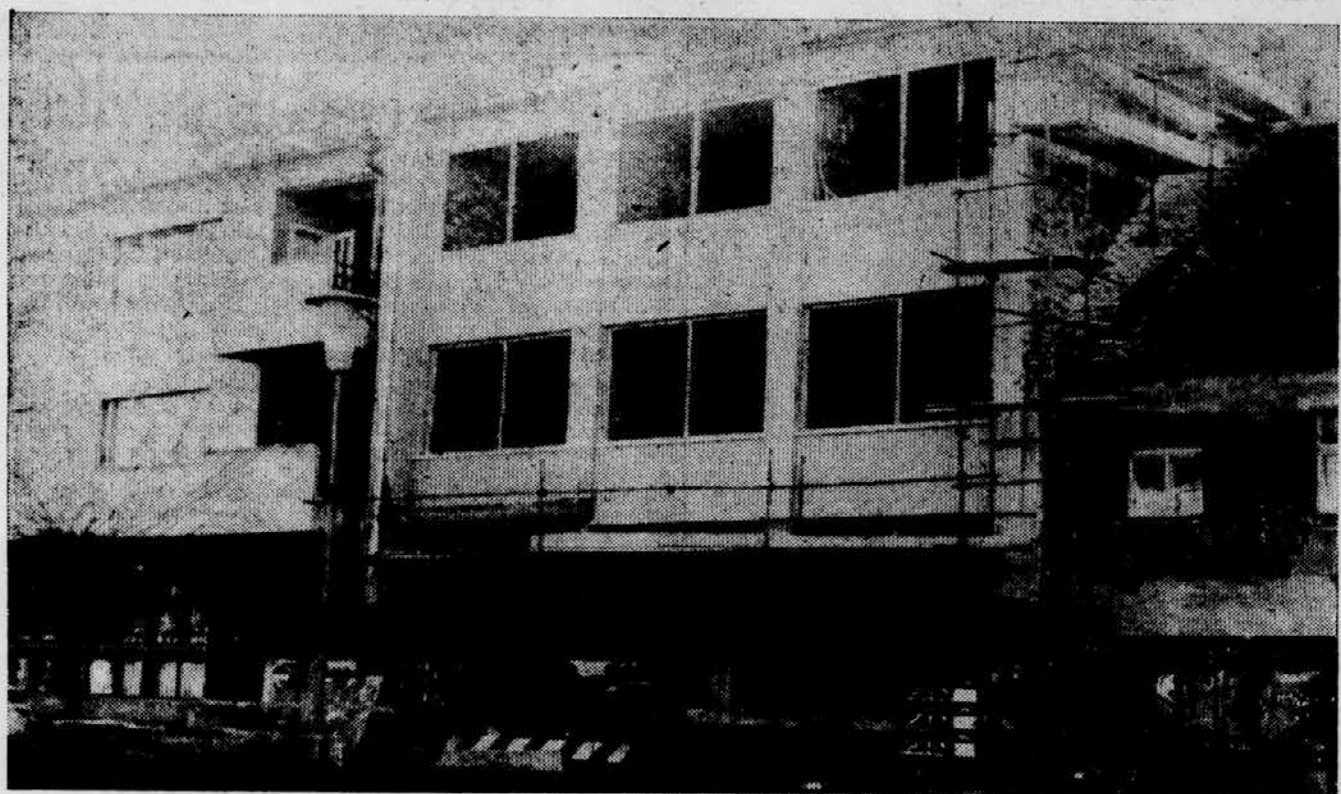
»Da, tu pa tam se mi je zdelo, da boste zdaj zdaj streljali nanj.«

»Saj v resnici ni dosti manjkalo. V zadnjem trenutku sem se premislil.«

»Tudi moj oče se ni mogel odločiti,« je de-jala resnobno.

»Za kaj?«

»Materi je rekel, da se bo boril do zadnje-ga diha, če bodo Nemci prišli po nas. Cisto po naključju sem slisala te besede. Hotel je pobiti čim več Nemcev; potem bi ubil še nas in na koncu samega sebe. Vedela sem, da ima re-volver in bila sem prepričana, da ni lagal. Razmislija sem o tem, da se bom širila pod posteljo, da mi ne bo treba umreti. Prišli so sredi belega dne; vsi smo sedeli v salonu. Toda

NOVO POSTNO POSLOVJE V ŽALCU. Ze prihodnje leto ga bodo vključili v avtomatsko telefonsko omrežje. Foto: F. Krivec

Zakaj tako?

Mladi delavci odhajajo v tujino

Med sezonskimi delavci, ki iščejo sezonsko zaposlitev za krajši ali daljši čas v tujini, je čedalje več mladih Prekmurcev, ki ne najdejo dela ali se nečejo zaposliti doma. Po evidenci se je letos samo v sotoški občini prijavilo 118 mladih kandidatov za zaposlitev ali uk. Precej izmed njih je sicer zavrnilo ponujeno delo s tako ali drugačno motivacijo, steno in intenzivnosti za uk v gospodarstvu pa se zaradi nedokazane osebnosti niso mogli vključiti v delovne organizacije med veljavne.

Gre predvsem za mladino s končanim 6. razredom osrednje šole, kar je kazno, da bi si tudi ta mladina z dopolnilnim solanjem lahko zagotovila pogoje za uk in tako zadostila predpisu v zahtevni osnovnošolski izobrazbi. Umestnost te zahteve je toliko večja, ker je stanje v nekaterih obrtnih strokah zaradi premalo prijavljenih učencev zelo kritično.

Očitno pa številni mladi tuje sploh ne iščejo dela doma. Ker zaradi oddaljenosti občinskega središča ne najdejo izhoda za redno zaposlitev, grafičnih podjetij, ki imajo gradbišča tudi drugod, pa se izogibajo, ker je delo naporno, zaposlitev pa — sezonska. Znano je, da gradbeno podjetje v Pomurju množično odpusca delavce ob koncu vsake gradbene sezone, po nedavnih ukrepih o novih merilih investiranja pa se je stanje še bolj zaostrojilo.

Nič cudnega torej, da je odšlo samo letos iz sotoške občine blizu 800 mladih delavcev in delavk v starosti od 18. do 25. leta, torej v dobi, ko so psihično in fizično zmogljivosti človeka na visoki ravni. Največ mladih ljudi se zaposluje v Avstriji, kjer njihovi osebnih dohodki nikakor ne odražajo napornega dela na takih delovnih mestih, ki se jih domačini ogibajo.

Tako množično odhajanje mladih delavcev upravičeno vznemirja, saj niso redki primeri, da podjetja v Pomurju pogrešajo mlade moči, vendar jih zaradi slabih prometnih zvez in pomanjkanja stanovanj ne morejo sprejeti na delo.

B. B.

Mizarska delavnica TREBNJE
na Dolenskem
razpisuje delovna mesta
VEČ KVALIFICIRANIH MIZARJEV. 11434

K članku »Brezbržnost ob katastrofi«

V zvezi s prispevkom, objavljenim 19. nov. letos v našem časniku pod naslovom »Brezbržnost ob katastrofi« nam je podjetje Contal v Ljubljani, Beethovnova 11. poslalo naslednje besedilo:

V nedeljo ponoči dne 25. oktobra je voda vdrila v priročno skladišče naše celjske poslovalnice. Ze med 6. in 7. uro jutrajšega dne se je zbral domala več kolektiv in so prodajalci, poslodavci in uslužbenci predstavništva brez vsake najnujnejše opreme takoj pričeli reševati poplavljenega blaga iz približno 1 meter visoke vode, pri čemer so izpostavljali nevarnost lastno zdravje. Gasilcev ni bilo mogoče dobiti, ker so na vse številne pozive odgovorili, da imajo važnejše naloge in da morajo pomagati industriji. Kljub temu je z izredno požrtovalnostjo uspelo rešiti v teku tega dopoldneva vse blago iz skladišča, razen najtežjih predmetov. Gasilci so nato prišli šele na

slednjega dne, t. j. v ponedeljek zvečer, in izžrpali vodo. Javna razprodaja pokrošenih predmetov se je opravila na zahtevo zavarovalnice, da se odloži nova večja škoda, kajti škoda na zmoečnih aparatih je narasla, čeprav so bili rešeni iz vode. Poplavljeni so bili tudi namreč razni občutljivi električni aparati, ki jih vlaga lahko popolnoma uniči.

Prav tako lahko javnost zavade trditve, da so bili med normalnimi potrošniki predmeti poplavljeni v resnici so bile v prodaji le tri ročne mesorazce, ki niso bile nič poškodovane, pa se to po izjavi prizadetih po pomoti, kajti s tem se ne bi mogli nihče okoristiti, niti ne bi bil nihče oškodovan. Vsi drugi

poškodovani predmeti pa so bili takoj oddvojeni in jih sploh ni bilo v prodajalni. Druge nepravilnosti, ki jih navaja vaša informacija, se niso dokazale, vsekakor pa so delo posameznikov in jih celjski kolektiv našega podjetja obsaj enak kot naša javnost sploh. Ni pa pravice in v korrektni zaradi ekscesov posameznikov, ki pa so predmet kazenskih postopkov, spraviati v slabo luč ves kolektiv, ki je ob poplavi pokazal vzorno požrtovalnost in poštenost.

Zaradi takega nepreverjenega pisanja so delavci naše celjske poslovalnice močno prizadeti ne samo materialno, ker je padel obisk kupcev in zato tudi promet, pač pa tudi moralno, ko so dobili namesto pohvale in priznanja za svoje požrtovalno delo nezasužnje in težke očitke.

UPRAVNI ODBOR CONTALA, CONTANTAL EXPORT, LJUBLJANA

Prodaja kar brez posrednikov

Kmetijska zadruga Šmarje je v Celju odprla lastno prodajalno

Pogosto slišimo želje potrošnikov, naj bi v večjih potrošniških krajih kmetijske organizacije same prodajale svoje pridelke, da bi bili cenejši, kot so zdaj. Nekatere take želje so upravičene, niso pa tudi lahko izvedljive; razen dobre volje kmetijskih organizacij je potrebno tudi sodelovanje občinskih organov.

Takšnih intervencij na trgu, kot se jih spominjamo iz prvih povojnih let, ni moči izvajati tako lahko, kot se zdi potrošnikom. Upoštevati je treba različne okoliščine in med njimi gospodarski račun proizvajalca-prodajalca. Od takrat se je že mnogo spremenilo, zato je treba te stvari ocenjevati z drugega zornega kota.

Kmetijska zadruga Šmarje pri Jelšah je letos poleti odprla svojo prodajalno v Celju. V prvih treh mesecih poslovanja je ta prodajalna pokazala, da je bila potrebna in je koristna. V septembru je prodala za šest in pol milijonov din blaga, v oktobru pa bo spet mnogo več kot v oktobru. V oktobru je prodala jabolka po 80 din kilogram, v novembru pa je zvišala ceno na 120 din. Po konkurenčni ceni — prodaja tudi mlečne izdelke iz lastne mlekarne in sadne sokove, ki jih izdeluje zadruga obrat.

Kolektiv zadruga prodajalne pa mučijo še mnoge težave. Prodajalna je urejena, ni pa potrebna skladišča, v katerem bi bilo moči dlje hraniti več pokvarljivega blaga. Vodstvo prodajalne pravi, da bi ja

in bodo kolektivni teh podjetij dobro opravljali svoje naloge pri preskrbi potrošnikov, pa taščina intervencij in konkurenca med trgovino in kmetijskimi organizacijami morda niti ne bo potrebna. Za zdaj pa je gotovo prav, da kmetijska zadruga Šmarje pri Jelšah poteka, kaj lahko stori za izboljšanje preskrbe celjskih potrošnikov.

J. PETEK

MOZIRJE

Preveč mladih izven družbenega dogajanja

Na nedavni občinski konferenci mladih moških občine so kritično ocenili delo mladinske organizacije od zadnje konference dalje in se hkrati pogovorili o prihodnjih nalogah. Iz poročila in razprave je izhajalo, da je mladinska organizacija kljub nekaterim težavam dosegla zadovoljive uspehe. Pomanjkanje kadrov za mladinsko vodstvo je marsikje vplivalo na uspešnost dela organizacije. Družbena dejavnost mladine je bila usmerjena predvsem na pripranje raznih proslav, izletov, zabavnih, kulturnih in športnih prirediteljev ter predavanj. Mladina je tudi razmeroma dobro zastopana v raznih društvih in organizacijah. Zal pa ponekod mladih še vedno ne jemljejo dovolj resno.

Poudarili so tudi, da precej mladih ljudi še vedno ostaja izven družbenega dogajanja v komuni. Zbore volivcev mladina malo obiskuje. Tudi dejavnost mladih v organih samoupravljanja pride ponekod premalo do izraza. Temu sta največkrat kriva slaba informiranost in pomanjkljivo znanje.

R. Z.

Uspela krvojavalska akcija

Pri zadnji krvojavalski akciji je v moziški občini sodelovalo več kot 400 občanov ozir. več kot v minulih letih. Te humane akcije so že nekaj let. Pri tem imajo predvsem zasluge občinski odbor in krajevne organizacije RK. Veliko razumevanja so pokazale tudi nekatere delovne organizacije v občini in sindikalne podružnice.

R. Z.

LENDAVA

V mehaniki so že izpolnili plan

V podjetju Mehanika v Lendavi so izpolnili letni proizvodni plan že mesec dni pred koncem leta, kar pripisujejo splošni izpolnitosti notranjih rezerv in ugodnim razmerjem, ki so jih dobili ob dograditvi nove proizvodne dvorane. Računajo, da bodo do konca proizvodnega leta preslgi planske obveznosti za več kot 10 odstotkov. Zaradi ugodnih proizvodnih dosežkov se bodo tudi osebni prejemki delavcev zvišali za približno 33 odstotkov. A. K.

GUSTAV GUZEJ

V GORNJEM GRADU SO ODPRLI SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO — Ker je bilo v Gornjem gradu premalo specializiranih trgovin, je podjetje »Mercator« iz Ljubljane — poslovna enota Jelka Gornji grad — adaptiralo med vojno požgano in opuščeno hišo in v njej odprlo veliko samopostrežno trgovino. Gornjegraščani so z njo zadovoljni, saj je izbira v njej večja kot v prejšnjih trgovinah. Vsak dan jo obišče vsaj 250 do 300 kupcev.

Mariborski drobiž

Bolje izrabiti Mariborsko jezero

Mariborsko jezero zmeraj bolj priteguje goste. Zlasti letos je bil velik obisk. V turistični sezoni je bilo kempingu vedno polno ljudi. Tudi vikend hišice so bile vse čas skoraj povsem zasedene. Razen domačinov je prišlo na oddih k Mariborskemu jezeru mnogo tujih turistov, največ seveda Avstrijcev. Navzilec tej ugodni turistični bilanci pa za turiste vseeno ni bilo najbolj urejeno. Zato bo treba kar moč naglo začeti graditi restavracijo in nov kemping. Pravijo naj bi bili ti objekti narejeni v prihodnji turistični sezoni, tako da bi majša že lahko sprejeli prve goste.

(Z)

Stanovanjske težave prosvetnih delavcev

Letos se v mariborski občini Center niso kaj prida zboljšale stanovanjske razmere prosvetnih delavcev. Ni bilo namreč denarja za graditev stanovanj v mestu in stanovanjskih blokov za učitelje na podježu. Letos bi morali začeti zidati stanovanjske bloke v Pernici, Zg. Kunčiči in Jakobskem dolu. Vendar, kot rečeno, ni bilo denarja. Sprito vsega tega pa skušajo prosvetne delavce navdušiti za individualno graditev stanovanj in s krediti pospešiti odpravo pene stanovanjske stiske.

(Z)

Brežice: zaradi povodnji za 850 milijonov dinarjev škode

Poplava je našla prebivalce dokaj nepravilne

Največ škode je na vodnih in prometnih objektih. Nujno je treba misliti na gradnjo nasipov ob rekah, predvsem ob Savi. Ena sama poplava povzroči več škode, kot bi veljala zaščitna dela ob vodah.

Na skupni seji obeh zborov občinske skupščine, ki je bila minuli teden, je komisija za ocenitev škode zaradi povodnji poročala, da je skupne škode za več kot 848 milijonov dinarjev. Pri tem ni so vsi stroški pri reševanju in zmanjšanju proizvodnje, ne, kot tudi posledice vode na zdravje ljudi. Največ škoda je na vodnih objektih (nasipi, kanalih ipd.), in sicer za več kot pol milijarde dinarjev. Na cesah 4. reda je škoda ocenjena na 67 milijonov dinarjev. Ostalo odpade na škodo na družbenem in zasebnem imetju. Za ublažitev posledice poplave so do sile ukrenili, da bo občinska skupščina odpisala davke za ta območja v višini nad 20 milijonov dinarjev. Prizadeali imajo tudi možnost najeti posojilo pod ugodnimi pogoji. Škoda na družbenih objektih bo delno, predvidevajo, krita z zavarovalnico, nekaj pa s posojili.

P. ROMANIC

LENDAVA

Slaba ocena požarnovarnostnih služb

Občinska skupščina v Gornji Radgoni je nedavno sklicala sesanek direktorjev gospodarskih organizacij, na katerem so ugotovili, da v večini podjetij požarnovarnostna služba ne ustreza potrebam in predpiscim. Ker utegnejo biti posledice takih razmer usodne za gospodarski razvoj posameznih delovnih organizacij, so sklenili, da bodo kmalu odpravili vse pomanjkljivosti, ki zvečuje na bode terjale večjih izdatkov. Razen tega so predstavniki delovnih organizacij sprejeli sklep o sofinanciranju rednega gasilnega društva krajevnih društev v vseh krajih, kjer ni gasilne postojane. Gre predvsem za udeležbo pri nabavi gasilne opreme, ki je zvečuje ne zmetarila, kar je doletelo osnovna ovira za uspešnejše posredovanje gasilcev. B.

Novi dosežki na področju

FINE MEHANIKE IN OPTIKE

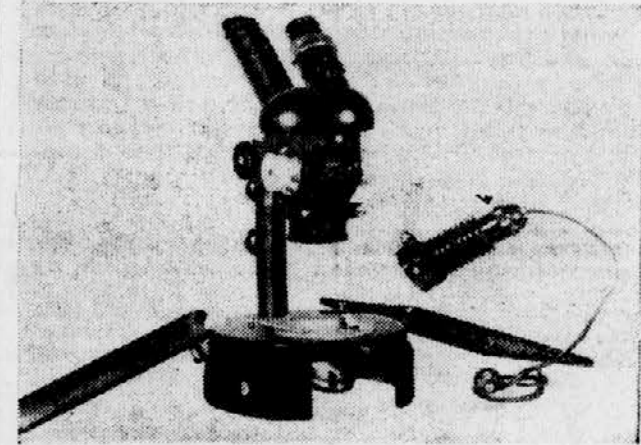
Razvoj optične industrije je potekal v povojnem obdobju vzporedno s splošno gospodarskimi dosežki na področju industrije. Precizna mehanika z optično industrijo je bila dostopna izključno državam z razvito industrijo, ki so imele monopol v plasmaju optičnih instrumentov na našem tržišču.

Emancipacija in kompletnost razvoja domače industrije, oprema laboratorijev, institutov, visokih šol je sprožila zahteve nujnega in pospešnega razvoja lastne proizvodnje preciznih optičnih instrumentov.

Izvajanje teh nalog je osredotočeno v proizvodnem programu podjetja precizne mehanike in optike »Zrak« — Sarajevo.

Zaradi kompleksnega razvoja in osvajanja najmodernejših tehnično-tehnoloških postopkov na področju proizvodnje optičnih instrumentov, je podjetje »Zrak« prevzelo licenčno tehnično sodelovanje s prizanim svetovnim proizvajalcem »Poljski optični zavodi« iz Varšave. To sodelovanje ustvarja nove perspektive v naporih za dosežke najemnejših proizvajalcev optičnih instrumentov na svetu za razširitev plasmaja na domačem in se posebej na svetovnem tržišču.

Proizvodni program podjetja je usmerjen v dve osnovni smeri: Proizvodnja artiklov za merjenje in kontrolo za področje industrije in skupino artiklov za laboratorijsko znanstvena raziskovanja in demonstracije na področju medicine, biologije, bakteriologije, zoologije, dermatologije, botanike, histologije, veterine itd. S področja instrumentov, ki so namenjeni industriji, izdeluje podjetje naslednje artikole:

- veliki in mali delovni mikroskop
- profil projektor
- interferometer
- interferenčni polarizacijski mikroskop
- brineli mikroskop
- ročni spektroskop
- optični kvadrant
- optični ogledal
- lupa za kontrolo spiralnih svedrov in ostalo

- V sklopu laboratorijskih instrumentov so naslednji izdelki:
- biološki monokularni in binokularni mikroskop
- laboratorijski monokularni in binokularni mikroskop
- stereoskopski mikroskop
- monokularni šolski mikroskop
- potovalni laboratorijski mikroskop
- mikroprojektor
- mikroskopska svetilka
- lanometer
- trihinoskop
- mikroskopski dodatki:

za fino merjenje, za mikrofotografijo, za projiciranje, za risanje okular mikroskopa dvojni, kontrastna naprava, mikroskopski dodatki, polarizacijski in ostalo. Poleg navedenih instrumentov izdeluje podjetje serijsko: ročne daljnogled 6 × 30, 7 × 50 in 8 × 30, lovski daljnogled 4 × 28 in 6 × 42, streliške daljnogled 50 × 65, dvojne in pravokotne prizme, padomere.

V osvajanju serijske proizvodnje so zastopani: izvidniški panoramski daljnogled 22 × 65, strojni in centralni mikroskopi, novi tipi frontofokometra in ročni refraktometri.

Podjetje »Zrak« je v okviru propagandno - komercialnih akcij stalno sodelovalo na zagrebških sejamskih prireditvah, kjer je prikazovalo dosežene uspehe.

Na minulem jesenskem velesejmu je podjetje prvič nastopilo s kompletnim proizvodnim programom s področja sodelovanja s trdiko »PZO« — Varšava in doseglo pomembne komercialne uspehe.

Uspeh je zasnovan na vsebinsko kompletnem asortimentu instrumentov s področja metrologije, medicine in instrumentov za opremo laboratorijev ter znanstveno-šolskih kabinetov, na promptnih rokih dobave, konkretnih cenah, edinstvenih jamstvenih rokih, zagotovljenih strokovnih servisnih službah in rezervnih delih.

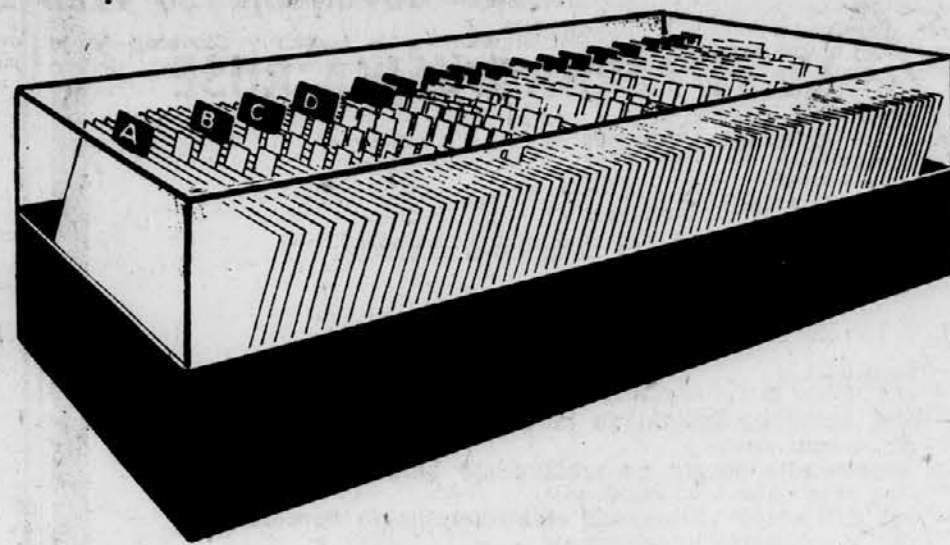

Oglašuje v **DELU**

NOVA IZDAJA »INFORMATORJA«

informatorov kartotečni registar propisa

NAROČILNICA

Predplačilo za »Informatorov register saveznih i republičkih propisa« za 1965. godinu.

Nepreklicno naročam pri Časopisno-založniškem, tiskarskem in birotehničnem zavodu »Informator« Informatorov register saveznih i republičkih propisa za 1965. leto

kompletov po 20.000 din

Znesek dinarjev bomo nakazali na vaš žiro račun številka 400-18-1-1604 pri NB, Zagreb, po prejemu fakture.

Naslov naročnika:

Pošiljko pošljite na ime:

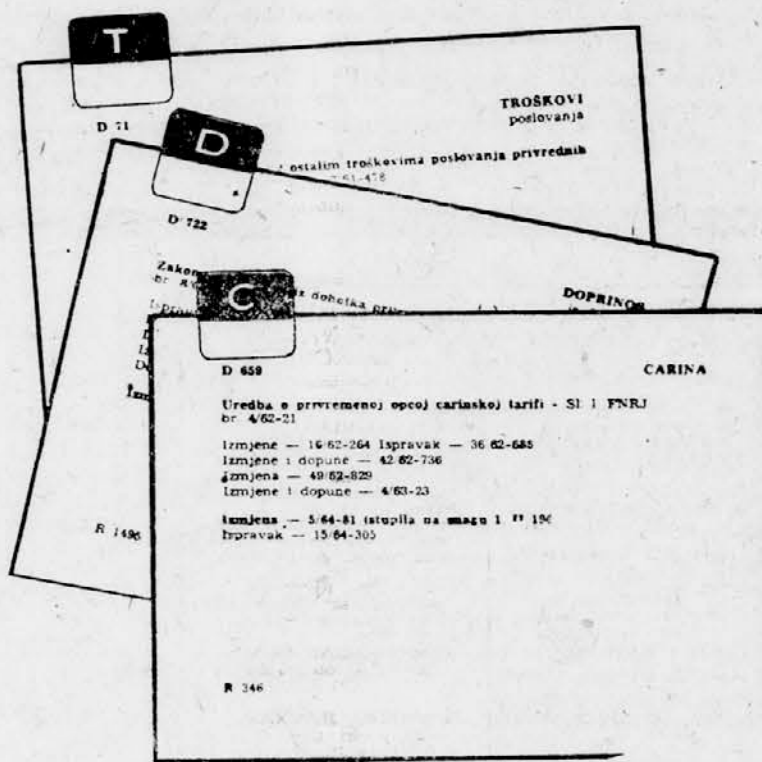
Priimek, ime in funkcija (delovno mesto)

Kraj: Ul. in številka:

Zadnja pošta:

Datum: 196.....

Pečat in podpis naročnika:

V letu 1965 bo »Informator« pripravil nov, edinstveni register predpisov, izdelan po sistemu kartoteke, sistematiziran po pojmi in razvrščen po abecedi.

»INFORMATOROV REGISTAR SAVEZNIH I REPUBLIČKIH PROPISA«

REGISTRIRA:

vse zvezne in republiške predpise, objavljene v »Uradnem listu SFR Jugoslavije«, »Uradnem listu SR Bosne in Hercegovine«, »Uradnem listu SR Črne gore«, »Narodnim novinam« uradnem listu SR Hrvatske, »Uradnem vestniku« SR Makedonije, »Uradnem listu«, uradnem listu SR Slovenije, »Uradnem glasniku« SR Srbije, »Uradnem listu« AP Kosova in Metohije.

KARTICA VSEBUJE:

naslov predpisa s podrobnimi podatki števil in strani uradnega lista v katerem je objavljen, datum začetka njegove veljavnosti, številko po dekadni nomenklaturi »Informatorja«, katero prejme vsak predplačnik, tako, da bo lahko kartice vlagal po abecedi ali po nomenklaturi.

VSAK PREDPLAČNIK BO PREJEL S PRVO POŠILJKO:

- vse veljavne zvezne predpise v obliki osnovne kartoteke, objavljene do konca 1964. leta,
- škatlo za vlaganje kartic, ki je plastična, s prozornim pokrovom,
- pregradne kartone in jahače,
- imenik in dekadno nomenklaturu »Informatorja«.

Predplačnik za edinstveni register ima pravico do brezplačnega »Informatorjevega servisa« »Vi pitajte — mi odgovorimo«.

REGISTER PREDPISOV BODO LAHKO UPORABLJALI:

— vodilni kadri vseh delovnih organizacij

posebno pa:

- vodje računovodske, komercialne, splošne, pravne in kadrovske službe,
- organi uprave občin, okrajev, organi pravosodnih poslov — sodišča, tožilstva, odvetništvo in odvetniki.

»INFORMATOROV KARTOTEČNI REGISTAR PROPISA« bo izšel vsakih 15 dni, od januarja 1965. leta dalje.

Letno predplačilo za komplet je 20.000 din.

SPLOŠNA BOLNICA — JESENICE

razpisuje delovna mesta za naslednje sodelavce:

- 2 FIZIOTERAPEVTA
- 2 LABORANTSKA TEHNIKA
- 2 OTROŠKI NEGOVALKI
- BABICO
- BOLNIČARJO

Ponudbe s kratkim opisom o šolanju in dosedanjih zaposlitvah predložite do 17. decembra 1964.

11449

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

ELEKTROTEHNIŠKEGA PODJETJA »ELRA« — ŠKOFJA LOKA

razpisuje prosto delovni mesti

- 1. vodje bakelitnice
- 2. vodje strugarne

Pogoji: 1. VK ali KV ključavničar in praksa v bakelitnici — 2. VK strugar in praksa na strojih.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja. 11409

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE POSTOJNA

razpisuje prosto delovno mesto

NAČELNIKA oddelka za upravno-pravne zadeve

Pogoji: višja pravna ali višja upravna šola, želeno pravna fakulteta z ustreznimi praksami. Društveno stanovanje zagotovljeno.

Kolkovane ponudbe z življenjepisom in spricavom o strokovni izobrazbi pošljite na naslov: Skupščina občine Postojna v 15 dneh od dneva objave. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 11450

Razpisna komisija pri

GOSTINSKEM PODJETJU BOVEC v Bovcu

ponovno razpisuje mesto

direktorja

Pogoji: višja oz. srednja šolska izobrazba gostinstvo, turistične ali ekonomske smeri in najmanj 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gostinstvo, turističnih organizacijah.

Potrebno je aktivno znanje nemškega in delno italijanskega jezika. Ponudbi je treba predložiti osebni življenjepis z navedbo dosedanjih zaposlitev, dokumentirane podatke o strokovnosti in potrdilo o nezakazovanju. Ponudbo pošljite razpisni komisiji do 15. decembra 1964. 11452

Obvestilo

SKUPŠČINA OBČINE TRBOVLJE

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE

obvešča vse lastnike — uporabnike motornih vozil, da se bo začela

REGISTRACIJA MOTORNIM VOZIL za leto 1965, dne 7. decembra in končala 31. decembra 1964.

Registracija bo vsak dan od 15. do 19. ure v prostorih občine Trbovlje, soba št. 18-I.

Vsi lastniki motornih vozil si lahko nabavijo v dopoldanskem času čekovne nakaznice za plačilo cestnega sklada v oddelku za notranje zadeve soba št. 18-I. Za registracijo je potrebno: prometno dovoljenje, veljavni karton o tehničnem stanju vozila, državna taksa za motorna vozila 400 din, za vsa ostala vozila pa 700 din in odrezek čekovne nakaznice o plačnem cestnem skladu. Tiskovine za registracijo se bodo izpolnjevale na mestu registracije.

Opozorjamo vse zgoraj navedene lastnike, ki ne bodo podaljšali registracije za leto 1965 svojih vozil, da obvezno vrnejo evidenčne številke in prometna dovoljenja do 31. 12. 1964.

Iz pisarne oddelka za notranje zadeve 11426

Razpisna komisija delovne skupnosti

Lekarne Ravne na Korškem

razpisuje prosto delovno mesto

— DIREKTORJA ZAVODA.

Pogoji: diplomirani farmacevt z opravljenim strokovnim izpitom in 4-letno prakso v javni lekarni. Osební dohodki po pravilniku o delovnih dohodkih. — Komforno družinsko stanovanje je zagotovljeno. Razpis se zaključuje z 20. decembrom 1964. 11427

KRAJEVNA SKUPNOST »GRADIŠČE«

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 11

in komisija za razpis delovnih mest servisov razpisujeta za novo ustanovljeno podjetje natečaj za izpolnitev naslednjih delovnih mest, in sicer:

- 1. RAČUNOVODJO
- 2. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO
- 3. BLAGAJNIKA
- 4. SKLADIŠČNIKA
- 5. DELAVKE V GOSPODINSTVU

Pogoji: pod točko 1. srednja strokovna izobrazba z 2 do 10-letno prakso; pod točko 2. in 3. srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso; pod točko 4. in 5. osnovna šola z večletno prakso. Enejemki so določeni po pravilniku o osebnih dohodkih. Za delavke v gospodinstvu so prisrbljene samske sobe. Ponudbe z življenjepisom in dosežanjih prakso naj interese predložijo tajništvu krajevnih skupnosti »Gradišče« — Ljubljana, Rimska cesta 11, v 15 dneh po razpisu natečaja. 11423

VODNA SKUPNOST DRAVA - MURA

MARIBOR, KREKOVA 17

razpisuje

naslednji prosti delovni mesti:

- 1. GRABNEGA TEHNIKA — nizke gradnje s strokovnim izpitom za operativno enoto v Ptuj
- 2. GRABNEGA TEHNIKA — nizke gradnje s strokovnim izpitom za operativno enoto v Gornji Radgoni.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Osební dohodki so zagotovljeni s pravilnikom o delitvi osebnega dohodka. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe z opisom dosedanjih prakse upravi Vodne skupnosti Drava-Mura — Maribor, Krekova 17. 11422

FAKULTETNI SVET FAKULTETE ZA STROJNIŠTVO V LJUBLJANI

razpisuje mesto

REDNEGA FAKULTETNEGA UČITELJA

za predmeta: tehnologija gradiv in preizkušanje materiala

Pogoji so: dipl. inženir strojništva, ki ima naziv magistra ali specialista III. stopnje, oz. končano II. stopnjo in je habilitiran na podlagi znanstvenih ali strokovnih del s predmetnega področja.

HONORARNEGA PREDAVATELJA

za predmet: nuklearna tehnika

Pogoji so: dokončana visokošolska izobrazba, 6-letna praksa v tej stroki, pedagoške sposobnosti ter znanje vsaj dveh tujih jezikov.

Razpis velja do zasedbe mest.

Pravilno kolkovane ponudbe s priloženimi življenjskimi in diplomami vložite v dekanatu fakultete za strojništvo, Ljubljana, Aškerčeva 16-I. 11459

Gospodarska zbornica okraja KOPER

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

- 1. tajnika sveta za pomorsko gospodarstvo, promet in zveze
- 2. pravnega svetovca
- 3. strokovnega sodelavca za informacije in tisk

Pogoji so naslednji: pod 1. ekonomska fakulteta ali druga ustrežna visoka izobrazba z najmanj 5-letno prakso v navedenih gospodarskih panogah, ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 10-letno prakso v navedenih gospodarskih panogah; pod 2. pravna fakulteta z najmanj 10-letno prakso, zlasti v pravnih gospodarskih in finančnih prava; pod 3. ekonomska ali pravna fakulteta z najmanj 5-letno prakso s področja publicistike in tiska.

Prijave pošljite tajništvu zbornice. Priložite jim kratek življenjepis in dokazila o strokovni usposobljenosti. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 11439

Komisija za štipendije

SKUPŠČINE OBČINE LOGATEC

razpisuje

podelitev štipendij za študij na srednjih in višjih solah:

- STIPENDIJO za študij na pravni fakulteti
- STIPENDIJO za študij na ekonomski fakulteti
- STIPENDIJO za študij na PA — glasbe
- STIPENDIJO za študij na učiteljski
- STIPENDIJO za študij na srednji vzgojiteljski soli

Kandidati naj vložijo prošnje do 20. 12. 1964. Ponudbi priložite: potrdilo o opravljenih izpitih, življenjepis, mnenje mladinske organizacije, kolek za 50 din in izjavo, da bo kandidat po končanem študiju ostal v službi v naši občini najmanj toliko časa, kolikor bo dobljal štipendijo. 11421

Gradbeno podjetje

»UNIVERSAL«

Ljubljana, Glonarjeva 8

proda

rabljeno motorno kolo

»Tomas-Puch«

175 cm

Licitacijska prodaja bo

dne 12. 12. 1964 ob 6. uri

v upravi podjetja.

Prednost do nakupa ima

družbeni sektor. 11451

Skupščina občine TRZič

razpisuje

prosto delovno mesto

REFERENT za gradbene in

komunalne zadeve

Pogoji: srednja strokovna izobrazba — gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso v upravnih službi ali 10 let v gradbeništvu.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Osební dohodek je določen po pravilniku. Pismene ponudbe, kolkovane s 50 din državnih takse in z opisom dosedanjih zaposlitev, naj kandidati pošljejo skupščini občine Trzica do vključno 10. 12. 1964. 11400

Časopisno podjetje

»DELO«

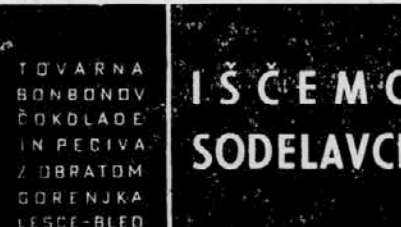
Ljubljana, Tomšičeva 1

sprejme

sodelavca za delo

v analitsko-planski službi

Pogoji: višja ali srednješolska ekonomska izobrazba z vsaj 3-letno prakso. Pismene ponudbe s prijavo, sekretariat podjetja, interese pa se lahko zgledajo tudi osebno vsak dan med 8. in 9. uro. Razpis velja do 7. 1. 1965

za naslednja delovna mesta:

- 1. 2 administratori administrativna sola — znanje strojeopisja
- 2. KV kurjača
- 3. VKV električarja

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ponudbe sprejema kadrovski oddelček delovne organizacije. 11458

»TEHNOGRADNJE«

PODJETJE ZA INŽENIRSKO-TEHNIČNE

GRADNJE

Maribor, Strma ul. 10-a

sprejme

v delovno razmerje:

2 ŽERJAVISTA

za kabelski žerjav

Z USTREZNO PRAKSO IN POTREBNIMI

POOBLASTILI ZA DELA V INOZEMSTVU

Višina osebnih dohodkov po dogovoru.

Ponudbe sprejema kadrovski socialni sektor podjetja.

Nastop službe takoj. 11445

TOVARNA DUŠIKA RUŠE v Rušah

RAZPISUJE

NATEČAJ ZA ZASEDBO NASLEDNJIH
DELOVNIH MEST:

I. V TOVARNI DUŠIKA V RUŠAH:

- šefa OTK
dipl. inženir kemije ali metalurgije
- šefa kemijsko-fizikalnega laboratorija
dipl. inženir kemije
- obratovodje obrata za proizvodnjo korunda
dipl. inženir kemije ali metalurgije
- več asistentov obratovodij elektrotermijskih obratov
dipl. inženir kemije ali metalurgije
- pravnika za splošno kadroviski sektor
dipl. pravnik ali pravnik z višjo pravno šolo

II. ZA NOVO TOVARNO FOSFORJA IN FOSFORNIH SPOJIN:

- direktorja kapitalne izgradnje
dipl. ing. z izkušnjami pri izgradnji večjih industrijskih obratov
- več dipl. inženirjev kemije in metalurgije za operativne naloge
- dipl. strojnega inženirja
šef konstr. biroja kapitalne izgradnje
- šefa finančne operative kapitalne izgradnje
diplomir. ekonomist ali strokovnjak z ustrezno prakso
- več strojnih in elektrotehnikov
- korespondenta za tuje jezike
srednja šolska ali višja izobrazba s perfektnim znanjem angleščine

III. ZA INŠTITUT ZA ABRAZIVE PRI TOVARNI DUŠIKA RUŠE:

- dokumentarista
dipl. inženir ali dipl. filozof z znanjem tujih jezikov, med njimi obvezno angleščine
- več dipl. inženirjev kemije za industrijske raziskave
- strojnega tehnika s prakso
- stenodaktilografa I.

Ponudbe pošljite na naslov: TOVARNA DUŠIKA RUŠE V Rušah, kadroviski oddelek.

Natečaj velja do zasedbe razpisanih delovnih mest.

11446

Huda, zahrbtna bolezen nam je vzela ljubljene, dobrega moža, očeta in starega očeta

FRANCA ŠETINCA

Pogreb draga pokojnika bo v petek, 4. decembra 1964, ob 15. uri iz Mihalovca na pokopališče v Dobovi.

Zalujoči:

sinova Tone in Franc z družinama, hčerka Zofija z družino in ostalo sorodstvo.

Mihalovec, Gaberje, Ljubljana, 2. decembra 1964

Komunalni zavod za socialno zavarovanje — Ljubljana

sporoča žalostno vest, da je po hudi bolezni umrl

RUDI KRANJC

uslužbenec KZSZ Ljubljana v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 3. decembra 1964, ob 16.15 iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje
Ljubljana

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega najdražjega, predobrega

dr. VLADIMIRA WOLFA

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Stomatološke klinike, Kliničnim bolnicam, Zdr. domovom Siska, Sentvid, Trbovlje, zdravstvenim delavcem Bohnja, sotovarišem iz NOB in članom ZB-Bohinj za prekrasno cvetje in zadnje spremstvo. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, znancom, prijateljem, stanovskim tovarišem, hišnemu svetu in najbližjim sosedam, ki ste nam pomagali v najbolj žalostnih trenutkih, nam ustno ali pisno izrazili svoje sočustvo, darovali številne vence ter spremili predragega moža in atka v tako velikem številu na zadnjo pot. Posebna zahvala prof. dr. J. Rantu za tople poslovilne besede. Iskrena hvala tudi č. duhovščini in pevskemu zboru. Lik pokojnika naj ostane vsem, ki ste ga poznali, ožarjen z ljubeznijo in spoštovanjem.

GLOBOKO ZALUJOČI WOLFOVI
Ljubljana, 5. decembra 1964

ZAHVALA

Ob prebriski izgubi mojega nepozabnega življenjskega tovariša

ŽIVKA LOVŠETA

profesorja

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste v najtežjem trenutku bili z menoj. Posebna zahvala zdravnikom, medicinskim sestram in strežnemu osebju bolnice dr. Petra Držaja, zdravnikom, ki so mi v času njegovega dolgoletnega zdravljenja lajšali trpljenje in vsem, ki so se s prisrčnimi besedami poslovili od draga Živka.

Iskrena hvala študentom, kolektivu in upravi VGS Groblje, pionirjem, kolektivu in upravi osnovne šole dr. Vite Kraljčerja, Stapanovski skupnosti in družbenim organizacijam terena Stadion, občinski skupščini Bešigrad, SRS Sekretariatu za šolstvo, tabornikom, številnim darovalcem cvetja ter vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti in se ga spominjate s toplo mislijo.

ZALUJOČA ZENA FRANČKA S SORODNIKI
Ljubljana, Maribor, Lovrenc na Pohorju.

RAZPISNA KOMISIJA PODJETJA

"TOTRA"

LJUBLJANA, ZG. HRUSICA 15

PONOVRNO RAZPISUJE MESTO

DIREKTORJA

Na mesto direktorja je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. Visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne, ali tehnične smeri s 5-letno prakso, od tega najmanj 3 leta na vodilnih mestih v gospodarskih organizacijah.
2. Srednja strokovna izobrazba ekonomske ali tehnične smeri z najmanj 10-letno prakso, od tega vsaj 5 let na vodilnih mestih v gospodarskih organizacijah.

Kandidat, ki bo sodeloval v razpisu, mora svoji prijavi priložiti kratek življenjepis, dokazuje da izpolnjuje predpisane pogoje in dokazne o svojem dosežanem delu v drugih gospodarskih organizacijah.

Ponube sprejema razpisna komisija podjetja "TOTRA" 15 dni od objave razpisa oz. do zasedbe razpisanega mesta.

11437

PODALJŠA SE NATEČAJ TRIGLAV FILMA ZA NAJBOLJŠI SCENARIJ

Glede na večkrat izraženo željo državljanov, da naj podjetje podaljša rok za natečaj, ki je bil objavljen v »Delu« dne 9. 8. 1964, je upravni odbor Triglav filma ugodil tej želji in podaljšal končni rok oddaje scenarijev do vključno 3. I. 1965.

TRIGLAV FILM
11438

Umrila je naša mama, babica, prababica, sestra in teta

Josipina Klemenc

ROJENA BRADAC

Pogreb bo v petek, 4. decembra 1964, ob 15. uri iz Kristofove mrliške vežice na Žalah.

Zalujoči:

družine Klemenc, Pertot, Valentinčič, Skok, Bubnič, Bradac, Ravnik in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Brezovica, Kačiče, Ilirska Bistrica, Celje, dne 2. decembra 1964.

Uprava SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA v Ljubljani sprejme v službo polkvalificiranega MIZARJA

za opravljanje pomožnih mizarških del v gledališkem ateljeju.

Kandidati naj se zgledajo v gledaliških delavnicah na Prešernovi cesti št. 13-a.

11464

Kovinsko podjetje

»KO-VO« - Vransko razpisuje delovna mesta za:

- 10 strojnih ključavničarjev
- orodnega kovača
- 5 samostojnih orodjarjev

Samska stanovanja zagotovljena. Plača po pravilniku o delitvi OD podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnih mest — Ponudbe pošljite na naslov: »KO-VO« - Vransko

11443

Za vedno je zatisnila oči naša ljuba

Olgica Čerin

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 3. decembra, ob 13.30 izpred pokopališča v Stepanji vasi. — Do pogreba leži na Žalah v Marijini mrliški vežici.

Neutolažljivi: oča, mamica, sestre, brata, stara mama, strici, tete in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 2. dec. 1964.

ZAHVALA

Ob smrti naše mame

Neže Kovač

se iskreno zahvaljujemo vsem domačinom in prijateljem za udeležbo na naši zadnji poti, nadalje vsem darovalcem cvetja. Posebno se zahvaljujemo za poslovilni govor Zveze borcev tovarišici Selanovi. Se enkrat najlepša hvala.

ZALUJOČI SINOVI.

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dobrega in plemenitega moža, brata, strica in svaka

ing. TONETA POGAČNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom, prijateljem in sosedom, ki so nam v teh žalostnih dneh z veliko ljubeznijo stali ob strani, nadalje številnim darovalcem vencev in cvetja, vsem ki so nam izrazili sožalje in vsem, ki so spremlili draga pokojnika v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala poslovilni enoti »Gradisa« — Ljubljana okol., centrali Gradisa, ter ostalim posel. enotam Gradisa. Prisrčna zahvala dir. ing. Keržanu ter tov. Damjanu za tople poslovilne besede, nadalje se še zahvaljujemo pevcom ter godbi. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoča žena Mica, sestra Vida, brat Stane, družine Kos, ing. Pogačnik, ing. Gaspari, ing. Hočvar.
Ljubljana, 2. decembra 1964

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO

PERSONALNA UPRAVA

RAZPISUJE

NATEČAJ

po katerem bodo 1965. leta sprejeli civiliste

ZA GOJENCE NASLEDNJIH VOJNIH ŠOL:

1. Pešadijske podoficirske šole
2. Artilerijske podoficirske šole
3. PA artilerijske podoficirske šole
4. Inženirske podoficirske šole
5. Podoficirske šole oklopnih enot
6. Podoficirske šole ABH obrambe
7. Podoficirske šole enot zveze
8. Prometne podoficirske šole
9. Sanitetne podoficirske šole
10. Tehniške podoficirske šole
11. Letalske mehaniške podoficirske šole
12. Letalske podoficirske šole zveze
13. Vojnopomorske podoficirske šole
14. Mornariškotehniške podoficirske šole
15. Šole za vojne glasbenike

Pouk se bo začel 1. septembra 1965. leta in bo trajal:

v podoficirskih šolah tri leta, v šoli za vojne glasbenike pa štiri leta.

POGOJI NATEČAJA:

Natečaja se lahko udeležijo državljani SFRJ (moški kandidati), ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

a) splošni pogoji:

- da so z uspehom dokončali osnovno (osemletno) šolo
- da niso starejši od 17 in mlajši od 15 let
- da so zdravi in sposobni za vojaško službo
- da niso sodno kaznovani
- da niso v kazenskem postopku
- da imajo pisarno dovoljenje od staršev — skrbnikov

b) posebni pogoji:

— za šolo za vojne glasbenike morajo kandidati imeti dober sluh, smisel za ritem.

PRAVICE IN DOLZNOSTI GOJENCEV

Gojenci podoficirskih šol bodo po dokončanem šolanju prevedeni v čin vodnika, gojenci šole za vojne glasbenike pa v ustrezní razred vojnega uslužbenca glasbene službe.

Po dokončanem šolanju morajo ostati obvezno najmanj 10 let v aktivni službi v JLA.

NACIN KONKURIRANJA

Osebe, ki se želijo udeležiti natečaja, naj pošljejo kolkovano prošnjo s 50 din organu uprave občinske skupščine, ki je pristojen za posle narodne obrambe.

PROŠNJE POSLJITE DO 5. FEBRUARJA 1965. LETA.

Prošnjo napišite na obrazcu, katerega dobite pri organu uprave občinske skupščine, ki je pristojen za posle narodne obrambe.

Prošnji priložite:

- izpisek iz rojstne matične knjige,
- potrjen prepis sprave o dokončani osnovni šoli.

Osebe, ki se obiskujejo šolo pa naj priložijo potrjeno potrdilo o uspehu v VII. razredu in potrjen prepis ocen prvega polletja VIII. razreda. Sprejete osebe bodo poklicali v šolo preko organa uprave občinske skupščine, ki je pristojen za posle narodne obrambe.

Osebam, ki ne bodo sprejete, bodo sporočili in vrnilli dokumente. Ostala pojasnila lahko dobite pri organu uprave občinske skupščine, ki je pristojen za posle narodne obrambe in vojnem okrožju.

IZ PERSONALNE UPRAVE DSNO

11462

Trgovsko podjetje
»Tobak« - Ljubljana
Kotnikova št. 10
razpisuje
delovni mesti

1. šefa skladišča
tobaka v Kamniku

2. administrativne
moči

Pogoji pod 1. trgovska izobrazba in nekajletna praksa v trgovini, pod 2. nekajletna praksa v administraciji. Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe ali naj se osebno zglasijo v upravi podjetja v Ljubljani, Kotnikova 10. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 11440

»GRAND HOTEL
UNION« v Ljubljani
sprejme tako

SERVIRKO za bife
Pogoj: kvalificirana natakarica. 11455

Sporočamo vsem sorodnikom in znancom, da je umrla naša draga mama

Amalija Černivec

Pogreb bo v petek, dne 4. decembra 1964, ob 14.30 iz Senovega št. 120.

Zalujoči ostali.

Senovo, Portorož, dne 2. decembra 1964.

Nenadoma je umrl član našega društva

Janez Jenko

župnik v pokoju v Černošnjicah

Pokopali smo draga pokojnika v sredo, 2. decembra 1964 v Dolenjskih Toplicah.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

Čirlnetodsko društvo katoliških duhovnikov SR Slovenije.

KMETIJSKA ZADRUGA

JELOVICA

v Radovljici

razpisuje delovno mesto

sekretarja

POGOJI:

1. dokončana pravna ali ekonomska fakulteta ali višješolska izobrazba in vsaj tri leta prakse v javni upravi ali v delovnih organizacijah.
2. dokončana srednja šola in vsaj pet let prakse v javni upravi ali v delovnih organizacijah.

Kandidati za razpisano mesto morajo k ponudbi priložiti dokazne o strokovni izobrazbi, o dosežanih zaposlitvi in nekadrovanju.

Razpis velja do 15. decembra 1964. 11453

TEKSTILNO INDUSTRIJSKI KOMBINAT OSIJEK

KUPI ALI VZAME V NAJEM

OBJEKT za delavsko okrevališče

Kapaciteta od 70 do 90 ležišč. — V poštvi pridejo poslojila v neposredni bližini morske obale, ugodni pogoji za oskrbovanje in tekoča voda. — Otoki ne pridejo v poštev.

Ponudbe pošljite na naslov:

TEKSTILNO-INDUSTRIJSKI KOMBINAT - OSIJEK za kadrovisko službo. 11309

Svojo zemeljsko pot je dokončal

Anton Medved

župnik v Sentvidu pri Grobljem

K večnemu počitku ga bomo spremlili v soboto, dne 5. decembra 1964, ob 10. uri v Sentvidu.

DEKANIJSKI URAD.

Šmarje pri Ješah, 3. decembra 1964.

ZAHVALA

Vsem, ki so našo nepozabno zlato mamó in tami

Zdravko Habjan

ROJ. KOLETNIK

zasuli z tolikim cvetjem, jo spremlili na njeni zadnji poti, izrekli ustno in pisмено sožalje ter bili z nami v najbolj žalostnih urah, prisrčna hvala! Posebno in iskreno se zahvaljujemo tov. dr. Janezu Schrottu za njegovo dolgoletno skrbno zdravljenje.

Zalujoči:

družini Demšar — Setina in ostali sorodniki
Ljubljana, Radovljica, Metlika, Trzin, Kranj

Vrtimo globus

HILVERSUM — Na simpoziju evropske radijsko-televizijske organizacije v Hilversumu na Nizozemskem bodo od 7. do 10. decembra razpravljali o barvni televiziji. Na zborovanju naj bi izbrali sistem — predloženi so trije: ameriški, francoski in nemški — hkrati pa določili norme za televizijske oddaje v barvah.

SAN FRANCISCO — Prvič, odkar obstaja — kmalu bo sto let — bodo v celoti prenovili slavno žično cestno železnico. Čeprav vsi prebivalci San Franciscosa dobro vedo, da je ta njihova, okoli 16 km dolga prometna zveza brezupno zastarela, je mestna uprava »zaradi tradicije brez pomislekov odobrila obnovitev v stroške v znesku 270.000 dolarjev.

SANTA CRUZ — Kljub srditim ugovorom prijateljev narave iz več držav bodo na Puerto de Luz, enem izmed sedmih Kanarskih otokov, zgradili 30-nadstropni hotel, druga atrakcija pa bo kovinska konstrukcija bikoborske arene. Turistični uradi slikovitega otoka zahodno od Maroka si ob tem obetajo še večji obisk tujcev, ki jih je bilo v minuli sezoni okoli 180.000.

OSLO — Inženir Sverre Moe, ki je delal do upokojitve v mestni upravi Trondheima in je pred meseci praznoval 80. rojstni dan, je v drugi polovici novembra uspešno opravil zrelostni izpit na sodobni norveški gimnaziji (pet letnikov) in si pridobil pravico do vpisa na univerzo.

NEW YORK — V minulih desetih letih se je število kinematografov po svetu zvišalo za 71 odstotkov. Po podatkih iz 130 držav je ugotovil statistični urad pri ameriškem ministrstvu za trgovino, da je zdaj na vsem svetu 162.000 filmskih dvoran s skupno 76 milijoni sedežev.

RIM — Silvana Mangano je prevzela naslovno vlogo v filmskem življenjskem »božanskem« Greta Garbo. Film o slavni švedski igralki napoveduje za prihodnje leto italijanski producent Dino de Laurentiis.

LONDON — Iz prospektov, ki ga neki angleški poltovarinar deli obiskovalcem svojih podružnic v raznih mestih ZDA, povzemamo tole: »Američani, Anglija vas vabi in pričakuje! Kakaj vas stari gradovi, prekrasna morskala obala in gladko angleščino govoreče osebe v vseh hotelih in prodajalnicah!

BERN — Lovski psi ne smejo zaostajati za človekom, zato bo lahko v prihodnje vsak izmed njih tudi po radiu slišal glas svojega gospodarja. Po lahkem oddajniku bo lovec pošiljal ukaze in na daljavo več sto metrov usmerjal psa s transistorskim sprejemnikom na vratnici.

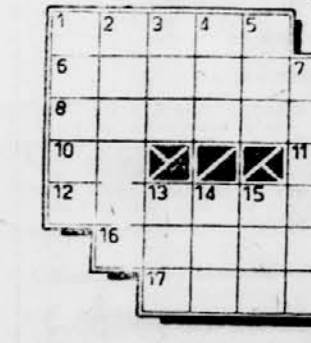
LONDON — Ugotovitev A. Martin, članice upravnega sveta nottinghamske bolnišnice: »Bolnica tega je po vsem videzu zelo dobra ženska posredovalnica. Pacient se zagleda v posebej lepo, naravnost angelško potrpeljivost ob svoji bolniški postelji in že spet mora zdravstvena ustanova ertati s spiska bolnišnice sestro, ki smukne v zakonski jarek!

Za dobro voljo

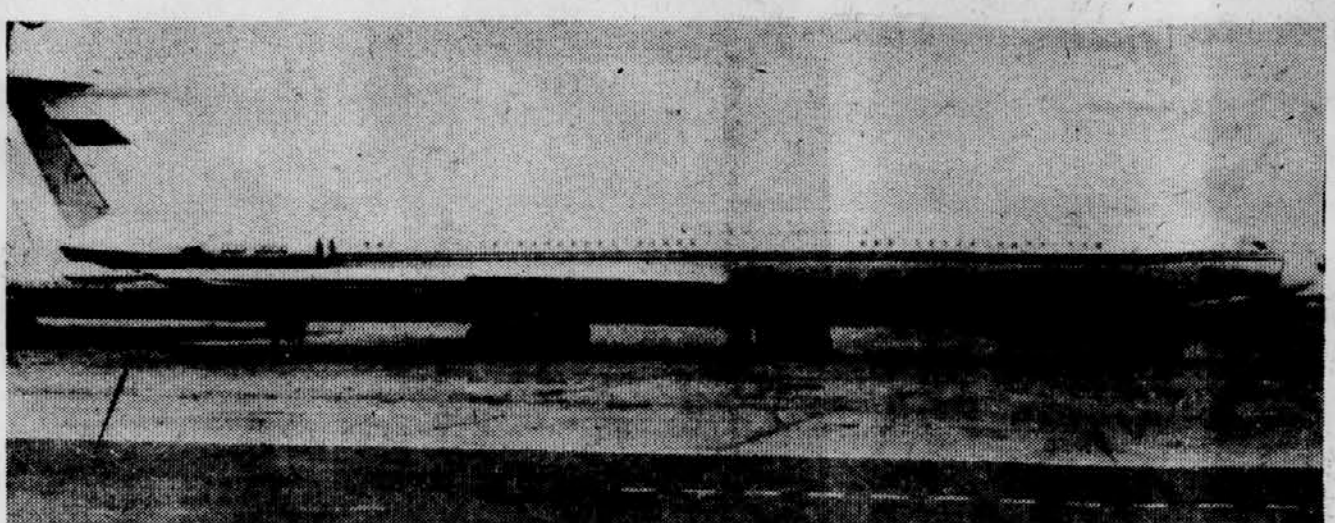
»Daj no, Sultan, nekaj se kujati! Odprle!

»Mamica! Ugani, kaj je zdaj na televiziji!

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. Prevost, 8. retorica, 9. oval, 10. ej, 11. ton, 12. Krm, 13. el, 14. bom, 15. strelec, 17. Tajana.

NOVO POTNIŠKO LETALO — V sovjetskih tovarnah so zgradili reakcijsko letalo »Il-62«, ki ga bodo kmalu vključili v letalski park »Aeroflota«. Nekateri strokovnjaki pravijo, da novi štirimotorni po zunanji podobi rahlo spominja na letalo »VC-10«, ki jih uporablja družba BOAC. Za zdaj še ni znano, kdaj bodo novega zračnega orjaka vključili v redni promet.

Elektroni stražijo ledene gore

Mednarodna patrolja za polarni led obeta dolgoročno napoved

MONTREAL — »Evergreen«, sicer ena najstarejših, vendar najmoderneje opremljena ladja Mednarodne patrolje za led, je dobila pred kratkim zbirko novih instrumentov, s katerimi bo ladijska posadka iskala sled za ledenimi gorami, ki jih morski tokovi prinašajo s polarnih področij v severni del Atlantika, kjer ogrožajo plovo. Najvažnejša sestavina novega instrumentarija so elektronski možgani.

Mednarodno patroljo za led (International Ice Patrol) so ustanovili pred petdesetimi leti, kmalu po katastrofi »Titanica«. (Ta ladja britanske družbe »White Star« se je potopila na prvi plovi 15. aprila 1912, potem ko je južno od Nove Fundlandije trčila v ledeno goro. Predvsem zaradi nezadostnega števila rešilnih čolnov je bilo med 2.200 potniki in člani posadke nad 1.500 smrtnih žrtev.)

Za delo IIP je odgovorna ameriška obalna straža. Ladje, opremljene med drugim z radarji, in letala odkrivajo ledene gore in spremljajo njihovo pot z morskimi tokovi proti jugu. Z novo, popolnejšo opremo je prevzela IIP tudi nove naloge, katerih

Zalivskega »oka«, ki se začenja v Mehikanskem zalivu in na svoji dolgi poti proti severozahodu oblika z desnim krakom tudi britanske in skandinavske obale.

Ladja »Evergreen« (po nase: zimzelen) ima na krovu v glavnem že od prej običajne merilne pripomočke za nadzorstvo nad ledenimi gorami. Strojnik nenehno merijo temperaturo oceanske vode; v kratkih presledkih zjemajo vzorce vode v določenih globlinah in sproti ugotavljajo odstotek soli v njej. Avtomatični instrumenti beležijo podatke o vremenskih razmerah.

Novost: vse te podatke vlagajo zdaj v elektronski računalnik — izdelala ga je družba »Digital Equipment« — ki jih najprej preverja in ugotavlja morebitne napake pri meritvah; popravki so možni takoj, torej na kraju samem. Poglavitna naloga računa, da avtomatoma pa je v tem, da iz nenehno zbirajočih se podatkov sproti računa najverjetnejši pojav ter smer in hitrost morebitnih ledenih gor. Naloga je zapletena celo za bliskovito delujočo elektronsko napravo, zahteva pa tudi zato, ker morajo strokovnjaki na ladijskem krovu kar se le da naglo zbirati podatke in s šiframi krmiliti elektronske možgane.

Podobe iz narave

Mleko v papirnati opeki

Švedska novost: litrski paket za enkratno rabo

STOCKHOLM — V Malmöju, po velikosti tretjem mestu švedske dežele, je na preizkušnji novost, ki se ji obeta ugoden odmev po vsem svetu, saj vnaša vrsto ugodnosti v dnevno dostavo mleka. Takole: nič več steklenice, temveč paketi z mlekom, in sicer taki za enkratno rabo; kupci torej ne vračajo, prodajalnam ni več treba pošiljati v centralno mlekarino niti prazne posode niti zabojev zanj.

Tovarna »Tetra Pak« v Lundo, ki je pred desetimi leti nadomestila mlečno steklenico s četverkotnim piramidastim omotom iz večplastnega papirja, okrepljenega z vmesno plastično snovjo, je nadalje izpopolnjevala s higiensko stališča pravilno zamisel o paketu za enkratno rabo. Sad raziskav je omot »Tetra Pak« Brik, ki ima obliko — seve ustrezno pomanjšano — zidne opeke.

Mleko je že od nekdaj »težavno trgovsko blago«. Kakor pri vsaki resnični novosti je tudi tu minilo nekaj let, preden je mlečno steklenico spodbudila enkratna raba namenjena »papirnati piramidi«, ki je zdaj na Švedskem sama po sebi umevna vsakdanjost. Ta omot je sicer ojačal prevoz in delo v priročnih shrambah trgovske mreže, ni pa zadovoljil potrebnikov, ker oblikovno ni bil prilagojen gospodinjstvenemu hladilniku.

K snovanju novega je spodbudilo tudi dejstvo, da je v mestih in v drugih središčih čedalje več samopostrežnih, ki skušajo obratovati s čim manj fizične delovne sile in ki načeloma odklanjajo vračanje prazne ambalže.

»Papirnate opeke« za mleko, novi dosežek tovarne »Tetra Pak«, je zaradi oblike lahko zlagati na kup; namesto prejšnjih gajbic in zabojev povsem zadošča navaden ovojni papir. Dostavni paket vsebuje 12 litrskih opek, ki so vse napolnjene v celoti, se pravi, da v njih ni zraka. Omot je dovolj močan, da ohrani obliko kljub težki paketu nad seboj v shrambi ali skladišču; kakor v točkah nasploh se tudi v mleku pritisk porazdeli v vse smeri. Na preizkušnji je »papirnata opeka«, napolnjena

Katastrofa brez krivca

Sodišče je oddilo o nesreči v Frejusu

MARSEILLE — Narava in meja, čez katero se doslej še ni povzpelo človeško znanje, sta edina krivca katastrofe, ki je 21. junija 1961 doletela Frejus na francoskem jugu in zahtevala 421 smrtnih žrtev. Zaradi razpoke je dolinska pregrada Malpasset popustila pritisku vode, ki je s strahotno rušilno močjo razdejala naseleje nižje ob reki.

Po dolgi obravnavi, ki so jo nekajkrat preložili, ker je bilo treba zbrati nove strokovne ocene in mnenja izvedencev, je njeno okoliščnosti nadaljevanje je trajalo deset dni, nato pa je iznova prišlo do prekinitve — je sodišče pred dnevi izreklo oprostilo sodbo o področnem nadzorniku za kmetijstvo in vodne gradnje inž. Dargeoud, ki je bil po navedah obtožnice so. kriv nenamernega množičnega uboja in telesnih poškodb iz malomarnosti.

V dolgi obravnavi ugotovijo sodišče v Draguignan, da inž. Dargeoud v okviru svojih uradnih dolžnosti ni odgovoren niti za geološke raziskave in pripravljalna dela niti za strokovno plat graditve jezov kot take. Odgovornost za način graditve je prevel iz inž. Coyne, izvor sistema dolinskih pregrad s tankimi betonskimi sklepom in izvedenec svetovnega slovesa v tej sferi, inž. Coyne je umrl nekaj mesecev po katastrofi v Frejusu. M.

Razvedrilo ob oglasih

Angleški oglašji so tudi zabavno čtivo

LONDON — V statističnih o razširjenosti dnevnega tiskovnega gleda na število prebivalcev je Velika Britanija že vrsto let trdno na prvem mestu. Angleški sploh vneto berjo časopise, še posebej pa tisti, ki se uro ali dve daleč vozijo z javnimi prometnimi sredstvi po dvakrat na dan, zjutraj in v službo, proti večeru domov. Listi skušajo postreči s pestro vsebino, hkrati pa ugotavljajo z anketami, kaj ljudje najraje berejo.

Presenetljivo: človek bi mislil, da mu oglašje prebira samo tisti, ki želijo kaj kupiti, menjati službo ipd. Pa ni tako, v mnogih anketah so mali oglašji vsaj v sredini, razmeroma pogosto pa v zgornji polovici preglednice, ki v njej bralci po zanimivosti razvrščajo rubrike in strani dnevnega tiska. Primer naj pokaže, da mali oglašji niso kar tako:

»Na nedavni prireditvi jahaškega kluba Cheltenham« se sporeča Michael Vance v malem oglasu, ki ga je objavil popoldnevnik pod novicami na športni strani, »sem v trenutku, ko sem sklepal stavo, pomotoma vtrčal svojo umetno zobjeve v žep na površniku, ki ni moj. Prijaznega najditelja prosim, naj odda moje zobe pri Robinu Lordu. Verjemite, moj nasmeš je vse prej kot očarljiv, razen tega pa imam prebavne motnje, ker ne morem zvečiti.« — Angleški ljubitelji konjskih dirk vedo, tuju, da je treba poljsniti, da je bil gentelman M. Vance, ki brez njega ne mine tako rekoč nobena prireditve te vrste, v mlajših letih imeniten športni jahač. R. Lord pa je paznik na dirkalnici. G.

Norman Daniels DENISE Skrivna ljubesen doktorja Kildara

58. nadaljevanje

»Gospod Kildare« je s pomembnim glasom povzel Agurski. »Ali hočete biti tako dobri in prepustiti način zdravljenja poplaščenim članom zdravniškega osebja bolnišnice?«

»Oprostite doktor,« je rekel Kildare in se mu zarežal. »Poslušajte, dohtar, ozdravite mi dekle, ali pa vas bom tožil zaradi napačnega zdravljenja! No, ali govorim tako kot laik?«

»Na žalost, Toda šalo v kraj, Jimmy. Vesel sem, da ji gre na bolje.«

Kildare je vzel iz žepa zavojček cigaret, si eno prižgal in pihnil Agurskemu dim v obraz.

»Kakšna trapasta pravila, da si med službo ne smete prižigati cigarete, dohtar! Oglasiš se kasneje.«

»Da ne boš kam pobegnil!« je zaklical v odgovoren niti za geološke raziskave in pripravljalna dela niti za strokovno plat graditve jezov kot take. Odgovornost za način graditve je prevel iz inž. Coyne, izvor sistema dolinskih pregrad s tankimi betonskimi sklepom in izvedenec svetovnega slovesa v tej sferi, inž. Coyne je umrl nekaj mesecev po katastrofi v Frejusu. M.

Kildare je odšel pohajkuje nazaj v Shangri-La, spet malo bral, toda dolgo ni strel. Segel je po telefonski slušalki in spet poprašal, kako je z Joanne. Zdaj so mu povedali, da je slednjič zanesljivo izven smrtni nevarnosti. Počutil se je toliko bolje, da mu se dolgaša ni bilo več.

Po kosilu je popil kozarec piva in skodelico kave in začel šteti minute, kdaj bo spet videl Joanne.

Ob sedmih je odšel v njeno sobo in jo zagledal v postelji v sedečem položaju. Bila se je celo že nališpala in počesala.

»No,« je rekel »zdaj si si že bolj podobna. Joanne, takoj sem srečen, da se je tako ...«

Ko jo je poljubil, se je dotaknila njegovega lica in se mu nasmehnila. Sedel je na posteljo poleg nje. V sobi ni bilo sestre. Očitno so zdravniki sklenili, da je Joanne ne potrebuje več.

»Jimmy,« je rekla. »Hudo sem te prižela in užalila. Oprostite mi!«

»Zdaj je pomembno samo to, da si ostala živa. Čeprav si nam napravila precej sivih las.«

»Da, verna glas ji je bil čisto ubit.«

»Poslušaj,« ji je začel ugovarjati. »Zdaj je vse mimo. Tvoja naloga je samo ta, da si opomoreš, potem bova pa že našla način, kako se iz vsega tega izkopljeva.«

»Zakaj pa nisi v zdravniški obleki, Jimmy?«

»No, zato, ker ...«

»Zaradi mene so te suspendirali. Ni res?«

Nasmehnil se je.

»Joanne, to je ena tistih Gillespijevih suspensij, ki nikdar dolgo ne trajajo. Malo se razbesni, potem pa se kmalu otaja in te razbese nazaj. Jutri bom že spet v službi. To mi je naredil zato, da bi se malo prepotil, preden se ne izmažeš.«

»Reševal me je on, ali ne?«

»Kar samo dokazuje, kako visoko te ceni, dekle moj.«

»Ne vem.«

»Zakaj pa naj bi bil sicer ...«

»Morda ga je pekla krivda. Tega sicer

od njega ne bi pričakovala, toda morda je sprevidel, da sem dekle, ki prehudih nesreč ne prenesem.«

»Vzela si svoj delež in zaradi tega ti nihče nič ne očitajo. Sicer pa ti pravim, da je zdaj vse to mima.«

Gledala je srepo »predse.«

»Je res mima, Jimmy?«

»Seveda!«

»Mimo — zame. Kaj pa mi je še ostalo? Premišljevala sem ... zvečer, malo prej, preden sem vzela tablete. Nič, Jimmy. Zame je bil poklic medicinske sestre veliko več kot pa samo poklic — bil mi je, pomenil mi je predanost. Brez te pa nisem nič in tega tudi ne prenesem.«

»Sestra si in še boš sestra,« je trpko pripomnil. »Mimilo bo. Saj vedno mine. Joanne, Bila si maloturna, obupana, sama. Moral bi biti pri tebi, a nisem bil ...«

»Ne moreš biti vedno ob meni, samota pa je vedno pričujoča, Jimmy. In praznina, ki pa je še slabša.«

»Kaj pa jaz?« je vprašal. »Ali mene ne šteješ v svoje življenje?«

»Jimmy — tvoja čustva do mene so zmotna. Morala bi zate storiti kaj več, kot pa te samo opogumiti, zakaj jaz te ugetnem potegniti s seboj, še nižje. Ne bom mogla drugače.«

»To je,« je rekel velik nesmisel!«

»Vse stvar sem prešla, preden sem vzela tablete. Jaz nisem dobro zate, Jimmy. Že stajati mora izkoristiti vsako prilikost, kaj šele novopečen zdravnik, ki začneja s svojo prakso. Ob meni pa te ga ne boš mogel. Kamorkoli bom šla, me bo spremljala napaška v preteklosti. Če se mi bo po nesreči še kdaj pripetilo kaj podobnega, bi tega nikakor ne mogla več prenesti. Zgodi pa se, kot veš, kaj hitro.«

»Povej mi, Jhanne, kaj bi pravzaprav rada — kar zadeva mene?«

»Kmalu bom šla proč od tu. Ko bom odpotovala, me ne išči več. Potrudila se bom, kolikor bom mogla, in izginila. Ne išči me! Prosim te, Jimmy, odpovej se temu!«

»Se vedno misliš na samomor,« je rekel. Morda se tega niti ne zavedaš, toda prosim me, naj ne hodim za teboj, samo zato, da bi bila spet sama in da bi ti ne preostalo nič drugega kot to, da bi začela znova razmišljati o uspalnih tabletah.«

»Ne, na to ne mislim.«

»Morda se ne zavedaš, toda tako je. Iščeš opravičila, samota pa je najboljša opravičila. Mogoče si boš dopovedala, da napake v preteklosti sama ne moreš z ničemer popraviti, v samotni in brez prijateljev pa utegne postati vsak človek duševno nevarnevošen in tako bo v tem našla opravičila za to, da spet poseže po tabletah.«

Povedala sem ti, da nimam nič takega v mislih ...

»Pač pa takim neumnim mislim dajet zatočišče, študiral sem psihologijo, veš.«

»Ali pa ste prestudirali tudi tisto, da je treba pustiti dekle pri miru, če ne mara več vaše družbe, doktor Kildare?«

Počasi je vstala.

Glava samo za striženje las...

Sončna in senčna stran cestnega prometa v deželi avtomobilov

NEW YORK — »Štejemo se za najpametnejše. Zatrjujemo, da imamo največ denarja in najboljše avtomobile na svetu ... Dobro, pa seštejmo svojo pamet, denar in avtomobile! Kaj dobimo? Največji nesmisel!« je dejal ameriški raziskovalec cestnega prometa v enem izmed predavanj, ki so jih na študijskem potovanju po ZDA poslušali domači in tuji prometni strokovnjaki, tožilci in tisti sodniki, ki odločajo predvsem o pravnih sporih zaradi nezgod in nesreč na cesti.

Na več krajih so se udeleženci študijskega potovanja zenoč prepričali o utemeljenosti trditvi ameriških strokovnjakov, češ da imajo ZDA

na promet ZDA je posredoval ne le ugodno podoba, marveč tudi senčne strani prometa v deželi, po katere cesti se vrtilo kolesa mnogo milijonov avtomobilov. Motorizacija se je tako razmahnila, da so kljub širokim cestam in visokim investicijam v prometne objekte zlasti na območju velemetov zdaj mnogo dalje od rešitve prometnih problemov kot kdajkoli doslej.

V tej zagati so začele ameriške ustanove ki proučujejo promet in podjetja, katerih dejavnost je vezana nanj, pošiljati v motorizirane evropske dežele posebne »ogledalce«, ki naj bi ugotovili, kako so tam izkoristili pobude in zamisli, ki so jih pred leti nabrali med študijskimi potovanji po ZDA.

»Ogleduh« so po vrnitvi hvallili grmice, nizke žive meje in ograje, ki prestrezajo ali vsaj bližajo sledeči odsev žarometov, še posebej pa dobro vidne oznake na priključkih ipd., kakršne so prava redkost na cestah ZDA.

»Prometna disciplina? Dvomim, da je na evropski celi milijonskega mesta, v katerem bi avtomobilisti trobili tako vrsto kot njihovi vrstniki na newyorških cestah,« je zapisal v svojih vtiših študijske poti hamburgerški prometni strokovnjak.

»Ker imajo ameriški avtomobilski motorji večjo kubaturo in torej tistih tek kot večina evropskih, je na tamkajšnjih cestah kljub gostejšemu prometu manj hrupa kot pri nas. Ne glede na to pa Američani odkrito povedo, da imajo mnogi avtomobilisti tudi pri njih glavo samo za — striženje las vsake tri tedne ...« A. Z.

Cigareta in naraščaj

Raziskave, ki so jih izvedli v ZDA, Veliki Britaniji in v skandinavskih deželah, so potrdile dosedanja domnevo o vzročni zvezi med cigareto in nedonošenkom. Statistika pove, da je med dojenčki, katerih matice so v mesecih pričakovanja kadile cigarete, približno dvakrat več prezgodaj rojenih otrok kot pa pri naraščaju nekadi.

UMETNI OTOK ZA NAFTO — Po nizozemskem uspehu se je razvnela pravcata dirka za nafto in zemeljski plin pod dnom Severnega morja. Silka kaže model, po katerem bodo Angleži zgradili umetni otok z vrtnalnim stolpom. Ploščad bo opirna na tri jeklene noge, zasidrane v morskem dnu, ali pa jo bodo nosili posebni splavi. Ogradje v obliki trikotnika s stranico kakih sto metrov bo na treh opornih (premer 3,5 m), ki bodo stali na 33 m dolgi, 20 m široki in 22 m visoki pontonih. Svedri za poskusne vrtnice bodo prodrli do globine 4.000 m, »plavaljoča« tovarna bo imela razen stanovanjskih prostorov s klimatičnimi napravami in ploščadi za helikopterje tudi vse potrebno za pridobivanje pitne vode ter štiri Dieslove motorje (vsak po 1500 konjskih moči).

COMBEJEVCI NA ZACELJU — Tuji dopisniki iz Konga vedo povedati, da so se redne čete centralne kongoske vlade v bojih precej slabo odrezale. Prodiranje proti Stanleyvillu in drugim uporniškim oporiščem so vodili beli najemniki, kot priča tudi naša slika. V tej zvezi je razumljiva pred dvema dnevnoma izražena Combejeva želja, da si v tujini najame še nekaj vojaških »strokovnjakov« za boj z uporniki. Foto: AP

CIVILNE ŽRTVE — Med Evropejci, ki so jih po desantu na Stanleyville prepeljali v Belgijo, je bilo tudi nekaj ljudi, ki so bili poškodovani v poslednjih neredih in obojestranskih represalijah. Gospa Boukaert, ki so jo na bruseljskem letališču sprejeli fotografi, je skupaj s sinom dobila od upornikov nekaj udarcev s kopitom. Foto: AP

PADALCI NA SAJGONSKIH ULICAH — »Umazana vojna« v Južnem Vietnamu se je preselila iz džungle v samo prestolnico Sajgon. Po umoru petnajstletnega budističnega učenca je sajgonska vlada poslala na ulice padalce, ki so se znova spopadli z množico na dan, ko so budisti privedli umorjenemu pogreb; pogrebni sprevod se je namreč pod vplivom napetega ozračja spremenil v nove protivladne demonstracije. Ta čas poročajo iz Južnega Vietnama o novih napadih Vietkonga, tokrat le 25 km oddaljenih od samega glavnega mesta. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

• Tvegana igra

Ko je prišel Combe na pariskni letališki Bourget, je izrazil tudi željo po francoskih vojaških strokovnjakih. Na večeršnjem sestanku s francoskim ministrom za kolonialno zadevo Tribouletom je prišlo do sporazuma glede tehnične in administrativne pomoči (na področju radija in televizije, rudnikov, kmetstva, zdravstva in administracije). V pogledu vojaškega sodelovanja je Francija zadržana, ker bi bila v nasprotju z načelom nemožnosti, ki ga Pariz postavlja.

Francoska pomoč Kongu se je začela pravzaprav že v začetku 1964. Včeraj je bilo potemtakem dokončano samo nadaljevanje te zadeve. — Sprejem Combeja pomeni, da želi biti de Gaulle vse afriški prisoten v največji afriški državi, kjer govori francosko. Četudi je pomoč tehnične narave, vidijo nekateri v tem promenečnem položaju, nekateri pa menijo, da sodi to v okvir vseh ostalih akcij. Elizejske palače nasproti državam v razvoju.

So pa tudi tisti, ki menijo, da se je spustil de Gaulle v zelo nevarno igro, ker je podcenjeval dvoje dejstev: prvič Afriko kot samostojnega in močnega činitelja in drugič moralno-politično nemožnost osebe, ki jo je sprejel na razgovore.

JOSKO PALAVRŠIČ

• Visoko odlikovanje

so po vojni ustvarjali ljudsko pravico in Slovenske poročevalce. Malokatero uredništvo se lahko sklicuje na tako bogato revolucionarno tradicijo, je dejal Jože Smole, zavedamo pa se, da nam ta tradicija nalaga še večje prizadevanje pri splošnem javnosti, ki je postala bolj politična in bolj socialistična. Na koncu je glavni urednik Dela prosil Miha Marinka, naj sponori predsedniku za sodbo tople zahtevalo novinarjev in grafikov časopisnega podjetja Delo za visoko odlikovanje.

••• Bonn

V zvezi z bonjskimi predlogi o znižanju cen žita so v Parizu povedali, da francoska vlada vidi v njih začetek popuščenja v zahodnonemških stališčih. Minister za informacije jih je ugodno ocenil, dejal pa je, da jih bo francoska vlada še proučila. »Ti predlogi pomenijo korak v dobri smeri, so pa še vedno daleč od tega, da bi se ujeli z našimi stališči kot tudi s stališči komisije EGS«.

V Rim je odpotoval neuradni minister za Bundeswehr von Hassel, na obisk k italijanskemu obrambnemu ministru Andreottiju, da bi se z njim pogovarjal o problemu multilateralne sodelovanja v oborožitvi. Nič gotovega ni, kaj lahko tu doseže.

Skoraj hkrati je odpotoval v Pariz podkancler Mendel. Pravijo sicer, da ni šel v Pariz kot uradni predstavnik zvezne vlade. Vendar pa se bo sestal s predsednikom

de Gaulle, verjetno se danes. Politični opazovalci v Bonnu celo menijo, da se utegne pogovarjati o morebitnem novem sestanku med francoskim predsednikom in kanclerjem Erhardom.

Bonskega zunanega ministra Schröderja, ki se je nedavno vrnil iz Washingtona, čakajo naporni obiski v triletju Rim—Pariz—London. Posobno košljive razgovore bo imel v Londonu, ki je zadnja etapa njegove »odiseje«. London namreč ni za ustanovitev multilateralne jedrske sil, zdej pa se je temu pridružil še problem britanske vojske na Renu. Bonjski krogi tolažijo, da Britanija recitira svoj kontingent na Renu, kot priček, da bi dobila večja finančna sredstva, ki so ji potrebna za stabilizacijo funta. Vsekakor pa Schröder ne bo zamudil priložnosti in bo za finančno pomoč zahteval koncesije Britanije glede multilateralne sil.

• Nat Tien

maro in drugimi visokimi funkcionarji Bele hiše o položaju v Južnem Vietnamu. Te razgovore, ocenjujejo v Washingtonu kot strateška razpravljanja. Taylor ni mogel povedati nič dobrega o političnem in vojaškem položaju v Južnem Vietnamu. Na znano, ali je vztrajal pri svojih predlogih, naj ZDA razpiše vojno na Severni Vietnam. Po splošnem mnenju se ZDA za zdaj ne mislijo spuščati v kaj takega. — Athenjski listi pišejo, da je nekolično zalego tudi opozorilo Moskve, razen tega pa svarijo pred nevarnostjo, da bi se ZDA, če bi razširile vojno, zapletle v spopad s Kitajsko.

••• Wilsonova

London državnega podsekretarja Georgea Balla, ki je obiskal tudi Bonn in Pariz. Ameriški diplomat se je razgovarjal s premierom Wilsonom, ministrom za gospodarstvo Brownom, zunanjim ministrom Walkerjem, obrambnim ministrom Healejem.

Toda, kar zadeva MLS, je v zadnjem času prišlo do zanimivih premikov. Predvsem velika komentatorjev ugotavlja, da je vprašanje MLS samo ob sebi napačno. Ni malo pomembno. Pomembno je le v toliko, kolikor izraža splošno krizo v zahodnem navoskem zavezništvu. Postalo je nekakšen kanalizator vseh težav, ki danes tarejo Zahod. Franci so se mu postavili odločno po robu. Skoraj prav tako odločno mu nasprotujejo Britanci, čeprav so prišli na dan z alternativnim predlogom. V Washingtonu so se — kakor vse kaže — naveličali teh dosežnih ugovorov in se sprijaznili z mislijo na korekturo prvotne zamisli o MLS, če bi se je London in Bonn sporazumela. Toda ta dva sta po prvem začetnem in rahlem upanju na sporazum po obisku britanskega zunanjega ministra v Bonnu prav tako daleč vsakež kot kadikoli prej in zahodnonemsko nezaupanje do Londona se je v tem pogledu še povečalo in je v zadnjih dneh.

Toda to še ni vse. Razočaranje je tako veliko, da je kancler Erhard baje že obupal nad sedanjim načrtom MLS. Če je torej res, ga je k temu gotovo naglasi spremenjeno vzbujanje v sami Ameriki, kjer na primer »New York Herald Tribune« piše, da vzpostavitev MLS ni tako zelo nujna zadeva. O njem je dovolj časa za razpravo celo do najmanjše nadobnosti. Ni nujno, da bi bile ZDA avtor tega načrta ali da bi čutil, da je njihov ugled ogrožen.

»Upravičen obup zaradi francoske megalomanske strati

tegie — piše »Life« — nam ne daje povoda, da bi na vrat na nos uresničili načrt, ki dejansko ni tako razumen in ki ga skoraj nihče v Evropi ne mara.« »Saturday Evening Post« pa vso zadevo primerja s sprejemom, ki so ga nihče ne udeležili.

Sproči takih glasov je razumljivo, da je Evropa postala še bolj nezaupljiva do MLS. Toda če je MLS v zatonu, še bolj silijo v osrednje vprašanja, ki so zares nujna in nevarna. Jugovzhodna Azija, predvsem Vietnam in Malezija, Afrika, v kateri je Konga spet postal nevarno žarišče, Združeni narodi, v katerih so zdaj za las trenutno odstranili frontalni spopad med ZSSR in ZDA zaradi plačevanja stroškov za vzdrževanje čel OZN, odnosi z Vzhodom, položaj Kitajske v svetu itd.

Wilson bo imel dovolj snovi za razgovore z Johnsonom. To bo njegova prva velika preizkušnja v svetu velike diplomacije. Nassau se ni pozabil in Britanci še vedno tehta med Ameriko in evropskim kontinentom.

BOZIDAR PAHOR

• Peron

bo moral pač ostati interniran v Braziliji, ker ne more drugam.

Kakor poroča Tanjug, je imela argentinska vlada danes izredno zasedanje. Vojake in politične sile so okrepili. Vlada se boji, da ne bi peronistično gibanje, ki ima okoli tri milijone pristavev, povzročilo nemire v deželi, in je na vseh argentinskih letališčih uvedla izredno stanje, da bi se spopad s Kitajsko.

Sosres Rodriguez je predlagal za predsednika letošnje zasedanja ganskoga diplomata Alex Quaisona Sacke-

ya. Njegov predlog je generalna skupščina sprejela in Quaison Sackey je prevzel svojo mesto za predsednika letošnje zasedanje. Zasedanje je odprl predsednik 18. zasedanja generalne skupščine, venezuelski delegat Carlos Sosa Rodriguez, ki se je v svojem govoru zavzel za nadaljno utrditev svetovne organizacije.

Generalni sekretar OZN U Thant je v svojem govoru sporočil, da so se delegati dogovorili začetni sporazum, na osnovi katerega med generalno skupščino in svetovnimi združenimi narodi, da je bil za predsednika najvišjega organa ZN izvoljen predstavnik črne Afrike.

Quaison Sackey je v priložnostnem govoru dejal, da ima svojo izvolitev za priznanje afriškemu kontinentu, posebno pa še Gani, kakor tudi milijonem Afričanom širom sveta.

Po govoru novoizvoljenega predsednika so izvolili komite za skreditive katerega člani so postali predstavniki Kambodže, Kostarike, Avstralije, ZDA, Gvatemale, Islandije, Madagaskarja, ZAR in Sovjetske zveze. Generalna skupščina je nato soglasno sprejela v diastvo svetovne organizacije Malto, Malavi in Zambijo. Združeni narodi imajo zdaj 115 članov.

Potem ko so sprejeli nove člane, je bila seja zaključena. Naslednja seja generalne skupščine bo jutri ob 16.30, ko se bo pričela generalna razprava.

• Indonezijske rakete

DZAKARTA, 2. dec. (Reuter). List »Suluh Indonesia« piše, da bo indonezijska vlada v prvem trimesečju prihodnjega leta že imela lastne rakete. Kot je izjavil načelnik za zveze indonezijske vojske, upravlja zdaj zadnje poskuse z raketami »zemlja-zemlja« in »zemlja-zrak«.

• Plenum SED o planu

BERLIN, 2. dec. (Tanjug). CK Enotne socialistične partije (SED) se je danes sestal v vzhodnem Berlinu, da bi obravnavala gospodarski načrt za prihodnje leto in ocenila izkušnje iz enoletnega izvajanja novega gospodarskega sistema v NDR, ki so ga vpleli v začetku leta. Zlasti gospodarski krogi z zanimanjem pričakujejo ocene in sklepe partije.

Iz včerajšnje druge izdaje

Generalna skupščina zaseda

Predsednik 19. zasedanja je predstavnik Gane

NEW YORK, 1. dec. (AFP, AP). — Sinoči ob 21.30 se je v New Yorku začelo 19. zasedanje generalne skupščine Združenih narodov. Za predsednika letošnjega zasedanja je bil izvoljen stalni predstavnik Gane v OZN Alex Quaison Sackey. Zasedanje je odprl predsednik 18. zasedanja generalne skupščine, venezuelski delegat Carlos Sosa Rodriguez, ki se je v svojem govoru zavzel za nadaljno utrditev svetovne organizacije.

Generalni sekretar OZN U Thant je v svojem govoru sporočil, da so se delegati dogovorili začetni sporazum, na osnovi katerega med generalno skupščino in svetovnimi združenimi narodi, da je bil za predsednika najvišjega organa ZN izvoljen predstavnik črne Afrike.

Quaison Sackey je v priložnostnem govoru dejal, da ima svojo izvolitev za priznanje afriškemu kontinentu, posebno pa še Gani, kakor tudi milijonem Afričanom širom sveta.

Po govoru novoizvoljenega predsednika so izvolili komite za skreditive katerega člani so postali predstavniki Kambodže, Kostarike, Avstralije, ZDA, Gvatemale, Islandije, Madagaskarja, ZAR in Sovjetske zveze. Generalna skupščina je nato soglasno sprejela v diastvo svetovne organizacije Malto, Malavi in Zambijo. Združeni narodi imajo zdaj 115 članov.

Potem ko so sprejeli nove člane, je bila seja zaključena. Naslednja seja generalne skupščine bo jutri ob 16.30, ko se bo pričela generalna razprava.

• Sudanski jug za federativno ureditev

Dogovor o pogajanjih med vlado in voditelji juga v tujini

KARTUM, 2. dec. (AFP). — Med gibanjem sudanskega juga (SANU) in časovno sudansko vlado je bil dosežen sporazum, da bodo skicirali konferenco voditeljev juga, ki so zdaj v tujini, in predstavnikov vlade. Konferenca bi se udeležili več opozalcev OZN. Organizacije afriške enotnosti in nekaterih afriških držav, tudi predstavnik ZAR.

V imenu SANU se je udeležil pogajanj med drugimi voditelji tega gibanja tudi bivši član sudanske skupščine Saturnino. Povedali so, da so z voditelji južnjakega gibanja Williamom Dengom, ki je zdaj v Zenevi, dogajali soglasje o tem, kako naj bi rešili problem sudanskega severa in sudanskega juga. Rešitev je po njihovem mnenju v federaciji, ki bi obsegala severni in južni del Sudana. Toda nedavne Dengove izjave se ne skladajo popolnoma z glediščem SANU. Voditelji gibanja menijo, da je treba rešitev poiskati le v federalni državi, kar je le tako mogoče, če zadovoljivo uredi odnose med severnim in južnim Sudanom.

Za zdaj se še ne ve, kje bo konferenca predstavnikov SANU in vladnih delegatov. Končni sklep bodo sprejeli, ko se bo vrnil v Kartum notranji minister in predstavnik južne fronte v časni vladi Mborto. Ta je zdaj na obisku v nekaterih sudanskih centralnih pokrajinah.

Nad 250 političnih beguncev s juga se je odzvalo pozivu vlade in se vrnilo v Sudan.

• Sato sledi Ikedi

Razložil je program nove japonske vlade

TOKIO, 2. dec. (Tanjug). Nova japonska vlada premiera Sata v svojem prvem programu, ki ga je objavila pred parlamentom, ni začrtala nobene nove smerice za delo nove vlade. Vsi komentatorji se strinjajo v oceni, da premier Sato, zunanji minister Sina in finančni minister Tanaka v sedanjih govorih v parlamentu niso povedali nič novega.

Prvi govor premiera Sata so pričakovali s posebno pozornostjo. Pričakovali so ga namreč kot »močnega človeka«, ki bo vodil japonsko vlado. Sato je v svojem govoru razložil program nove vlade. Omenil je, da bo japonska vlada v prihodnjem letu razložila svoj program. Sato je tudi razložil, da bo japonska vlada v prihodnjem letu razložila svoj program. Sato je tudi razložil, da bo japonska vlada v prihodnjem letu razložila svoj program.

Med 92 točkami dnevnega reda so številni važni problemi, med katerimi imajo prednost predlogi konference OZN o trgovini in razvoju, problemi v zvezi z razorožitvijo, kolonialna vprašanja, kodifikacija načel politike koeksistence in socialni problemi. Posebej gre tudi za kitajsko zastopstvo v OZN.

Neposredno pred otvoritvijo 19. zasedanja Generalne skupščine so v OZN sprejeli sporazum o glasovanju oziroma, kot ga tu označujejo, »amortizatorji za glasovanje, ki bo verjetno veljal ne le v splošni debati — kakor določa sporazum — ampak kar do konca leta. O tistih problemih, ki čakajo na rešitev v tem letu, bi sklepali na medsebojnih posvetovanjih pred seji Generalne skupščine, vtem ko bi sklepe na sejah sprejemali z aplaudiranjem, se pravi, predsednik zasedanja bi samo vprašal, ali kdo predlogu nasprotuje. Na enak način bi izvolili člane Varnostnega sveta in ekonomsko-socialnega sveta ter sklepali o pooblaštilih generalnemu sekretarju OZN za izdatke v prihodnjem proračunskem letu.

Vse to potrjuje, da je OZN zabredla v globoko ustavno-financiarno krizo in v hude težave. Zato ima U Thant veliko zaslugo, da so dosegli vsaj minimalni sporazum, ki je omogočil začetek zasedanja in delo Generalne skupščine za prihodnjih nekaj tednov.

• Tifus v Stanleyvillu

LEOPOLDVILLE, 2. dec. — Po vestih tujih agencij iz Stanleyville je v mestu izbruhnila epidemija tifusa. Koliko ljudi je zbolelo, ni znano, ker v mestu ni organizirane zdravstvene službe in zaradi trenutnih razmer tudi ni nobenih sanitarnih pogojev za uspešnejše zatiranje epidemije. S Stanleyvillskih ulic se vedno niso odstranili mnogih trupel. Guvernije sile se nadalje močno napadajo stanleyvillsko letališče in so spet prevzele nadzorstvo nad levim bregom reke Kongo.

• Peking napada sovjetsko vodstvo

PEKING, 2. dec. (Tanjug). Pekinški tisk je danes — prvič po odstopu Hruščova — neposredno napadel sovjetske voditelje in jih obtožil, da nadaljujejo kapitalistično in razbojniško politiko. V tem smislu je govoril kitajski predstavnik na sestanku iz vršnega odbora mednarodne zveze študentov v Pragi. Pekinški listi so dali velik podatek njegovemu govoru.

• Napad na kamboške vasi

PNOM PENH, 2. decembra (AFP). Kambojski funkcionarji pravijo, da je bil v ponedeljek spet incident na kambojsko-vietnamski meji. Vojaki južnovietnamske gardije iz Tan Ana so streljali s avtomatskim orožjem in metali min na okoli 200 m od demarkacijske črte oddaljeno kambojsko poseljanje. Hudo ranjena sta bila dva Kambožana.

Zadnje vesti

Ameriška letala napadla DR Vietnam

HANOJ, 2. dec. (TASS). DR Vietnam je danes odločilno protestiral proti novemu napadu ameriških letal na naselja v severnem delu demilitarizirane cone. Sprva so o tem pravili, da je 12 ameriških letal včeraj pol ure napadalo in obstrlevalo.

Kongres medarabske federacije dela končan

Kongres Medarabske federacije dela je v Port Saidu sprejel vrsto resolucij, med njimi tudi poziv za enotnost delavskega gibanja v arabskem svetu. Kot znano, se Arabiska federacija dela ne pridružila nobeni svetovni sindikalni centrali, zlasti pa se zoperstavlja dejavnosti Mednarodne federacije svobodnih sindikatov.

Grški vojski s Cipra?

NIKOZIJA, 2. dec. (AFP). — Po vestih iz diplomatskih virov se zdaj Ciper in Grčija dogovarjata o reparaciji okoli 10.000 grških vojakov, ki so jih bili poslani na otok med decembrsko krizo — zato da ne bi dali Turčiji argumenta proti grško-ciprski. Mu stališča na zasedanju OZN. Grčija ni nikoli uradno priznala, da bi imela na Cipru toliko svojih vojakov. Toda grški zunanji minister je nedavno tega izjavil, da so grški vojski »decentralizirani« in odšli na otok. Ciper tedaj še ni imel regularne vojske, zdej pa jo ima (šteje okoli 20.000 vojakov).

Po določbah sporazuma o zvezi imata Turčija in Grčija pravico, da imata na Cipru samo prva 650, druga pa 950 vojakov.

Pa še to

CIMPREF MED AMATERJE — Neki član beogradskega opernega zbora, se pravi profesionalni pevec, komaj čaka, da gre med amaterje. Fravijo namreč, da vsakokrat »okrepi« zbor Kulturno umetniškega društva »Branko Krstanić«, ki ob dvajsetih prebije tudi tri mesece v domovini. (»Branko Krstanić« odhaja za potrebi mesec na turnejo po Ameriki. Omenjenega opernega pevca so pri tem vzeli v postev.)

Telegrami

ARABSKI SKUPNI TRG — KAIRO. Predsedničnim se je tu začelo zasedanje, gospodarskega sveta arabskih dežel. Generalni sekretar Arabske lige Hasuna je dejal, da je uresničitev gospodarske enotnosti arabskih dežel eden izmed najpomembnejših ciljev arabskega sveta.

BOLGARSKO-KITAJSKO SODELOVANJE — PEKING. Predvčeršnjem se je tu zaključilo osmo zasedanje bolgarsko-kitajske komisije za znanstveno in tehnično sodelovanje. Ob koncu so podpisali protokol o sodelovanju v kmetijstvu ter v kemijski in strojni industriji.

POGAJANJA NA MADZARSKO — KAIRO. Tu so uradno sporočili, da se bodo v soboto začeli v Kairu razgovori o gospodarskih in trgovinskih odnosih med ZAR in Madžarsko. Pogajali se bodo tudi o sklenitvi sporazuma o blagovni menjavi za prihodnje leto.

ARMSTRONG NI DOBIL VIZUMA — JOHANNESBURG. Vlada Južnoafriške republike je odklonila vhodni vizum znanemu amerišku torentuatu Louisu Armstrongu. Čeprav niso povedali razlogov, zakaj je vlada odklonila vizum, domnevajo, da je bil to storjeno zaradi tega, ker je Armstrong črnek.

CALEF UMRL — RIM. Tu je v 45. letu starosti umrl ugledni italijanski publicist in direktor tednika, glasila levega centra, »Il Punto« Vittorio Calef. Calef je bil ena izmed najbolj znanih osebnosti v rimskih političnih in novinarskih krogih.

MILENTIJE POPOVIC PRI MOLETOU — PARIZ. Generalni sekretar SZDLJ Milentije Popović se je v Parizu sestal z generalnim sekretarjem francoske socialistične stranke Moletoom ter se z njim pogovarjal o peredih mednarodnih vprašanjih.

ARETACIJE NA TAJSKEM — BANGKOK. Podpredsednik tajske vlade in notranji minister general Chaturathien je sporočil, da so prijeli pet oficirjev tajske vojske, češ da so v vojski sejali razdor ter skušali povzročiti neredne v deželi.

UMRL SOBOLJEV — MOSKVA. V sovjetskem glavnem mestu so sporočili, da je po hudi bolezni v 62. letu starosti umrl namestnik sovjetskega zunanjega ministra Arkadij Sobolev. V diplomatski službi je bil od leta 1939, od leta 1945 do leta 1949 pa je bil namestnik generalnega sekretarja OZN.

DISCIPLINIRANI POSTOPEK ZOPER JAGUSCHA — BONN. Pravosodni minister ZRN je sprožil disciplinski postopek zoper bivšega predsednika sodnega senata v Karlsruhe Jaguscha. Odozlejujo ga, da je dajal netočne podatke o svojem članstvu v nacistični stranki, celotna afera pa je nastala potem, ko je v reviji »Der Spiegel« objavil dva članka, v katerih je napadel zahodnonemško sodstvo.

Pa še to

CIMPREF MED AMATERJE — Neki član beogradskega opernega zbora, se pravi profesionalni pevec, komaj čaka, da gre med amaterje. Fravijo namreč, da vsakokrat »okrepi« zbor Kulturno umetniškega društva »Branko Krstanić«, ki ob dvajsetih prebije tudi tri mesece v domovini. (»Branko Krstanić« odhaja za potrebi mesec na turnejo po Ameriki. Omenjenega opernega pevca so pri tem vzeli v postev.)

Vreme 2. XII. 1964

Temperature			Proгноза	
	07	13	VREMENSKA SLIKA	
Ljubljana	2	2	Področje nizkega zračnega pritiska v Sredozemlju se postopoma premika proti vzhodu. Gre za visokega zračnega pritiska se nad srednjo Evropo kropi in žiri nad Balkanom. Ob severovzhodnih vetrovih doletita k nam hladnejši zrak.	
Planica	-3	0		
Brnik	1	1		
Maribor	1	1		
Slovenjgradec	-2	0		
Novo mesto	0	1		
Koper	6	7		
Kranj	-1	-1		
Reka	7	7		
Ptuj	7	7		
Spit	7	11		
Dubrovnik	11	11		
Zagreb	1	3		
Beograd	4	7	Oblačno, ponekod in čez dan sprva vrne se manjše padavine, v notranosti Slovenije kot sneg. V Primorju čez dan delne razjasnitve. Na Primorju burja. Temperature okoli 10°C. V Primorju od 8 do 8 stopinj C.	
Sarajevo	0	5		
Skopje	2	1		
Titoograd	8	10		
Celovec	0	1		
Gradec	1	1		
Dunaj	2	3		
Milano	2	4		
Genova	5	—		
Zürich	-1	1		
München	-1	0		
Berlin	-4	—		

KOPER: CESTNI IN POMORSKI PROMET HKRATI.

Foto: F. Mele

Zakaj tako?

Mladi delavci odhajajo v tujino

Med sezonskimi delavci, ki iščejo sezonsko zaposlitev za krajši ali daljši čas v tujini, je čedalje več mladih Prekmurcev, ki ne najdejo dela ali se nečejo zaposeliti doma. Po evidenci se je letos samo v soseski občini prijavilo 118 mladih kandidatov za zaposlitev ali uk. Precej izmed njih je sicer zavrnilo ponujeno delo s tako ali drugačno motivacijo, številni interesi pa se zaradi nedokazane osebnosti niso mogli vključiti v delovne organizacije med tujince.

Gre predvsem za mladino s končanim 6. razredom osemletke, vendar je kazno, da bi si tudi ta mladina z dopolnilnim šolanjem lahko zagotovila pogoje za uk in tako zadovoljila predpisu in zahtevam iz osnovnošolske izobrazbe. Umestnost te zahteve je toliko večja, ker je stanje v nekaterih obrtnih strokah zaradi premalo pripravljenosti učencev zelo kritično.

Običajno pa številni mladi tujci sploh ne vedo, čemu doma, ker zaradi oddaljenosti občinskega središča ne najdejo tihoda za redno zaposlitev, grabenih podjetij, ki imajo gradbišča tudi drugod, pa se izogibajo, ker je delo naporno, zaposlitev pa zmanjšano sezonsko. Znamo je, da gradbeno podjetje v Pomurju množično odpusca delavce ob koncu vsake gradbene sezone, po nedavnih ukrepih o novih merilih investiranja pa se je stanje še bolj zaostri.

Ni čudnega torej, da je odšlo samo letos iz soseske občine blizu 800 mladih delavcev in delavk v starosti od 18. do 25. let, torej v dobi, ko so psihično in fizično zmogljivosti človeka na visoki ravni. Največ mladih ljudi se zaposluje v Avstriji, kjer njihovi osebni dohodki nikakor ne odražajo napornega dela na takih delovnih mestih, ki se jih domačini ogibajo.

Tako množično odhajanje mladih delavcev upravičeno vznemirja, saj niso redki primeri, da podjetja v Pomurju pogrešajo mlade moči, vendar jih zaradi slabih prometnih zvez in pomanjkanja stanovanj ne morejo sprejeti na delo.

B. B.

Izsiljeval je prednost

LJUBLJANA, 2. decembra. Danes ob 7.35 je na križišču Bavarski dvor v Ljubljani trčil avtobus TAM 3509, voznik Franc Kotnik, v osebni avtomobil fiat 750, ki ga je vozil Drago Turk. Voznik osebnega avtomobila je prišel po Prešernovi cesti, zaviral v križišču levo na Titovo cesto in tako izsiljeval prednost pred avtobusom, ki je vozil po Prešernovi cesti naravnost v nasprotni smeri. Voznika osebnega avtomobila, ki se je pri nesreči hudo ranil, so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Na obeh vozilih je 400.000 dinarjev škode.

Prekratka varnostna razdalja

VARNIKA, 2. decembra. Na cesti prvega reda na Vrhniki se je danes ob 11.50 osebni avtomobil znamke Volkswagen, ki ga je vozil Volkmar Jogač, zletel v osebni avtomobil znamke DKW, voznik Ivan Zupan. Slednji je vozil iz Logatca proti Ljubljani in zaradi ovire na cesti nenadoma ustavil. Jogač, ki je vozil za njim v prekratki varnostni razdalji, ni mogel pravočasno ustaviti, ter je tako prišlo do trčenja. Na obeh vozilih je za 300 tisoč dinarjev škode.

Mizarska delavnica TREBNJE
na Dolenjskem
razpisuje delovna mesta
VEČ KVALIFICIRANIH MIZARJEV. 11454

K članku »Brezbržnost ob katastrofi«

V zvezi s prispevkom, objavljenim 19. nov. letos v našem časniku pod naslovom »Brezbržnost ob katastrofi« nam je podjetje Contal v Ljubljani, Beethovnova 11, poslalo naslednje besedilo:

V nedeljo ponoči dne 25. oktobra je voda vdrila v priročno skladišče naše celjske poslovalnice. Že med 6. in 7. uro zjutraj istega dne se je zbral domala ves kolektiv in so prodajalci, poslovojniki in uslužbenci predstavništva brez vsake najnujnejše opreme takoj pričeli reševati poplavljenega blaga iz približno 1 meter visoke vode, pri čemer so izpostavljali nevarnosti lastno zdravje. Gasilcev ni bilo mogoče dobiti, ker so na vse številne pozive odgovarjali, da imajo važnejše naloge in da morajo pomagati industriji. Kljub temu je iz izredno poštvalnostjo uspešno rešiti v teku tega dopoldneva vse blago iz skladišča, razen najtežjih predmetov. Gasilci so nato prišli šele na

slednjega dne, t. j. v ponedeljek zvečer, in izprali vodo. Javna razprodaja poškodovanih predmetov se je opravila na zahtevo zavarovalnice, da se odkloni nova večja škoda, kajti škoda na zmoe-nih aparatih je narasla, čeprav so bili rešeni iz vode. Poplavljeni so bili tudi namreč razni občutljivi električni aparati, ki jih vlaga lahko popolnoma uniči.

Prav tako lahko javnost zavade trditve, da so bili med normalnimi potrošnimi predmeti, postavljeni v prodajo tudi poplavljeni. V resnici so bile v prodaji le tri ročne mesoreznice, ki niso bile nič poškodovane, pa so to po izjavi prizadetih po pomoti, kajti s tem se ne bi mogli nihče okoristiti, niti ne bi bili nihče oškodovani. Vsi drugi

poškodovani predmeti pa so bili takoj oddvojeni in jih sploh ni bilo v prodajalni. Druge nepravilnosti, ki jih navaja naša informacija, še niso dokazane, vsekakor pa so delo posameznikov in njih celjski kolektiv našega podjetja obsoja enako kot naša javnost sploh. Ni pa pravice in konkretno zaradi eksc-sos posameznikov, ki pa so predmet kazenskih poizvedb, spravljati v slabo luč ves kolektiv, ki je ob poplavi pokazal vzorno poštvalnost in poštenost.

Zaradi takega nepreverjenega pisanja so delavci naše celjske poslovalnice močno prizadeti ne samo materialno, ker je padel obisk kupcev in zato tudi promet, pač pa tudi moralno, ko so dobili namesto pohvale in priznanja za svoje poštvalno delo nezaluzene in težke očitek.

UPRAVNI ODBOR CONTALA,
CONTINENTAL EXPORT,
LJUBLJANA

Iz popotne beleznice

Reko moraš dobro poznati!

PREZRENJE, konec novembra. — Samo dve hiši te gorenske vasice stojita ob pravi cesti. Naslonjeni sta v breg tik nad asfaltno nitjo, ki je pred leti Kropo približala Podnartu. In svetu. Druge prezrenjske domačije so zbrane zgoraj na ravniki. Tja je iz doline splej-ljen le boljši kolovoz. Po njem se redkokdaj podaja navzgor kak avtomobil, še redkeje avtobus ali tovornjak. Kolovoz je ozek, izpran in ves v ključih.

Zdaj pa se nihče več ne peje spodaj po asfaltirani cesti mimo listih dveh samotnih prezrenjskih hišic. Zdaj vsi, avtomobili in tovornjaki, plezajo po kolovozu čez ravniki. Spodaj po cesti se ne morejo peljati. Nit asfalta je pretrgana! Na eni strani pobočje, na drugi reka. Med obema, kjer je bila cesta in prostor za njo, pa zija luknja. V hjej bni buldožer. Nad njim se nekaj buldožer. Urtajejo os-novo za nov nasip. Kar težko verjamem, da je tako mirna rečica, kakor je ta podjelovska Lipnica, spod-nesia in odnesla tolikšen kos ceste in se krheli hriba zraven.

Iz majhne, rumene hišice stopi stara ženska: — Ste videli? Čez noč jo je odgriznil. Zadnje nedelje v oktobru je bilo. Kar planila je, ta Lipnica, iz struge in naravnost sem. To je potuh-njena voda.

Finžgarjeva mama ni nikoli tako zapostavljena, da ni mogla radovednemu pot-potniku, ki mu je luknja za-pri-la pot, povedati vse od začelka do konca. Kako je bilo z reko in kako si ceto.

Tako sem se ustrašila, ko se je baža zamajala, da mi je kar sapo vzele. Planila sem ven. Delala sem si, da je voda gotovo že spodjedla moje temelje... Pa jih ni! Tam spodaj, poglejte, kjer je sedaj ta buldožer, je stal prej drog za elektriko. Ko ga je voda spodkopavala, se je žica napolnila in s tako silo vlekla za moj zid, da je ta na več mestih podil.

Na drugi strani luknje stoji na robu ceste mladenec v premajni cepici s ščitni-kom in nadzoruje ter vodi delo enega buldožerja in štiri-h, petih koparcev.

V šestih dneh bo cesta napravana, se smeji, kakor da je tako delo res le šala. Zraven se ustavi prieten kmet, ki je svoje kolo kar na rami pretovoril po razli-tem pobočju. Nasmeje se v brke in ne more, da ne bi upodčital fantovih besed:

— Če bo vreme, dečko moj. Vreme v teh dneh pa nikoli predobro ne kaže... Prej bi morali!

— Kako prej? se upre fant, ko pa je bila še voda spodaj! Morali so jo prej za-jeziti.

Reka je sedaj ukročena. Njena matica je z močno jezo odgrinjena v prejšnjo smer.

— Tako počasi so postavljali to jezo, pripoveduje

Finžgarjeva mama, da sem hotela že iti na pomoč. Tri-krat udarilo, prinesejo štiri kamne, potem pa četr ure nič. Počivalo revčič. Pa sami mladi fantje! Le kaj neki jih je tista yudenac skupnost dobila v dar? Kriz božji je s takimi delavci.

— Cesto je moralo odnesti, se razvame ženska. Premalo so jo podprli. Pred leti, ko so jo mazali z asfaltno, sem jim govorila, naj raje podk-dajo s kamenjem, kakor pa da silijo navzgor in mi od-režejo vrtičke. Komaj sem jih prepričala, da so mi vrt pustili, a za podzidavo pa me niso ubogali. »Ne skrbite, mamica,« so mi govorili, »saj sami vedo, kaj in kako de-lamo.« Bili so usajeni, ker sem tudi jaz hotela kaj ve-deti. »Vsaka čast vaši pa-meti,« sem jim potn rekla, »in vsako spoštovanje vašim mašinam, a reke ne pozna nihče tako dobro, kakor prav jaz. Pod mojo hišo teče. Pred nosom mi je.« Priklimali so in na koncu rekli, da ni de-narja, da je predrago postavljati zid in podporo. No, se-daj pa imajo hudiča. Sedaj bo šele drago! Ne zastopim se v te reči, a roko, dam v o-genj, da bo tole popravil-je veljalo precej milijon-čkov več, kakor bi prej tista podpora!

In niti! Da je spodkopalo cesto, jo odneslo in da je Kropa je več kakor mesec dni brez prave zveze s svet-om, je seveda kriva samo reka. Potuhnjena, nesramna, hlinavska Lipnica. In to je vse... Denar? Milijoni za popravilo? To gre vse pod: elementarne nezdore. Samo to.

DRAGO KRALJ

Brežice: zaradi povodnji za 850 milijonov dinarjev škode

Poplava je našla prebivalce dokaj nepriljubljene

Največ škode je na vodnih in prometnih objektih. Nujno je treba misliti na gradnjo nasipov ob rekah, predvsem ob Savi. Ena sama poplava povzroči več škode, kot bi veljala zaščitna dela ob vodah.

Na skupni seji obeh zborov občinskih skupščin, ki je bila minuli teden, je komisija za ocenjevanje škode zaradi povodnji poročala, da je skup-ne škode za več kot 846 milijonov dinarjev. Pri tem ni so-vsteti stroški pri reševanju in zmanjšanju proizvod-nje, kot tudi posledice vode na zdravje ljudi. Največ ško-de je na vodnih objektih (na-sipih, kanalih ipd.), in sicer za več kot pol milijarde di-narjev. Na oseh 4. reda je škoda ocenjena na 67 milio-nov dinarjev. Ostalo odpade na škodo na družbenem in zasebnem imetju. Za ublaži-tve posledice poplave so do-slej ukrenili, da bo občinska skupščina odpisala davke za ta območja v višini nad 20 milijonov dinarjev. Prizadei imajo tudi možnost najeti

posojila pod ugodnimi pogo-ji. Škoda na družbenih objek-tih bo delno, predvidevajo, kri-ja z zavarovalnico, nekaj pa s posojili.

Odborniki so v razpravi posebej poudarili, da je po-plava naša prebivalce dokaj nepriljubljena. To se ne bi smelo več zgoditi. Predvsem je treba nabaviti več plovnih naprav za primer poplave in storiti druge ukrepe, da bi ob morebitni povodnji uspeš-no pomagali pri reševanju ljudi in imetja. Na seji so zato izvolili 15-članski stalni štab za preprečevanje ele-mentarnih nezdor, ki bo tudi izdelal predloge, kaj nap-raviti, da jih v bodoče taka ali drugačna nezdora ne bi na-sila nepriljubila.

P. ROMANČIČ

FINŽGARJEVA MAMA: »Reke ne pozna nihče tako dobro kakor prav jaz. Pod mojo hišo teče. Pod nosom mi je...«

Foto: D. Kralj

V Trebnjem nenehne težave kmetijstva

Pogosto letijo očitki na kmetijsko zadrugo, češ da dela večje in manjše napake

Preobrazbo kmetijstva v trebanjski občini spremljajo nenehne težave, katerih vzroki so čisto izven vpliva kmetijske zadruge in komunne. Med poglavitnimi so največkrat neuskladenost cene kmetijskih proizvodov in neutrujeni kooperacijski odnosi.

Skoraj ni seje občinske skupščine Trebnje, na kateri ne bi našli tla ali oni pro-blem kmetijstva. Cesto leto očitki na kmetijsko zadrugo, češ da dela take in drugačne napake. Zlasti je odbornike vznemirila vest, da ima kme-

tijška zadruga Trebnje s ko-operacijami in odkupi izgube. Za sejo obeh zborov 26. novembra so zato pripra-vili posebno poročilo o od-kupih in kooperacijskih po-cih kmetijske zadruge, o ka-terem se je razvila živa raz-prava. Ta, z med ostalimi po-kazala, da ni vseh vzrokov za težave metati samo na kmetijsko zadrugo, čeprav bi se tudi v njenem poslovanju dalo še kaj izboljšati. Vzroki so tudi izven nje, med ostalimi tudi pri kooperantih.

Proizvodni obrat kmetijske zadruge »Odkupi-kooperacije« je imel v treh trimesečjih letošnjega leta skupno 487 milijonov din. prometa. Stroški v višini 59 milijonov dinar-jev so sorazmerno visoki, če

pa gledamo maržo pri odku-pih in prodaji reprodukti-skega materiala, ki je znaša-la 14,25 odstotkov, vidimo, da je ta znatno nižja kot na primer v trgovski stroki. Pri od-kupih pa ima zadruga le 9,75 odstotkov marže. Ob takem obračunu poslovanja v de-vetih mesecih izkazuje obrat ne-kaj manj kot milijon dinar-jev izgube.

Zadružniki nikakor ne morejo razumeti, zakaj izguba v tem obratu. Trdijo, da so stroški odkupa previsoki. V protitež temu je lahko po-staviti trditve, da je večji vzrok premajhen odkup. Na to pa vplivajo tudi najrazlič-nejši zunanji faktori. Zadruga ne uspe priti do čvrstih kooperacijskih pogodb, ker so zadružniki spričo stalnih nihanj cen nezaupljivi do ta-kih oblik pogodb oziroma se nočejo vezati. Pogoviten trž-ni presežek iz kmetijstva sta krompir in živina. Tržni pre-sežek krompirja v občini je blizu 500 vagonov. Če bi zadruga uspela skleniti čvrste pogodbe s pridelovalci že spomadi, bi lahko planirala tudi prodajo pravčasno. V jeseni, ko se prične odkup, se pojavijo eno podjetje ali posamezniki, ki odkupijo manjše količine krompirja po nesorazmerno visokih cenah. S tem je ves odkupni sistem porušen in zadružniki iščejo kupca mimo zadruge, samo če plača nekaj več, ali pa imajo take cene za dnevne in vztrajajo pri njih, ne gle-da na cene, ki jih s prodajo večjih količin lahko doseže zadruga. Ni veliko drugače tudi pri prometu z živino. Po drugi strani je zadruga dolž-na odkupiti vse presežke, če jih ne nihče drugi, dolžna je prevzemati zemljo, ki se vrsto let ne bo rentabilna, mora imeti tudi v oddaljenih krajih posvalnice z repro-dukcijskim materialom za-ri oskrbovanja zadružnikov in podobno.

Odborniki so predlagali, da bi eno sejo skupščine nane-mili samo kmetijski proble-matik, na njej pa vsestran-sko osvetlili vse težave tako družbenega kot zasebnega kmetijstva, nakazali perspek-tivo in hkrati opozorili tudi na znanje objektivne vzroke anemnih težav v kmetijstvu.

P. ROMANČIČ

Novi dosežki na področju FINE MEHANIKE IN OPTIKE

Razvoj optične industrije je potekal v povojnem obdobju vzporedno s splošno gospodarskimi dosežki na področju industrije. Precizna mehanika z optično industrijo je bila dostopna izključno državam z razvito industrijo, ki so imele monopol v plasmaju optičnih instrumentov na našem tržišču.

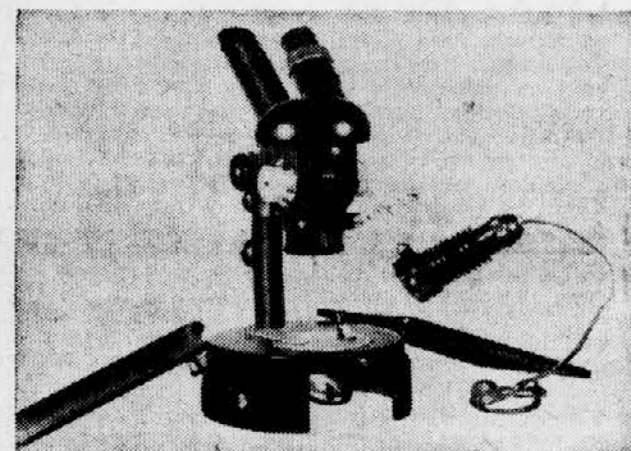

Emancipacija in kompletnost razvoja domače industrije, oprema laboratorijev, inštitutov, visokih šol je sprožila zahtevo nujnega in pospešnega razvoja lastne proizvodnje preciznih optičnih instrumentov.

Izvajanje teh nalog je osredotočeno v proizvodnem programu podjetja precizne mehanike in optike »Zraka« — Sarajevo.

Zaradi kompleksnega razvoja in osvajanja najmodernejših tehnično-tehnoloških postopkov na področju proizvodnje optičnih instrumentov, je podjetje »Zraka« prevzelo licenčno tehnično sodelovanje s prizanim svetovnim proizvajalcem »Poljski optični zavodi« iz Varšave. To sodelovanje ustvarja nove perspektive v naporih za dosežke najeminentnejših proizvajalcev optičnih instrumentov na svetu za razširitev plasmaja na domačem in še posebej na svetovnem tržišču.

Proizvodni program podjetja je usmerjen v dve osnovni smeri: Proizvodnja artiklov za merjenje in kontrolo za področje industrije in skupino artiklov za laboratorijsko znanstvena raziskovanja in demonstracije na področju medicine, biologije, bakteriologije, zoologije, dermatologije, botanike, histologije, veterine itd. S področja instrumentov, ki so namenjeni industriji, izdeluje podjetje naslednje artikole:

- veliki in mali delovni mikroskop
- profil projektor
- interferometer
- interferenčni polarizacijski mikroskop
- brnel mikroskop
- ročni spektroskop
- optični kvadrant
- optični oglomer
- lupa za kontrolo spiralnih svetrov in ostalo

V sklopu laboratorijskih instrumentov so naslednji izdelki:

- biološki monokularni in binokularni mikroskop
- laboratorijski monokularni in binokularni mikroskop
- stereoskopski mikroskop
- monokularni šolski mikroskop
- potovalni laboratorijski mikroskop
- mikroprojektor
- mikroskopska svetilka
- lanameter
- trihinoskop
- mikroskopski dodatki:

za fino merjenje, za mikrofotografijo, za projiciranje, za risanje okular mikroskopa dvojni, kontrastfaza naprava, mikroskopski dodatek, polarizacijski in ostalo. Poleg navedenih instrumentov izdeluje podjetje serijsko: ročne daljnogleda 6 x 30, 7 x 50 in 8 x 30, lovske daljnogleda 4 x 28 in 6 x 42, strelske daljnogleda 50 x 65, dvojne in pravokotne prizme, padomere.

V osvajanju serijske proizvodnje so zastopani: izvidniški panoramski daljnogled 22 x 65, strojni in centralni mikroskopi, novi tipi frontofotometri in ročnih refraktometrov.

Podjetje »Zraka« je v okviru propagandno - komercialnih akcij stalno sodelovalo na zagrebških sejamskih prireditvah, kjer je prikazovalo dosežene uspehe.

Na minulem jesenskem velesejmi je podjetje prvič nastopilo s kompletnim proizvodnim programom s področja sodelovanja s tvrdko »PZO« — Varšava in doseglo pomembne komercialne uspehe.

Uspeh je zasnovan na vsebinsko kompletnem asortimentu instrumentov s področja metrologije, medicine in instrumentov za opremo laboratorijev ter znanstveno-šolskih kabinetov, na promptnih rokih dobave, konkretnih cenah, edinstvenih jamstvenih rokih, zagotovljenih strokovnih servisnih službah in rezervnih delih.

P. ROMANČIČ

VČERAJ SO ODPRLI »SMREKARJEV HRAM« — Ali ne bi kazalo v Ljubljani odpreti še več takih gostišč? Foto: Busić

Zakaj tako?

Mladi delavci odhajajo v tujino

Med sezonskimi delavci, ki iščejo sezonsko zaposlitev za krajši ali daljši čas v tujini, je čedalje več mladih. Prekmurci, ki ne najdejo dela ali se nečejo zaposliti doma. Po evidenci se je letos samo v sobotni občini prijavilo 118 mladih kandidatur za zaposlitev ali uk. Precej izmed njih je sicer zavrnjeno ponudeno delo s tako ali drugačnimi motivacijami, številni interesi za uk v gospodarstvu se zaradi nedokazane osebnosti niso mogli vključiti v delovne organizacije med valence.

Gre predvsem za mladino s končanim 6. razredom osemletke, vendar je kazno, da bi si tudi ta mladina z dopolnilnim šolanjem lahko zagotovila pogoje za uk in tako zahtevala predpisu in zahtevni osnovnošolski izobrazbi. Umestnost te zahteve je toliko večja, ker je stanje v nekaterih obrtnih strokah zaradi premalo prijavljenih učencev zelo kritično.

Obično pa številni mladi učenci sploh ne uspejo aiti doma, kar zaradi oddaljenosti občinskega središča ne najdejo izhoda za redno zaposlitev, gradbeni podjetji, ki imajo gradbišča tudi drugod, pa se izogibajo, ker je aiti naporno, zaposlitev pa zmanjša sezonska. Znano je, da gradbeni podjetja v Pomurju množično odpustajo delavce ob koncu vsake gradbene sezone, po nedavnih ukrepih o novih merilih investiranja pa se je stanje še bolj zaostrojilo.

Nie čudnega torej, da je ošlo samo letos iz soboške občine blizu 800 mladih, delavcev in delavk v starosti od 18. do 25. leta, torej v dobi, ko so psihično in fizično sposobni človeka na visko. Največ mladih ljudi se zaposluje v Avstriji, kjer njihovi osebnim dohodkom nikakor ne ustrejajo potrebni delovni pogoji na takih delovnih mestih, ki se jih domačini ogibajo.

Tako množično odhajanje mladih delavcev upravičeno vzbuja, saj niso redki primeri, da podjetja v Pomurju pogrešajo mlade moči, vendar jih zaradi slabih prometnih zvez in pomanjkanja stanovanj ne morejo sprejeti na delo.

B. B.

Mizarstvo delavnica TREBNE
na Dolenjskem
razpisuje delovna mesta
VEŠ KVALIFICIRAN
MIZARJEV. 11454

K članku »Brezbriznost ob katastrofi«

V zvezi s prispevkom, objavljenim 19. nov. letos v našem časniku pod naslovom »Brezbriznost ob katastrofi« nam je podjetje Contal v Ljubljani, Beethovnova 11, poslalo naslednje besedilo:

V nedeljo podoči dne 25. oktobra je vodo vdrla v priročno skladišče naše celjske poslovalnice. Z med 6. in 7. uro jutrajšega dne se je zbral domala več kolektiv in so prodajalci, poslovođa in uslužbenci predstavništva brez vsake najnujnejše opreme takoj pričeli reševati poplavljenost blaga iz približno 1 meter visoke vode, pri čemer so izpostavljali nevarnost lastno zdravje. Gasilcev ni bilo mogoče dobiti, ker so na vse številne pozive odgovorili, da imajo važnejše naloge in da morajo pomagati industriji. Kljub temu je iz izredno požrtvovalnosti uspešno rešiti v teku tega dopoldneva vse blago iz skladišča, razen najtežjih predmetov. Gasilci so nato prišli šele na

slednjega dne, t. j. v ponedeljek zvečer, in izprali vodo. Javna razprodaja poškodovanih predmetov se je opravila na zahtevo zavarovalnice, da se odloži nova večja škoda, kajti škoda na zmotevni aparatu je namočena, čeprav so bili rešeni iz vode. Poplavljeni so bili tudi namreč razni občutljivi električni aparati, ki jih vlaga lahko popolnoma uniči.

Prav tako lahko javnost zavade trditve, da so bili med normalnimi potrošnimi predmeti postavljeni v prodajo tudi poplavljeni. V resnici so bile v prodaji le tri ročne mešerice, ki niso bile nič poškodovane, pa še to po izjavi prizadetih po pomoti, kajti s tem se ne bi mogli nihče okostiti, niti ne bi bil nihče oškodovan. Vsi drugi

poškodovani predmeti pa so bili takoj odvoženi in jih sploh ni bilo v prodaji. Druge nepravilnosti, ki jih navaja naša informacija, se niso dokazale, vsekakor pa so delo posameznikov in njih celjski kolektiv našega podjetja obsoja enako kot naša javnost sploh. Ni pa pravilno in ne koristno zaradi ekscesov posameznikov, ki pa so se predmet kazenskih poizvedb, spravljati v slabo luč več kolektiv, ki je ob poplavi pokazal vzorno požrtvovalnost in poštenost.

Zaradi takega neprimerljivega pisanja so delavci naše celjske poslovalnice močno prizadeti ne samo materialno, ker je padel obliki kupecv in zato tudi promet, pač pa tudi moralno, ko so dobili namesto pohvale in priznanja za svoje požrtvovalno delo nezaluzene in težke očitke.

UPRAVNI ODBOR CONTALA, CONTINENTAL EXPORT, LJUBLJANA

Včeraj odprt, Smrekarjev hram

Rekonstrukcijo so opravili v dveh mesecih

Gostinsko in hotelsko podjetje »Union« je odprlo v Nazorjevi ulici v Ljubljani novo gostišče »Smrekarjev hram«, ki nosi ime po znanem slovenskem slikarju in karikaturistu Hinku Smrekarju. Pri preureditvi gostišča sta sodelovali podjetji »Obnova« in »Edilita«, načrte zanj je napravil ing. arch. Marjan Amalietti, instalacije pa je delalo podjetje »Instalacija«.

— Lokal smo preuredili in povečali iz našega bivšega bifeja in trgovine z mešanimi blagom, ki je bila poleg njegovega povelja direktor hotelja »Union« Zmago Likar.

»Smrekarjev hram« ima zdaj tri gostinske prostore: velik sprednji del, kjer je točilna miza, visoka miza s baroknimi stoli in nekaj navadnih miz s klompi ob steh in stoli, ter dve majhni sobici, v katerih je le po ena miza z več sedeli za zaključene manjše družbe. V prvem

prostoru so stene okrašene s fotoreprodukcijami Smrekarjevih risanih kritik in karikatur. Tla in stene so tla. Kovane s kvadratno opeko, razen tega pa so stene in v manjših sobah tudi stropi delno opaženi z lesom.

— Adaptacija in oprema lokal nas je veljala približno 23 milijonov dinarjev, ki jih je za to v celoti prispeval kolektiv iz lastnih sredstev. Kapaciteta gostišča je približno 40 sedežev in 50 stojšč, gostom pa bomo postregli z vsemi vrstami pijač, s hladnimi jedmi in vsak dan vsaj s tremi različnimi toplimi enolončnicami, ki smo jih namenili predvsem za dopoldanske malice.

»Smrekarjev hram« bo odprt vsak dan od šestih zjutraj do desetih zvečer, v nedeljah pa bo zaprt. Številni gostje, ki so včeraj prihajali, da si ga ogledajo, so bili nad ureditvijo prijetno presenečeni in enotnega mnenja, da je lokal zelo lep, domačen in prijeten.

V Ljubljani res primanjkuje prav takih majhnih lokalov. Ljudem so posebno všeč zaradi posebnega obeljezja in toplega, domačega okolja. Zal pa — kot že rečeno — takih lokalov ni dovolj, celo še manj jih je, kot jih je bilo včasih. Na primer: včasih sta bili na Peškovskem nabrežju dve prijetni majhni gostilnici, zdaj ni nobene. In še nekaj: v Ljubljani je velik del svojega življenja preživel naš največji pisatelj Ivan Cankar. Bi ne bilo lepo, če bi nekje uredili majhen lokalček z obeljezjem tistega časa in ga imenovali po njem?

E. JURIC

Podaljšana avtobusna proga

LJUBLJANA, 2. dec. Jutri začne voziti avtobus Ljubljanskega mestnega prometa na progi Moste—Zale do križišča Kavčičeve in Pokopališke ulice.

Vodstvo podjetja »Ljubljana transport« je s tem podaljškom ustreglo želji številnih Močanov, ki stanujejo na tem področju. Avtobusi bodo vozili na vsake tri minute, kot vozijo sicer na tej mestni avtobusni progi. Omenjeno križišče so morali razširiti za približno 4 metre ter urediti obratniške. Od danes dalje bodo vozili avtobusi čez Moste na Smrtniški cest, po Pokopališki ulici do Kavčičeve, kjer bodo zavijali levo na Kavčičevo ter se ustavljali na končni postaji blizu vhoda v skladišče gradbenega podjetja »Obnova«.

V. S.

Kdaj dom za upokoence na Viču?

Skupščina občine Ljubljana-Vič-Rudnik je na seji sklenila, da je treba v sedemletnem obdobju načrtovati in izvesti gradnjo doma za upokoence. Gradnja tega doma naj bi financirali iz ustreznih občinskih in republiških skladov in iz sklada za negospodarske investicije.

—18

Priprave za novoletni sejem

Tudi letos bo v okviru praznovanja novoletne jelke na Gospodarskem razstavišču tradicionalni novoletni sejem, ki bo odprt od 17. do 29. decembra od 9. do 19. ure.

V centralni hali bodo razstavljala podjetja najrazličnejših strokovnih občin, pletnike in praharabene industrije ter izdelovalci galanterije in športnih artiklov. V hali B bo razstavljalo podjetje Slovenjale, v njenih prostorih pa bo moč dobiti tudi preproge in blago za tapetirstvo. V razstavnem paviljonu Jurček pa je že dle časa občasna trgovina podjetja Elektrotehna — elektroindustrije.

Na zunanem prostoru med halami je predviden zabaviščni prostor za otroke; program zanj pa pripravljata Ljubljanski festival Odbor za praznovanje novoletne jelke, ki ga je imenovali ljubljanski Mestni svet — pa pripravljata tudi praznovanje praznovanj v gledališčih, kinematografih dvoranah in zavodu »Pionirski dom«. Razen tega so člani odbora predlagali, da bi polskali primerno lokacijo za stalni zabaviščni prostor v Ljubljani, ki bi ga lahko vsako leto izpopolnjevali in opremljali z modernimi igrali za otroke.

J. GR.

Reorganizacija uprave za Bežigradom

Organizacijo uprave bežigradske skupščine bodo v kraškem spremenili. Namesto dosedanjih oddelkov za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve ter splošne in notranje zadeve bodo ustvarili oddelke za upravno pravne zadeve ter oddelke za notranje zadeve. Mimo tega pa bo imela občinska skupščina še posebne strokovne službe za organizacijo, načrtovanje in analize. Z novo organizacijo si obetajo temeljitejši in bolj strokovno delo občinske uprave. Zlasti strokovna služba za organizacijo, načrtovanje in analize s skupnimi svetovalci-analitikom za gospodarstvo, finance, urbanizem, komunalno, družbene službe itd. bo imela v novem sistemu uprave nadsvetovalno mesto.

S.

Iz popotne beležnice

Reko moraš dobro poznati!

PREZRENEJE, konec novembra. — Samo dve hiši te gorenske vasice stoji ob pravi cesti. Naslonjeni sta v breg tik nad asfaltno miljo, ki je pred leti Kropo približala Podnartu. In svetu. Druge prezenjske domačije so zbrane zgoraj na ravniki. Tja je iz doline speljan le boljše kolovoz. Po njem se redkokdaj podaja navzgor kak avtomobil, še redkeje avtobus ali tovornjak. Kolovoz je ozek, izpran in ves v ključih.

Zdaj pa se nihče več ne peje spodaj po asfaltni cesti mimo tistih dveh samotnih prezenjskih hiš. Zdaj vsi, avtomobili in tovornjaki, plezajo po kolovoznem ravniku. Spodaj po cesti se ne morejo peljati. Nit asfalta je pretrgan. Na eni strani pobočje, na drugi reka. Med obema, kjer je bila cesta in prostor za njo, pa zija luknja. V njej brni buldožer. Nad njim še nekaj delavcev. Utrjujejo osnovo za nov nasip. Kar težko verjamem, da je tako mirna rečica, kakor je ta podjelovska Lipnica, spodnesla in odnesla tolikšen kos ceste in še krhlj hriba zraven.

Iz majhne, rumene hišice stopi starejša ženska: — Ste videli? Čez noč jo je odgriznilo. Zadnjič nedeljo je v oktobru je bilo. Kar planila je, ta Lipnica, iz struge in naravnost sem. To je potuhnjena voda...

Finžgarjeva mama ni nikoli tako zaposlena, da bi ne mogla radovednemu potniku, ki mu je luknja zaprla pot, povedati vse od začetka do konca. Kako je bilo z reko, in kako s cestno.

Tako sem se ustrašila, ko se je bajta zamajala, da mi je kar sapa vdevalo. Planila sem ven. Delala sem si, da je voda gotovo že spodjedla moje temelje... Pa jih ni! Tam spodaj, pobočje, kjer je sedaj ta buldožer, je stal pravi drog za elektriko. Ko ga je voda spodkopavala, se je žica napenjala in s tako silo vlekla za moj zid, da je ta na več mestih počil.

Na drugi strani luknje stoji na robu ceste mladenič v premajhni čepici s ščitnikom in nadzoruje ter vodi delo enega buldožerja in štirih, petih kopavcev.

V šestih dneh bo cesta napravnjena, se smeji, kakor da je tako delo res le šala. Zraven se ustavi prileten kmet, ki je svoje kolo kar na rami pretovril po raztrgani pobočju. Nasmeje se v brke in ne more, da ne bi upodotala fantovih besedi: — Če bo vreme, dečko moj. Vreme v teh dneh pa nikoli predobro ne kaže... Prej bi morali!

— Kako prej? se upre fant, ko pa je bila še voda spodaj! Morali so jo prej z jeziti.

Reka je sedaj utročena. Njena matica je z močno jezo odtrgana v prejšnjo smer. — Tako počasi so postavljali to ježo, pripoveduje

Finžgarjeva mama, da sem hotela že iti na pomoč. Trikrat udarilo, prineslo štiri kamne, potem pa četrto uro nič. Podivjalo revčiki. Pa sami mladi fantje! Le kje neki jih je tista »vodenca« skupnost dobila v dar? Križ božji je s takimi delavci.

— Cesto je moralo odnesti, se razvema ženska. Premalo so jo podprli. Pred leti, ko so jo mazali z asfaltno, sem jim govorila, naj raje podpirajo s kamenjem, kakor pa da silijo navzgor in mi odrežejo vrtnice. Komaj sem jih prepričala, da so mi vrt pustili, a za podpirajo pa me niso ubogali. Ne skrbite, mamica, so mi govorili, vsaj sami vedo, kaj in kako delamo. Bili so ušaljeni, ker sem tudi jaz hotela kaj vedeti. »Vsaka čast, vaši pameti,« sem jim potem rekla, »in vsako spoštovanje vašim mašinam, a reke ne pozna nihče tako dobro, kakor prav jaz. Pod mojo hišo teče. Pred nosom mi je.« Prilimavali so in na koncu rekli, da ni denarja, da je predrago postavljati zid in podporo. No, sedaj pa imajo hudča. Sedaj bo šele drago! Ne zastopim se v te reči, a reko dam v ogenj, da bo tole popravljeno, je veljalo precej milijonov več, kakor bi prej tista podpora!

In nič! Da je spodkopalo cesto, jo odneslo in da je Kropa že več kakor mesec dni brez prave zveze s svetom, je seveda kriva samo reka. Potuhnjena, nesramna, hinavska Lipnica. In to je vse... Denar? Milijoni za popravilo? To gre vse pod: elementarne nezdore. Samo to. DRAGO KRALJ

Novi dosežki na področju

FINE MEHANIKE IN OPTIKE

Razvoj optične industrije je potekal v povojnem obdobju vzporedno s splošno gospodarskimi dosežki na področju industrije. Precizna mehanika z optično industrijo je bila dostopna izključno državi z razvito industrijo, ki so imele monopol v plasmaju optičnih instrumentov na našem tržišču.

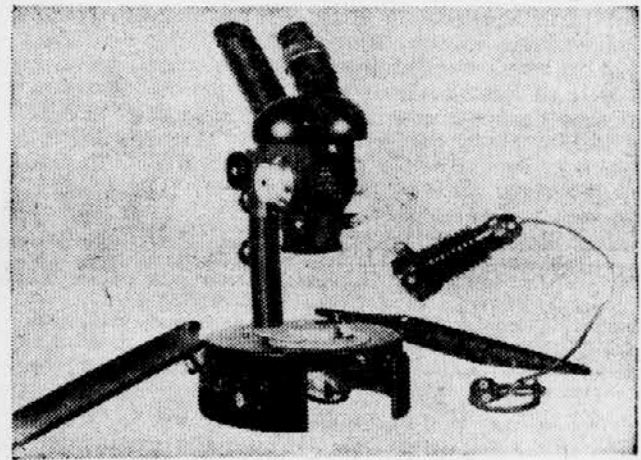
Emancipacija in kompletnost razvoja domače industrije, oprema laboratorijev, institutov, visokih šol je sprožila zahteve nujnega in pospešenega razvoja lastne proizvodnje preciznih optičnih instrumentov.

Izvajanje teh nalog je osredotočeno v proizvodnem programu podjetja precizne mehanike in optike »Zraka« Sarajevo.

Zaradi kompleksnega razvoja in osvajanja najmodernejših tehnično-tehnoloških postopkov na področju proizvodnje optičnih instrumentov, je podjetje »Zraka« prevzelo licenčno tehnično sodelovanje s prizanim svetovnim proizvajalcem »Poljski optični zavod« iz Varšave. To sodelovanje ustvarja nove perspektive v naporih za dosežke najemnejših proizvajalcev optičnih instrumentov na svetu za razširitev plasmaja na domačem in še posebej na svetovnem tržišču.

Proizvodni program podjetja je usmerjen v dve osnovni smeri: Proizvodnja artiklov za merjenje in kontrolo za področje industrije in skupino artiklov za laboratorijsko znanstvena raziskovanja in demonstracije na področju medicine, biologije, bakteriologije, zoologije, dermatologije, botanike, histologije, veterine itd.

S področja instrumentov, ki so namenjeni industriji, izdeluje podjetje naslednje artikke:

- veliki in mali delovni mikroskop
- profil projektor
- interferometer
- interferencialni polarizacijski mikroskop
- brineli mikroskop
- ročni spektroskop
- optični kvadrant
- optični ogledalo
- lupa za kontrolo spiralnih svredov in ostalo

V sklopu laboratorijskih instrumentov so naslednji izdelki: — biološki monokularni in binokularni mikroskop — laboratorijski monokularni in binokularni mikroskop — stereoskopski mikroskop — monokularni šolski mikroskop — potovalni laboratorijski mikroskop — mikroprojektor — mikroskopska svetilka — lanameter — trihinoskop — mikroskopski dodatki:

za fino merjenje, za mikrofotografijo, za projiciranje, za risanje okular mikroskopa dvojni, kontrastna naprava, mikroskopski dodatek, polarizacijski in ostalo. Poleg navedenih instrumentov izdeluje podjetje serijsko: ročne daljnogled 6 x 30, 7 x 50 in 8 x 30, lovskie daljnogled 4 x 28 in 6 x 42, strelske daljnogled 50 x 65, dvojne in pravokotne prizme, padomere.

V osvajanju serijske proizvodnje so zastopani: izvidniški panoramski daljnogledi 22 x 65, strojni in centralni mikroskopi, novi tipi frontofokometra in ročnih refraktometrov.

Podjetje »Zraka« je v okviru propagandno - komercialnih akcij stalno sodelovalo na zagrebških sejamskih prireditvah, kjer je prikazovalo dosežene uspehe.

Na minulem jesenskem velesejmu je podjetje prvič nastopilo s kompletnim proizvodnim programom s področja sodelovanja s tvrdko »PZO« — Varšava in doseglo pomembne komercialne uspehe.

Uspeh je zasnovan na vsebinsko kompletnem asortimentu instrumentov s področja metrologije, medicine in instrumentov za opremo laboratorijev ter znanstveno-šolskih kabinetov, na promptnih rokih dobave, konkretnih cenah, edinstvenih jamstvenih rokih, zagotovljenih strokovnih servisnih službah in rezervnih delih.

FINŽGARJEVA MAMA: »Reke ne pozna nihče tako dobro kakor prav jaz. Pod mojo hišo teče. Pod nosom mi je...« Foto: D. Kralj

P. ROMANČIČ

Brežice: zaradi povodnji za 850 milijonov dinarjev škode

Poplava je našla prebivalce dokaj nepripravljene

Največ škode je na vodnih in prometnih objektih. Nujno je treba misliti na gradnjo nasipov ob rekah, predvsem ob Savi. Ena sama poplava povzroči več škode, kot bi veljala zaščitna dela ob vodah.

Na skupni seji obeh zborov občinske skupščine, ki je bila minuli teden, je komisija za ocenitev škode zaradi povodnji poročala, da je skupna škoda za več kot 846 milijonov dinarjev. Pri tem niso šteli stroški pri reševanju in zmanjšanju proizvodnje, kot tudi posledice vode na zdravje ljudi. Največ škode je na vodnih objektih (nasipi, kanali ipd.), in sicer za več kot pol milijarde dinarjev. Na čestah 4. reda je škoda ocenjena na 67 milijonov dinarjev. Ostalo odpade na škodo na družbenem in zasebnem imetju. Za ublažitev posledic poplave so doslej ukrenili, da bo občinska skupščina odpisala davke za ta območja v višini nad 20 milijonov dinarjev. Prizadeji imajo tudi možnost najeti

posojilo pod ugodnimi pogoji. Škoda na družbenih objektih bo delno, predvidljivo, krija z zavarovalnico, nekaj pa s posojili.

Odborniki so v razpravi posebej poudarili, da je poplava našla prebivalce dokaj nepripravljene. To se ne bi smelo več zgoditi. Predvsem je treba nabaviti več plovnih naprav za primer poplave in storiti druge ukrepe, da bi ob morebitni povodnji uspešno pomagali pri reševanju ljudi in imetja. Na seji so zato izvolili 15-članski stalni štab za preprečevanje elementarnih nezdor, ki bo tudi izdelal predloge, kaj napraviti, da jih v bodoče tak ali drugače nezdore ne bi našla nepripravljena.

P. ROMANČIČ

COMBEJEVCI NA ZAČELJU — Tuji dopisniki iz Kongo vedo povedati, da so se redne čete centralne kongoške vlade v bojih precej slabo odrezale. Prodiranje proti Stanleyvillu in drugim uporniškim oporiščem so vodili beli najemniki, kot pravi tudi naša slika. V tej zvezi je razumljiva pred dvema dnevoma izražena Combejeva želja, da si v tujini najame še nekaj vojaških strokovnjakov za boj z uporniki. Foto: AP

CIVILNE ŽRTVE — Med Evropejci, ki so jih po desantu na Stanleyville prepeljali v Belgijo, je bilo tudi nekaj ljudi, ki so bili poškodovani v poslednjih neredih in obojestranskih represalijah. Gospa Boukaret, ki so jo na bruseljskem letališču sprejeli fotografi, je skupaj s sinom dobila od upornikov nekaj udarcev s kopitom. Foto: AP

PADALCI NA SAJGONSKIH ULICAH — »Umazana vojna« v Južnem Vietnamu se je preselila iz džungle v samo prestolnico Sajgon. Po umoru petnajstletnega budističnega učenca je sajgonska vlada poslala na ulice padalce, ki so se znova spopadli z množico na dan, ko so budisti priredili umorjenemu pogreb; pogrebni sprevod se je namreč pod vtisom napetega obraza spremenil v nove protivladne demonstracije. Ta čas poročajo iz Južnega Vietnamu o novih napadih Vietkonga, tokrat le 25 km oddaljenih od samega glavnega mesta. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Tvegana igra

držav. Ta argument je bil posebej naglasiti tudi glede Konga. Položaj v Kongu je stvar Kongožanov. Francija je proti zunanji intervenciji. Tako stališče je bilo jama in uradno obelodanjeno avgusta, ko je bilo ameriško vmešavanje v kongoške zadeve očitno. Po sebi francoske vlade je bilo izdano uradno sporočilo, ki obsoja vmešavanje v zadeve Konga, ker to ne prispeva k urejanju položaja v tej državi.

Ko je prišel Combe na pariskoli letališče Bourget, je izrazil tudi željo po francoskih vojaških strokovnjakih. Na večeršnjem sestanku s francoskim ministrom za kolonialno zvezo Tribouletom je prišlo do sporazuma glede tehnične in administrativne pomoči (na področju radia in televizije, rudnikov, kmetijstva, zdravstva in administracije). V pogledu vojaškega sodelovanja je Francija zadržana, ker bi bila v nasprotju z načelom nevmesavanja, ki ga Pariz poudarja.

Francoska pomoč Kongu se je začela pravzaprav že v začetku 1964. Včeraj je bilo potemtakem odločeno samo nadaljevanje že začete. Srečanje Combeja pomeni, da želi biti de Gaulle vse bolj prisoten v največji afriški državi, kjer govornijo francosko. Četudi je pomoč tehnične narave, vidijo nekateri v tem promeniški potezo, nekateri pa menijo, da sodi to v okvir vseh ostalih akcij Elizejske palače nasproti državam v razvoju. So pa tudi tisti, ki menijo, da se je spustil de Gaulle v zelo nevarno igro, ker je podcenjeval dvoje dejstev: prvič Afriko kot samostojnega in močnega činitelja in ne samo kot partnerja, ki je potreben stalne pomoči in drugič moralno-politično nedejavnost osebe, ki jo je sprejel na razgovore.

JOSKO PALAVRŠIČ

Visoko odlikovanje

so po vojni ustvarjali ljudsko pravico in slovenskega poročevalca. Malokatero urošništvo se lahko sklicuje na tako bogato revolucionarno tradicijo, je dejal Jože Smole, zavedamo pa se, da nam ta tradicija nalaga še večje prizadevanje pri splošnem javnosti, ki jo ima socialistični tisk. Na koncu je glavni urednik Dela prosil Miha Marinka, naj sporoc predstojniku republike toplo zahvala novinarjev in grafikov časopisnega podjetja Delo za visoko odlikovanje.

Bonn

V zvezi z bonjskimi predlogi o znižanju cen žita so v Parizu povedali, da francoska vlada vidi v njih »začetek poučavanja« v zahodnonemških stališčih. Minister za informacije jih je ugodno ocenil, dejal pa je, da jih bo francoska vlada še proučila. »Ti predlogi pomenijo korak v dobri smeri, so pa še vedno daleč od tega, da bi se ujeli z našimi stališči kot tudi s stališči komisije EGS.«

V Rim je odgovoril neuradni minister za Bundeswehr von Hassel, na obisk v Italijanskemu obrambnemu ministru Andreottiju, da bi se z njim pogovarjal o problemu multilateralne sodelovanja v oborožitvi. Nič gotovega ni, kaj lahko tu doseže. Skoraj hkrati je odgovoril v Parizu podkancler Mendel. Pravilo sicer, da ni šel v Pariz kot uradni predstavnik zvezne vlade. Vendar pa se bo sestal s predsednikom

Zadnje vesti

Kompromisni predlog

Napori za čimprejšnjo rešitev finančne krize OZN

NEW YORK, 2. dec. (Reuter). Na današnjem zasedanju Generalne skupščine OZN se ni začela splošna debata kot je bilo napovedano. Šefi delegacij nekaterih držav so pozdravili sprejem Malavije, Malte in Zambije v svetovno organizacijo. Jutrišnje zasedanje Generalne skupščine OZN se bo začelo ob 16.30.

Peron

bo moral pač ostati interniran v Braziliji, ker ne more drugam.

Kakor poroča Tanjug, je imela argentinska vlada danes izredno zasedanje. Vojske in policijske sile so okrepile.

Tudi v Urugvaju — državi, preko katere je Peron nameraval v Paragvaj — so vse letalske oblasti dobile ukaz, da ne dovolijo pristati Peronovemu letalu. Po nepotrebnih vesteh je tudi paragrafski predsednik Strossner proti Peronovemu prihodu. V resnici pa je edino Paragvaj dal Peronu azil, kar ima argentinska vlada za sovražno potezo.

Novo izvoljeni predsednik Generalne skupščine OZN, ganski diplomat Alex Quaison-Sackey, je danes predlagal, naj bi Generalna skupščina določila poseben odbor, ki bi vsestransko proučil nemški problem. Alex Quaison je nadalje poudaril, da po njegovem mišljenju ni na svetu problemov, ki bi bili izven kompetenc Združenih narodov.

Predsednik Generalne skupščine je to izjavil danes na odpravi ameriške televizije v diskusiji o problemu razdeljene Nemčije.

Ganski diplomat je tudi izjavil, da je njegov predlog, kako rešiti sovjetsko-ameriški spor, kar zadeva zaostale dolge naletel na sresno proučevanje. Po besedah Quaison-Sackeya je njegov kompromisni predlog v tem, da bi organizirali poseben fond, iz katerega bi v prihodnje finanširali akcije OZN. S prispevki, ki bi jih dale države v ta poseben fond, bi posamezne države poravnale svoje dolge iz preteklosti.

Ganski diplomat je za zunanje zadeve Dean Rusk je bil danes gost na kosilu, ki ga je v njegovo čast priredil sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko. Po triurnih razgo-

Sudanski jug za federativno ureditev

Dogovor o pogajanjih med vlado in voditelji juga v tujini

KARTUM, 2. dec. (AFP). — Med gibanjem sudanskega juga (SANU) in začasno sudansko vlado je bil dosežen sporazum, da bodo sklicali konferenco voditeljev juga, ki so zdaj v tujini, in predstavnikov vlade. Konferenca bi se udeležili več opazovalcev OZN, Organizacije afriških narodov in nekaterih afriških držav, tudi predstavnik ZAR.

V imenu SANU se je udeležil pogajanj med drugim voditelj tega gibanja tudi bivši član sudanske skupščine Satturino. Povedali so, da so z voditeljem južnjakega gibanja Williamom Dengom, ki je zdaj v Zenevi, dosegli soglasje o tem, kako naj bi rešili problem sudanskega severa in sudanskega juga. Rešitev je po njihovem v federaciji, ki bi obsegala severni in južni del Sudana. Toda nedavne Dengove izjave se ne skladajo popolnoma z gledišči SANU. Voditelji gibanja menijo, da je treba rešitev poiskati le v federaciji, ki dejansko ni tako razumna in ki ga skoraj nihče v Evropi ne mara. »Saturday Evening Post« pa sva zadevo primerja s sprejemom, ki so ga priredili Američani, a se ga nihče ne udeležiti.

Sprito takih glasov je razumljivo, da je Evropa postala še bolj nezanimljiva od MLS. Toda če je MLS v zakoniti, še bolj silijo v osrednje vprašanja, ki so zares nujna in nevarna. Jugovzhodna Azija, predvsem Vietnam in Malezija, Afrika, v kateri je Kongo spet postal nevarno žarišče, Združeni narodi, v katerih so zdaj za las trenutno odstranili frontalni spo-

Danese zasedanje VS

NEW YORK, 2. dec. (Reuter). Za jutri popoldne je napovedano zasedanje Varnostnega sveta, na katerem bodo razpravljali o incidentih na sirsko-izraelski meji.

V tork ob 21.30 se je v New Yorku začelo 19. zasedanje generalne skupščine Združenih narodov. Za predsednika letošnjega zasedanja je bil izvoljen stalni predstavnik Gane v OZN Alex Quaison Sackey. Zasedanje je odprl predsednik 18. zasedanja generalne skupščine, venezuelski delegat Carlos Sosa Rodriguez, ki se je v svojem govoru zavezal za nadaljnjo utrditve svetovne organizacije.

Neposredno pred otvoritvijo 19. zasedanja Generalne

skupščine so v OZN sprejeli sporazum o glasovanju oziroma, kot ga tu označujejo, »moratorij za glasovanje«, ki bo verjetno veljal ne le v splošni debati — kakor določa sporazum — ampak kar do konca leta. O tistih problemih, ki čakajo na rešitev v tem letu, bi sklepali na medsebojnih posvetovanjih pred sejem Generalne skupščine, vtem ko bi sklepe na sejah sprejemali z aplaudiranjem, se pravi, predsednik zasedanja bi samo vprašal, ali kdo predlaga nasprotje. Na enak način bi izvolili člane Varnostnega sveta in ekonomsko-socialnega sveta ter sklepali o pooblastilih generalnemu sekretarju OZN za izdatke v prihodnjem proračunskem letu.

Vse to potrjuje, da je OZN zabredla v globoko ustavno-finančno krizo in v hude težave. Zato ima U Tant veliko zaslugo, da je dosegel vsaj minimalni sporazum, ki je omogočil začetek zasedanja in delo Generalne skupščine za prihodnjih nekaj tednov.

Ameriška letala napadla DR Vietnam

HANOJ, 2. dec. (TASS). DR Vietnam je danes odločno protestiral proti novemu napadu ameriških letal na naselja v severnem delu demilitarizirane cone. S 10 o tem pravi, da je 12 ameriških letal večerj pol ure napadalo in obstreljevalo.

Kasavubu proti sestanku OAE

LEOPOLDVILLE, 2. dec. (Reuter). Predsednik Kongo Josef Kasavubu je poslal sporočilo etiopskemu cesarju Hailu Selasiju. V sporočilu je rečeno, da bi sestanke najvišjih predstavnikov držav članic Organizacije afriške enotnosti predstavljali »neosnovano in žaljivo vmešavanje v notranje zadeve Konga«. Podobna sporočila je Kasavubu poslal tudi šefom držav 30 afriških držav.

Rekonstrukcija alžirske vlade

ALŽIR, 2. dec. (Reuter). Predsednik Alžirije Ben Bella je danes rekonstruiral vlado. Predsednik Ben Bella je še nadalje zadržal položaj tudi predsednika ministrskega sveta. Prvi podpredsednik vlade in minister za narodno obrambo Bumedian in minister za zunanje zadeve Buteflija sta prav tako ostala na svojih položajih.

Nova alžirska vlada ima sedaj 16 članov prejšnjih 14 ministrov. Ministrstvo za gospodarstvo je sedaj razdeljeno na več ministrstev. Dosedanji minister za gospodarstvo Bumaza je postal minister za industrijo in energijo.

Pokojnine za pripadnike »plave divizije«

BONN, 2. dec. (AP). Zahodnonemški Bundestag je danes ratificiral zahodnonemško-španski sporazum, po katerem bo španska vlada plačevala letno 1.700.000 mark za pokojnine pripadnikom bivše španske »plave divizije«, ki se je borila s Hitlerjevimi četami na vzhodni fronti. Za ta sporazum je glasovalo 168 poslancev Bundestaga, 120 pa jih je bilo proti. Opozicijska socialna, demokratska stranka je bila proti temu sporazumu z ob razložitvijo, da so pripadniki Francove »plave divizije« bili prostovoljci ter mora za njih skrbeti Francova vlada. Po tem sporazumu bodo dobivali pokojnine bivši pripadniki »plave divizije«, njihove vdove, otroke in starše.

Proces proti 13 v Madridu

MADRID, 2. dec. (AP). V Madridu bo kmalu končan sodni proces proti 13 osebam, ki so jih aretirali že aprila letos. Obtoženi so, da

Telegrami

ARABSKI SKUPNI TRG — KAIRO. Predsinočnim se je tu začelo zasedanje gospodarskega sveta arabskih dežel. Generalni sekretar Arabske lige Hasuna je dejal, da je uresničitev gospodarske enotnosti arabskih dežel eden izmed najpomembnejših ciljev arabskega sveta.

BOLGARSKO-KITAJSKO SODELOVANJE — PEKING. Predvečernjim se je tu zaključilo osmo zasedanje bolgarsko-kitajske komisije za znanstveno in tehnično sodelovanje. Ob koncu so podpisali protokol o sodelovanju v kmetijstvu ter v kemijski in strojni industriji.

POGAJANJA MED ZAR IN MADŽARSKO — KAIRO. Tu so uradno sporočili, da se bodo v soboto začeli v Kairu razgovori o gospodarskih in trgovinskih odnosih med ZAR in Madžarsko. Pogajali se bodo tudi o sklenitvi sporazuma o blagovni menjavi za prihodnje leto.

ARMSTRONG NI DOBIL VIZUMA — JOHANNESBURG. Vlada Južnoafriške republike je oddala vhodni vizum znanemu ameriškemu trobentaču Louisu Armstrongu. Čeprav niso povedali razlogov, zakaj je vlada odklonila izdajo vstopnega vizuma, domnevajo, da je bilo to storjeno zaradi tega, ker je Armstrong črnc.

CALEF UMRL — RIM. Tu je v 45. letu starosti umrl ugledni italijanski publicist in direktor tednika, glasila levega centra, »Il Punto« Vittorio Calef. Calef je bil ena izmed najbolj znanih osebnosti v rimskih političnih in novinarskih krogih.

MILENTIJE POPOVIĆ PRI MOLLETU — PARIZ. Generalni sekretar SZDL Milentije Popović se je v Parizu sešel z generalnim sekretarjem francoske socialistične stranke Molletom ter se z njim pogovarjal o prelohih mednarodnih vprašanjih.

ARETACIJE NA TAJSKEM — BANGKOK. Podpredsednik tajske vlade in notranji minister general Charusthien je sporočil, da so prijeti pet oficirjev tajske vojske, češ da so v vojski sejali razdor ter skušali povzročiti nered v deželi.

UMRL SOBOLEJEV — MOSKVA. V sovjetskem glavnem mestu so sporočili, da je po hudi bolezni v 62. letu starosti umrl namestnik sovjetskega zunanjega ministra Arkadij Sobolejev. V diplomatski službi je bil od leta 1939, od leta 1945 do leta 1949 pa je bil namestnik generalnega sekretarja OZN.

DISCIPLINSKI POSTOPEK ZOPER JAGUSCHA — BONN. Pravosodni minister ZRN je sprožil disciplinski postopek zoper bivšega predsednika sodnega senata v Karlsruhe Jaguscha. Obdoljeval ga je, da je dal netočne podatke o svojem članstvu v nacistični stranki, celotna afera pa je nastala potem, ko je v reviji »Der Spiegel« objavil dva članka, v katerih je napadel zahodnonemško sodstvo.

Pa še to

CIMPREJ MED AMATERJE — Neki član beogradskega opernega zbora, se pravi profesionalni pevec, komaj čaka, da gre med amaterje. Fravijo namreč, da vsakokrat »okrepi« zbor Kulturno umetniškega društva »Branko Krstanić«, ki ob dvajsetih prebije tudi tri mesece v domovini. »Branko Krstanić« odhaja za poltretji mesec na turnejo po Ameriki. Omenjena opernega pevec so pri tem vzeli v poštev.

Vreme 2. XII. 1964

Temperature

	07	13
Ljubljana	2	2
Planica	-3	0
Brnik	1	1
Maribor	1	2
Sliven/gradec	-2	0
Novo mesto	0	1
Koper	6	7
Krredaria	-	-11
Reka	7	7
Pulj	7	7
Split	7	11
Dubrovnik	11	11
Zagreb	1	3
Beograd	4	7
Sarajevo	0	5
Skopje	2	1
Titograd	8	10
Celovec	0	1
Gradec	1	1
Dunaj	2	3
Milano	2	4
Genova	5	-
Zürich	-1	1
München	-1	0
Benetke	-4	-

Prognosa

VREMENSKA SLIKA